

Pobozná Knížka

Blahošla-

weně Panně Marii
a přečísti Kodicce Syna

Božjho : a o Divoch / Kteříž se ději
před gegim Obrazem w stare Bo-
leslawi : nábožnym Pautnjštin /
y giny n Křesťianim volni

vzitečná.

Od Důstogneho Kneze Ka-
spara Arseniula z Kadbuzy / Ko-
stela S^o Mita na Hradě Pražském Dě-
kana / a Arcy Biskupštwi Pražského
Officiala.

K žádosti mnohých věrných Křesťia-
nůw w nowě sepsaná.

Wytisčena w Starém Městě Pra-
žském u Pawla Šesťy
lita Páně :

M. DC. XXIX.

**Jázačný Obraz Blahoslavené
Panny Marie v Staré Bos
leslavi.**

*Dignare me laudare te Virgo sacrata,
Da mihi virtutem contra hostes tuos.*

Wysoce Prozeným Hraba-
tům a Panům:

Panu Wylemowi Sla-
watowi S. Rjmské Rjisse Hraběti/
a Wládati Domu Hradceřeho/ s Eblamu a
s Kollumbergka/na Hradcy Gindrichowem
Strázi/ Kollumberce/ Telci/ a Mělnice/
S. M. C. gakožto Krále Čjeského Njeywys-
řjmu Kanclěři/ Skutečné Legné Raděj
Komornjka/ a Njeywysřjmu Dědič-
nému Sěnků Králowstwů
Čjeského/etc.

Panu Jaroslawowi Borsto-
wi S. Rjmské Rjisse Hraběti z Mars-
tinic/ Pánu na Smečné/ Hogkendorffě a
Slaném/ S. M. Rjmského Cysáře/ Vher-
ského a Čjeského Krále/ Legné Radě/ Kom-
ornjka/ Njeywysřjmu Hoffmistru/
a Mjstodržicjmu w Králowstwě
Čjeském/etc.

Panům mně lastawě přjstávým.

Dyž celau myslj a
Srdcem v sebe přemeg-
mjm/ Wa: Milost Wy-
soce Prozenj Hrabata a
Páni/ paká gest důstognost / wywřšse-
nost

nost a hodnost Králowny Rebeské / Syn
na Božjho Kodicke Blahoslawené
Panny Marie / nemohu než za sluffnau
a spravedliwau wéc sauditi / aby Koste-
ly a Kaply k poctiwosti Gménéa gegjho
wystaweny a poswęceny / se wssj naleži-
tau ssetrnosti a uctiwosti odessech se
ctily a wychwalowaly. Ponewadž pak
w Staré Boleslawi / gest Kostel k po-
ctiwosti a pod Gménem Blahoslawené
Panny Marie Matky Božj / do kteréš
hož weliké množstw j lidu Křestianské-
ho z rozličných stran Králowstwj toho-
to Čjeského / pro pobožnost toho místa /
a pro rozličné Diny / kteréž tu Blaho-
slawená Panna wklazuje / giž od daw-
ního času přicházj / a obzwláště z
Měst Pražských / ty dni mežj Dchtá-
bem na Rebe wzeti Panny Marie /
každého Roku s slawonau a poctiwau
Processj / a s welikým náboženstwim
wěrnj Křestiané obogjho Pohlawj tam
wcházegj a putugj / a mnozj z nich di-
wná dobrodinj Božská tu přijmaji :
wida an až posawad žádnj nebyl / kte-
rýž by to wsecko w Spis wwedl : z té při-
činj

činy ná / kterýž od mladosti mé wzdny
cky jsem byl služebněm neyblahosla
wenější Panny Marie / a budu gesté /
(Bohda) až do poslednj hodiny žiwota
mého / abych k ni swau lásku a pobo
žnost ukázal / vmiňil sem o ni / s pomocj
Pána Boha wšemohaučého / některé
přednj věci / přiwégiž dáwno wsemu
swětu známé / ke cti a chwále Gmena ge
gihho psáti / a ge do tohoto brátkého se
bránj pogiti: mnohým sye / wjm o tom /
newděčný / ale mnohým také k poznání
hodný a užitečný. Podlé toho též /
aby dotčený gegj Kostel w Stare Bo
leslawi wzdnyctěn byl / a lidé tjm ra
děgi do něho chodili / geg sobě poručeny
měli / chcy k prospěchu a k potěšeni Pau
stnjkůw / o začátku a způsobu putování
wěrných Křestianůw do téhož Kostela /
oznámiti. Naposledy Dtwy a Zá
zraky / kteréž tam k wzpívání té neywe
lebnejší Panny / až od mnoha let k
zdrawi lidštemu Pán Bůh ukazowati
ráčil / mjnjm připomenauti. Což
wšsecko w sprostných a w brátkých slo
wých / a w patnacti rozjlyných Kapito
lách

Iých / bude o znameno. V kterýchž
to také Kapitolách pravdivé věcnj Cyr
kve Křestianské / o Blahoslavené Pan
ně Marygi / téměř co w čistotném Tri
cadle bude wymalováno / a před gedno
ho každého oči staweno : tak aby čest a
službu přecísté a dustogné Rodičce Bo
žj naležitau / žádný Křestian věcný neb
nevěcný / kdož to w bázni Božj cisti bu
de / w pochybnost stawěti nikterakž nes
mohl. Ačkoliv pak byli saui mnoho
wysoce pobožnj a Měcnj Muži / kteříž
s velikým prospěchem wěřících o gegi
chwalách obššyrné a wzáctné psali : nic
meně y Ja / patřkoly k chwalam te wele
slawne a wššy poctivosti hodne Králo
wny Nebestě nedostatečným / ano z po
slednjch a zadnjch nejmenššim / a za po
dobneho těm / kteříž po Běncých Klasty
gež oni z rukau vtrausyli / zbjragj se byti
znám ; wššak předce y Pánu Bohu wšše
mohaucymu / y geho přecísté Rodičce /
wěčné Panně / dle me maliččnosti / wždy
cky slaužitj žádám. Pročež nic nede
bám ani na vtrhánj záwistjwých posmě
wáčtůw / ani co se obávám pyšných li
dj wšše

dy wšetečných saubůw : samau toliko
čest a chwalu Krysta Gezišse Pána na
šeho na wěky požehnaného / a Marie
Matky geho / čisté a slawné Rodičky
Syna Božjho / tuto wphledávám : a
wedlé toho potom prospěchu dobrých
Křesťanůw / a rozmnoženj služebníkůw
tak přecísté a dustogné Panny. Red-
bám také ani na to / gestliže některj slo-
wům mým wěřiti nebudau : aniž pro-
prawdu mluwiti se ostechám / gestli-
že tomu se posmjwati / aneb to potupo-
wati budau / neb wěc Božj gest / gemuže
to odpirati žádný nemuže. Protož kdo
koli tuto Knížku čisti bude / paněwadž
muže rozuměti / že tato práce má / gest
z aumyslu dobrého / a nemalé potěšení
lidem pobožným prinássi / má toho wdě-
čen býti / a aumyslu dobrého we zřj ne-
obraceti. Chťeže pak podle chwalite-
bného obyčeje / gednoho neb mnoho z
přednjch Wuzůw wywoliti / kterýmž
bých jako Ochráncům a Zástupcům tu-
to pobožnau Knížku připsal a offero-
wal : Wezj glnými přissli mi na mysl
Osoby Wasschmilesti : o kterýchž po-
něwadž

něwadž w gıstotě wšim / že yako wěrnj a
stálj Katolictj Páni / Blahoslawenaru
Pannu Maryši Krodíčku Božj s zwole-
stnıj nákaujı vctıwostj a pobežnostj ctjs-
ti / gı za swau Spemecnıcy w čınech žı-
wota swěho sobě zwolowat / ano y často
kráte we wosselıyafpých potřebách / buďto
wlastnıch / aneb mılých Panı Zrabıtr ek
Panı Manželı a Dıtel Wassıch mıl-
ostı / patrnuu gegı pomoc poznawati rá-
čıte. Yakož pak to, mısmo gıne / obzwla-
stně w onom neschetném osob W.
M. z okna Kancelláre Ežské do Prıko-
pıw od Rebellantıw / prı začátku cha-
róné Rebellıı, wyhozenı, w skutku a w
práwdě beze wšeho na Těle a zdrawı v-
blızenı / k wyzřwánı swatěho gmena gegı
ho / seznati gste ráčıli: Od fudž také pos-
slo / že pak předessle ; tak nıny mnohem
wıcegi a horhıwěgi čestı a sláwu té čıste
Panny a sláwné Krodıckı Syna Božj-
ho předewšsemı Profıromıky zastawati
až y tak k tomu Kostetu gegımu wěstıy
a wěstıy mılıst mıstı ráčıte. Za tau te-
hdy přčınuu / aby čım znamenıtım přı-
kladem Wassıch M. pak gımı mnozı / k
službě

službě a k milování te předúste gne Panny
 ny wzbuzeni byli / tak y w nowé na wiru
 Katolickau obraceni, tim dokonalej w
 nassj wjře Katolické a w Náboženstwj
 starém se utvrdili / a w něm stále a nepo-
 hnutelně trwali / widélo mi se za slu-
 žně / aby tato pobožná Knižka / y nyni
 kdž k žádosti mnohých / nowu k wotise
 nuti přišla / pod slawným Titulě **M.**
M. wssechněm chudým y bohatým wů-
 bec wydaná byla. Kteráž ac gest malá
 a sprostně beze wssch odporů a hádání
 sepsaná / wssak pak se naděgi / sprostým
 lidem bude přjhodná a přjgemná / a
 wssem Blahoslawené Panny Služe-
 bnykům užitečná. Da nž nahljdueli
 kdo / a gi s pilnosti čisti / stěžowati sobě
 nebude / nigakž otom nepochybugi / že
 nemalý užitek zečtenj gegjho mji bude:
 a otom sám uzná / že Blahoslawená
 Panna Marya / dateko wětšš chwály
 a hodnosti / nežli já gi tuto čtím / za-
 slaužila. S tím Bůh a Otec Pána
 nasseho Bežisse Krysta / skrze přjmlus-
 wu důstogne Syna swého Kodicťy /
 rač Wasse Milosti za mnohá prodlau-

žená Léta w dobrém zdrawj zachowati/
a tu pobožnauť Matce geho horlivost
w Wassich Milostech každého času k
swé Božské Sláwě/a k Spasení Dussi
Wassich Milosti poslyšiti a roznos-
iti.

Datum na Hradě Pražském/ w
Pondělí po Svaté Mari Magdalé-
ně/ Léta Páně Sestnáctistého dwacá-
tého devátého.

Wassich Milostem

we wšsem wolny

Kněz Kaspár Arce-
nius z Radbuzy// Děkán
Hostela Pražského.

Registřík gedné každé Kapitolýco by w sobě obsahowala.

Kapitola první / O Swatém Směnu Blahoslavené Panny Marie.

II. Že Blahoslavená Panna MARYA wzdychy Pannau čistotnou byla / a zůstala.

III. Že Blahoslavená Panna Maria práwě a nepochybně wšši Cti a chwály gest hodna.

III. Kterak Blahoslavená Panna Maria důstojnosti a hodnosti wšsecky Angelů a wšsecky lidí / nakjkoliw Swatě / přemýšlewała na Zemi.

V. Kterak Blahoslavená Panna Maria pro zásluby své w Království Nebeském naděwšsecky Swatě / a Křm Angelů / gest wnoššena.

VI. Že Blahoslavená Panna Maria gest Proštednice a Drodownice lidstá v Boha / a po Krstu Pánu naděge nasse.

VII. Že Blahoslavenau Pannu Mariu

žalo

- jako lafawau Maritu wzhwaní máme.
 VII. Proč mnozy nic neobdržuj / ac Bla-
 hoslavenau Pannu za pomoc žádaaj.
 IX. Že čest a pociwost Blahoslavené Pāně
 Marygi činěná / činj se samému Krystu
 Pānu.
 X. Že Obray Blahoslavené Panny Ma-
 rye magj chowáni a držáni bjei / azim pŕj-
 stinná čest a pociwost dxi se má.
 XI. Yať stinné a spraveditwé gest / a nám
 welmani prospěšně / abychom Blahoslawe-
 nau Pannu Marygi na mnoha mjsťech
 ctit.
 XII. Kdy a kterak pitowánj k Obrayu Bla-
 hoslavené Panny Marye do Staré Bo-
 leslawy se začale.
 XIII. Yať mnoho dobrých z takowých Pau-
 ry pocházj.
 XIV. Že Křesťiané k tomu Swatěmu pu-
 towánj napomjnati se magj.
 XV. O Divich lidského zdrawj / křesťj k
 wzhwánj Blahoslavené Panny Marye /
 w Staré Boleslawi w skutku se stali.

Kapitola První.

Swatém Gměnu Blahos-
lawené Panny Marye Sy-
na Božscho Rodi-
čky.

O neyswětěgšsím Gměnu
Pána Bezjsse/ toto sladké a
libé gměno **MARJA** / gest
adewšsecpa giná Gměna neysnames-
itěgšsij a neypředněgšsij: poněwadž
ádne giné se nenachazý / kterězby wje-
regi Dusse Bohabogných Lidj k pos-
rojnosti wzbuzowalo / kterězby mocně
gihějsnjky k potánj ponaukalo / a
kterězby wjetaj wěrné Křesťiany w
zámurcých těssjlo / jako toto přeswa-
té gměno **MARJA**. A w prawdě
tak gest / že kdykoliw toto sladké gmě-
no Blahoslawené Panny Marye se
gměnuge / radugj se Anděle / wtjtagj
Diáblowé / a sám Pán Bůh sworchos-
wany (sinjmi to řicy) naklonuge se /
aby Modlitby nasse wšlyffel. O přes-
swaté gměno / plné wšsij sladkosti / ho-
dué

Dne věčné chvály a paniačky / hodně
aby wždycky srdcem y usty we wsech
našsich potřebách se wzywalo. Ne
tak se Bogj Wogsko zbranj / a wsele
ligatých walečných nástrogiw widis
tedlných swých nepřátel / a mnohých
hauffiw oděných Wogatkow / jako ne
widitedlnj nepřátele našsij / Anjzara
cennosti těchto / Bogj a strachugi se
cehoro mocneho gměna a blahoslaweně
Panny Marye. Nebo wědj ze ona
gest ta sama gebina ob přirozenj nepo
ruffená Žena / o kteréž hned s počátku
po pádu lidského pokolenj / od sameho
Boha / pána prorokaw / bylo prawe
no k Diablu : Nepřátelstwj položim
mezy tebau a Ženau / a semenem twým
a semenem gegim / a onať potře hlavu
twau. A protož když gměno gegi
slyssi / jako dým miji / a kamsy se děgj.
A blahoslawený gest člověk ten / kte
rýž čistým Srdcem wzywá Gměno
toto.

Hieron:
lib: de To gměno **MARXA** w System
Jazyku / kteréhož toho času, když se
Blahoslawená p. narodila, užíwali
yatz

yaťz to se začaste widj w spisých **SS.** nominib^o
Evangelistůw / wyznamenawa p^o **2.** Hebraicis
17. Wznesené gisté gméno / k^oreš
rež na Marku Páně sluffj. Těb ona
opravdowě se nazýwa a gest Panj /
yaťz žádná gina žena nebyla / aniž
kdy bude na wěky : poněwadž ona
gest učiněná a wyhlášená za Panj
wšeho Stwořenj / kteráž Markau
Stwořitele wšech wěcy gest učině-
ná. A oni *Rabbinus Haccador* žid^o In respon-
welmi učeny / před narozenjm *Krysta* lo ad peti-
Pána takto napsal : *Marka Mesyja* ^{tioné An-}
šowa bude dokonalau Panj : ano ^{tonimi Ro-}
wšech *Prorokůw* bude Panj a *Mistr* ^{mani.}
nj. A tak potom *Apóstolé* a *wšys-*
ckni S. Otcowé gi wždycky ten *Ty-*
tal a gméno slawné dáwali / že gi pro
wtrivost Panj swau gmenowali a poz-
drowowali. A posawad *Těmcy*
wždyckny gi tak ctj / že gi gmenugj
Unser liebe Frau : což rovně gest /
yaťoby řekli : *Klasse milá* aneb *milos-*
tiwa Pánj. Těbo staťj nassj před-
k^owe chćeli tu wjeu, kterauž w sebey
měli / také y *Jazykem* předewšim
Swie

Swětem wyznati / a swau wděčnost
w ctenj Blahoslavené Panny ač Ma-
tky ukázati. Eziňj to též wšscobes-
ná Cyrkw Křesťanská w swých Mo-
dltbách / kdýž Rodičku Boj / slaw-
nan Panj nad Nebesa wywegssenau /
a Panj Andělskau / též Kealownau
Nebeskau stále gmenuge a nazýwa.
Lebo gisté tato Sara / to gest Panj /
byla Panj aneb Kněžnan a Matkau
umohých Národů / poněwadž pravé-
Jáka / to gest, sinjch náš, neb radost
w nrywěřšým wšseho idšeho pokole
ňj pláči a upěňj / gakž před tím Bůh
wšsemohaucý zasljbiti ráčil, porodila.
To gméno sluffelo na nj / kteráz swr-
chorwaného Boha a wěčneho Krále
hodnau Matkau gest učiněná : a sluz-
šně také máme ny gi wšsech nás Pa-
ny / a wšsech wěřjých Matkau gme-
nowati. Protož gest blize kdý křeré-
nu z Lidj dáno bylo yaté giné pěkné,
wznesené / a milé gméno / gestroby by-
to hodné / aby ge Lidé psali, čtli, reg-
šewali, malowali, a chwálili : tehdy
gisté gest toto gméno **MARIA** / kter-
réž

ži gešť hodně aby všem očim, všim,
 myslim se představovalo / a odeš
 ſlech Várodůw y odešſſech Wěřj
 ch s wielikau uctiwosti regně y zge
 ně bylo ošlawowáno, welebens a
 zywčno: kteréz ne od gineho, než
 od Anděla na Swět přicházegicýho
 watým Rodičům neyprwe bylo zwě
 šowáno: a kteréz mezy všemi, ge
 jichžto Gměna wAnjze žiwota gšau
 apšana / y za neyroznešněgšſy y ney
 ſuštogněgšſy býti se pokládá. Gmēs
 w tomuto takowá poctiwost činiti
 ě má / že všeccky Ženy / kteréz slugi
 Marye / mělby se čistotným y nepo
 ruššeným zachowati / aby toto přes
 swaté gměno neĝať nepoškwrnily :
 ano gistě žádně hrjšně Ženě tak swa
 té gměno dáwati by se nemělo. Neb
 pro tak všerečné tim gměnem nas
 zwanj / mělby se poněkud Rodičowě
 zastyděti / kterjžby chtěli Dcerku swa
 tímto gměnem gmenowati : y také
 Amottowě / kterjž gšau při Křtu / a
 za wj ysťo wrukogemštwj před
 Bohem se postawuj : A toli
 B
 teš

Kéz Kněz Kterýž Kctj/mělby se nadřim
pozastawiti a vstrnauti/widauce yas
lá potupa a lehkost děge se Blahosla
wené Panně Marygi Kodiece Bozij/
gegjzto gméno tať nadarmo berati.
Poněwadž pak Křestiané magj dosti
mnoho giných Gmén Swatých
Wdow a Pānen / Kterážby takowým
Lidem na Kctu aneb při Dirmowās
ni dawali/saudjm to y sebe za slusné/
aby pro uctiwost té neyčistotněgšij
Panny / gegjm gménem Deory swé
negmenowali.

To wznessené gméno **M A R I A**
Swatj Anděle sewssemi Swatými
wstawičně chwálj, weleb j a slawj na
!Tebí : následūgme ge w tom y my
sjdni zde na Zemi / a Gméno té ney
blahoslaweněgšij Panny , hodnat
pobožnostj chwáliti a slawiti nezās
nedbāwegme. Ctěme předistog
nau Pannu Marygi / yako Marku
Bozij : wychwalūgme gi / yako našij
Orodownicj , a každodenně Kcti a
chwále gména gegjho, něgāu Křās
kau Modlitbu zřjégme / aby ona swú
přij

čimluwan a ochranau zachowala
se od ewoffeho zleho.

Kapitola Druhá.

5ē Blahoslawená Panna Ma-
rya / Syna Božjho Rodička /
wždycky Pannau čistotnau
byla, a zůstala.

DJe ta přetráfná a wšlechrilá Dē-
wice / kteráz za Matku Boží by-
la wywolena / byla Panna čistota-
ná a neporuffená ; o tom Ewangelis-
trowé Swatj / Lukás a Mataus / ona-
sama / Angel Gabryel / sám rozúm / Fi-
gury / Proroctwoj / a naposledy wšlečka
Cyrkew Křestianská hogně a zřecedi-
ně swědčí.

Předkem gístě a neyprwe Ewan-
gelista S. Lukás we čsenj zřecedi-
ni slowy swědectwoj wydáwa o gegim
Panenstwoj / když prawj : Že Angel
Gabryel poslan gest od Boha ku pã, Cap. 1.
ně / kteréz gměno bylo Marya. Tã-
pôdobně S. Mataus / došti swěcle w-

Pazuge/ že řádného skutku Manžel-
ského mezi Jozeffem a Pannau Mar-
rygi se nestalo, prvé nežli Syna svého
ho w životě počala: Kdyz (prý) by-
la v snaubená Matka Gezišowa Mar-
rya Jozeffowi/ prvé nežli se sešli/ na-
lezená gest w životě magickýz Ducha
S. Nalezená gest (prý) nerolibo od
Jozeffa/ kterýz podle swobody Man-
želské / gať mluwj S. Jeroným / po-
wědom byl w všech gegi Panenských
miratůw a činůw; ale také od samých
SS. Angelů/ před nimiž s Gabryelē
Archangelēm, to také znamenité čas-
temiř, a Syna Božího wtělenj, w
řistorném životě Blahoslawené Pá-
ny tagné nebylo; Kterýz důstognau
Pannu a gegi Dussy, obzwláštjnj bez-
dliwostj ostrějali. Přistupuge k ro-
mā / že eýz Ewangelista Páně neměl
na tom dosti / že položil slova Angel-
ská / sám také wegslowně dokláda :
To to pak wšlechtě stalo se / aby se napl-
nilo co; powědjmo gest od Pána skre-
ze Proroka / řkaucyho : Eý Panna w
životě myi bude / a porodj Syna / a
nazwano

nazváno bude jméno jeho Emanuel
a / gen; se vykládá / s námi Bůh.
A dyby byla vslechtá Panna Ma-
rya / až do porodu Pannau / a čistot-
ného Jozeffa čistotnou Uterěstau nez-
zůstala / daremně gisté / ano sfalessně
bylby pověděl S. Mataus; že pro-
roctwoj proroka vyplnilo se na Pan-
ně Marygi. Potom opět dokládá :
A nepoznal gj / až y porodila Syna
svého prvorozeného / a nazvala jmé-
no jeho Gezijs. Aterážto slova do-
sti pavně v kazugj / že vslechtá Pan-
na Marya až do porodu čistau a ne-
poskvrněnau Pannau zůstala. Při-
stupuge k tomu y to / že ryž Ewange-
lista S. Mattaus / K od Krysta Pá-
na od Abrahama a Dawida / až do Jo-
zeffa wyčítaje / toho nepravj / žeby
Pán a Spasitel náš, měl od Jozeffa
splozen býti / aneb z něho se naroditi /
ale z Panny Marye zašnaubené gemu
Manželky. Tim dosti zřejmě pro-
kazugj / že Krystus Pán (působem gi-
ných lidj) z semene Mužského se nepo-
čal; ale z přeneyčistší Panny / bez
2 19 wffe

Wsselikeho přičiněnj Mužského.

Druhé/ ona sama swědcj o tom
Klausy k Angelu: Kterak se stane to
to/poněwadž ga! Muže nepoznávám.
Klob sye otázka gegj na Angela vci
něná/ Bylaby proti rozumu a darem
ná. Ona gisté byla gest ze wsslech
neyprwněgšj / Kteráz Pánu Bohu
Stwořiteli swému/hned ob dětinstwj
swého/ Tělo y mysl swau obětowala;
a slibem čistoty / a Muže nepoznám/
Božské geho welebnosti se zawázala.
Ž gegjzto očí, wst, obličege / a zewšj
postawy těla / předivná čistota Pa
nenská se stkwěla; gakožto z té/ Kteráz
mezy Pánami stydliwými/ byla ney
stydliwěgšj, mezy dobrými neylep
šj/ mezy maudrými ney maudčegšj/
mezy pobožnými neypobožněgšj: a
Kteráz Panna byla tělem/ Panna Du
chem/ Panna myšlenjm / Panna ná
chylnosti/ Panna řečj / a Panna skut
kem. A Panna takowá / Kteráz cen
bar od Pána Boha sobě daný měla/ ze
wsslech/ Kterjž na nj hleděli/ poněkud
Panicy a Panny činila. Předivný
tenco.

cento dat byl / že ona gšaucy Panna w
slechtla / a nad myru krásná / metolito
k tělesnému milování nerozbuzowa
la / ale giné k čistotě a Panenstwj po
naukala / a jako čjbage Panny činila.
Ona tehdy sama nadwšsecko swěde
ctwj neywěcššy / swědele z swého slibu
swé wstawičné Panenstwj wkazuge :
Aterak se (pry)stane to / poněwadž yá
Muže nepoznáwám :

Třetj / swědčj o gegim Panenstwj
Angel Gabryel / od Boha k nj a k Jo
zeffowi postlaný. Eteb předně tdyž
Blahoslavená Panna wšlyssela od
Angela / že počne a porodj Syna / a s
podivenim se ho zeptala : Aterak se
stane toto / poněwadž gá Muže nepo
znáwám : A hned odpowědel gj An
gel : Duch Swatý sštaupj w tebe / a
moc Wšeywšššjho zastijně tobě / Pro
tož co se narodj z tebe Swateho / slau
ti bude Syn Božj. Tu gistě wkazuge
Angel / že Duch Swatý nad možnosť a
šěh přirozenj / sštaupj s milostí swau
w Blahoslavenau. Pannau / dáwage
gj plodnosť / a zachowáwage Panen
stwj

svoj gegj / tak aby spolu byla Markar
a Panna. Potomně když ona Jozef-
ffowi byla zasnaubena / a Manželstwo
(bezpochyby z wnutkuri Bozjho pro-
flasné přičiny) přigala / že to Man-
želstwo nic do konce nebylo na vgnu-
čistoreho Panenstwj gegjho / swědčí
opět Angel Gabryel / vložugjase Jo-
seffowi we snách / a řka : Jozesse Sy-
nu Dawidůw / neboť se wzyti Panna
Marygi Manželku twau / neb což w-
ni narozeneho gest / z Ducha Swates-
ho gest. Neb že oba oni tak w Man-
želstwo wstaupili / aby wšak spolu
Manželsky dle spogeni tělesneho neob-
cowali / poněwadž gim obam libila se
čistota / a tu až do Smerti zachowati
chtěli : protož Jozeff gfa čistorný a
sprawedliwý / když widěl Pannu / an w
žiwotě swém má Syna Bozjho / ač o-
ni / wěda o gegj čistotě a pobožnosti /
nic se z toho nedomeyssel / wšak že ne-
znal tagemstwj toho / gako pobožný /
richý a milostdný / propustiti gi chtěl.
Z té přičiny aby on sám byl swědkem
Panenstwj gegjho / když to myslil / w-
řazal

řákal se mu Angel Páně / a zgerotil mu
 satorvé ragemstwy / a napomenul ho /
 aby se nebál wzyeti Pannu Marygi
 Manzeltu swau : Neb (prý) což w nj
 narozeneho gest / (bez tve, totizto,
 a krecho koliv gincho Muze wůli)
 to z **D V E L A S W A T E L S O**
 ho gest. Etcoliko tehdy máš gi proa
 pustiti / mybrz nyní tim uctiwěgi máš
 gi opatrowati ; poněwadž obywlá
 řenim působenim Ducha Swateho /
 porodí Syna Bojho / a ty budeš ge
 ho wěrným Služebnikem / a toho swa
 chowaneho pokladu Opatrownikem.
 Widjre tehdy z swědectwj Angel Pá
 ně / gat Blahoslavené Panné / tak y
 Jozeffowi se wklazugjcyho / že wšlecha
 tilá Panna Marya / Pannau přecis
 ſkau a neporussenau byla, a zůstala.

Czwrté / sám rozum to wklazuge / že
 bylo slusné a náležité / aby Pannau
 byla. Skuselo owšem / aby sen kre
 sýž na Tebi má Otce bez Matky / měl
 wate na Zemi Matku bez Otce. A
 kre sýž na Tebi od wěčnosti z Otce bez

poruffenosti gest zplozen / tak skuffelo,
aby na Zemi z Marty bez poruffenosti
byl narozen. Neb kdyby od poruffené
byl zplozen / také z muzského semene byl
by se w hřejchu / narodil : což gisté by
loby velmi Božskwj geho byzdilo / a
nassemu wytaupenij nemalau přetáži
tu učinilo.

Páté / toto Panenstwj budaucý
Marty Mesyassowa / giž dáwno w
Pismě Swatém bylo přeboznámeno /
které staré figury a podobenstwj w
kázáno / a ob Prorokůw a Sybil přede
powědjno. Neb ge wyznamená was
Exod: 16. ta Manna bez semene na Pausstj wos
rošla: je gako Bůh wssemohaucý dal
Chléb k gjdlu na Paussti bez worání
a rozsýwání / tak tuto Pannu učinil
Exod: 13. těhornau bez poruffenij. Ge wyzna
menáwal Keč hořejcý / a w celoſti zůs
stáwagjcy; který Moggjss widěl o
hněm plápolati / a tomu se diwil / proč
by neshoček. Zato tehdy ohen od
přirozenj páli / wssak toho tuto new
činil; tak Panenstwj Blahoslawné
Pány počerjm Syna Božjho žádným
spůsobem nebylo poruffeno. Bejtěž

wyznamenawat onen prautek z ro- Numa 17.
 nowa / který gatžkoli suchý / bez koře-
 ne a wlkosti předivně zakwétl / a o-
 worce z sebe wydal : tak owšem y da-
 leko diwněgi Blahoslawená Panna
 Marya byla plodnau / kteráž bez wsse-
 ligaté pomocy lidské počala a porodi-
 la. Se wyznamenawalo Rauno Bez Iudis: 6.
 deonowa / kteréz na humně Kosau by-
 lo smáčené / kdys wssak wssacka země
 okolo něho suchá byla. Těb přerz-
 stehčila Panna bez porussenj Těča
 swého / bywssy třikráte Kosau Těbez-
 skau skropená / působenjm Božským
 čistotnau zůstawagje, Boha počala /
 čistotnau zůstawagje, gey porodila / a
 po porodu také čistotnau zůstala.
 To též Panenstwj wyznamenawat o- Isai: 11.
 nen prut z Kořene Jesse vycházej-
 cý / a kwět z kořene geho wystupugj-
 cí. To takéž Panenstwj znamenala cni-
 znamenitá Chrámowá Brána / patřj Ezech: 44
 cy k Wýchodu Slunce / která někdá
 žádnému nebyla otwřená; o niž An-
 gel powěděl : Brána tato gest poswě-
 cená Bohu swrchowanému / a protož
 zawřená zůstawa : než Pán Bůh J

zrahelský ten výgbe strze ni / a žádného
mu ginému otevřeti gj ne sluffi. **W**
Blahoslawené Panně Marygi zavře s
ná byla Brána Panenstwj / strze kre
rauz wffel y wyffel Pán Bůh Izrahels
ský ; a na wěky Brána ta zavřena zů
stala ; neb ona Panna ne poruffenau
zůstala / wždycky zůstawa / a zustane
na wěky. **O** tom také Panenstwj
důstogné Rodičky Boží / gakožto o die
wu nad šeb přirozenj Lidského / před
powěděl Izaiás Prorok / kdyz gj swěs
ze a wyslowně Pannau / kteraby počje
ti a poroditi měla / gmenuge a wypos
widě / řka : **E**y Panna počne / a Panna
na porodj Syna / a nazwé gmeno ge
ho Emanuel. **T**o nad to mohlo se
powěditi zřetedlněgšjho / co přislu
šněgšjho / gako že předpowjda / že
Panna neolito počne / ale také poro
dj Syna / a bude Markou Emanue
lowa : **T**o pak že se w skutku stalo a
wyplnilo / swědčj Swatj Ewangelis
trowé, Mataus a Lukás ; a spolu
s nimi wssychni Swatj Aposstolé,
wssudy po wssem Swětě kázali a ohla
slowali

Izai: 7.

Howati: a potom wšleca Cytka
Křestianská od tolika Set Lee tak
wěčila/smegšlela/a wčila. Stow-
nawá se s Izaiášem y propowědení
Geremiáše Proroka: Howau (prý) Hier: 34
wěc wčinj Pán na Zemi / Žena obkličj
Muze/to gest/prawě neobyčegnau a
mířdá prwe neslychanau wěc B V H
wšsemohaucy wšaze/Edyž z pohlawij
Ženského wywolj sobě gednu / kteráž
Bez přimissenj Muze/porodj Muze:
ne podle běhu přirozeného počne Sy-
na / ale w přecistěm swém žiwotě tak
obkličj Muze / že Edyž Pán wygde y
wýgde (podle gineho Proroka) Brás
na východnj wšdycky zawčenc zůstá-
ne. Ustalo se ani to nadarmo/že
dáwno před Narozením Blahosla-
wené Panny Marye / Sybilla gedna
předpowěděla Pohanům/Bezpochyby
o této Panně / tímiso slowy : Wesel se
a radosti pleseg ó Děwečko , neš tobě
daš radost wěčnau ten, kterýž stwořil
Nebe y Zemi : On pak bude bydletí
w tobě/a bude tobě Swětlem nesko-
náwagjým. A w Křjmě škrze gta
nau

nan Sibilly vládal Bůh všemohu-
dy Cysáři Augustowi tuto / Pannu
v Oblacích / držicy Děťátko na rukou
svých. Všecť tyto věci dosti
světle a patrně nám věděti dáwají /
že Blahoslavená Panna **MARIA**
Pannau byla před Manželstwim /
Pannau v Manželstwu : Pannau čis-
totnau zůstawajíc; **BŮH** počala /
Pannau čistotnau zůstawajíc; geť
porodila / a po Porodu také wždyť
Pannau čistotnau a neporuffenau zů-
stala. Ač od wěkůw to nebylo
slycháno / aby které spolu byla Mat-
kau a Pannau ; wšak o této všlechi-
le Panně to gest slyšáno / a při nj
w skutku shledáno / že byla Matkau vči-
něná / a čistotu Páneřkau nepotrati-
la. O gisté přeweliký gest tento
div / že ona býwa včiněná Matkau / a
Pannau čistotnau zůstawa. Při
ginych ženách yak dlouho která gest
Pannau / není Matkau : neb když
Matkau býwa včiněná / nemá Páneř-
stw; tuto pak ta obě. **Sména** spolu se-
tressugj; neb ráž gest y Matkau y Pá-
- nab

nau. Ona sama mezy wšemi tu pře-
dnost a milost dosáhla / že wěchnau
Panna u gest / a předce opravdowau
Markau a Rodičkau Boží zůstawa :
ani Panenstwj nebylo na překážce po-
rodu / ani porod nezrušyl Panenstwj.
Ueb jako; očemž powšsem Swětě se
spjwa / Slunečnj paprskowé Sklo
bez porušenj geho pronjtagj / nybrž
y Sklo swým blestem oswěcuji a pře-
kněgšj činj : tak blest Slawy Ot-
cowsy ; Krystus Bezjs / pře-
swatý žiwot Panny Marye pronjkl /
že nerolko čistotu gegj Panenstkau
nižadným spůsobem neporušyl / ale
také swým přediwným pronjknutjm
tak Pannu Marygi oswojil / že gi pro-
to Blahoslawenau nazýwagj wšy-
dni Narodowé. O tehdy welico-
chwały hodná Panna / o přediwná a
čistotná Marka / kteráž bez rozkošy
tělšny počnau / a bez Semene těhot-
nau gšau wčiněná / zaslaužila býti Ro-
dičkau takowého Syna. A Krystus
Pán wěčná prawda / az posawad ni-
čtoá nedopuštj / aniž kdy dopuštj / aby
neys

weymilegššy Matky geho Panenškā
poctiwost měla we tmāch wězeti : nýs
brž proti wšsem Beanáms Pebelnýms
mnohými a podstatnými důwody gř
zgerwně a wěčně oslawowati ráci.

Naposledy / Cytew Swatā wšses
obecna Křestianskā / w Snessemj Apo
stolském wyznāwā gegi Panenstwj /
když říká : Wěřim w Křysta Sezisse
Pána nasseho / gonz se počal z Ducha
Swateho / narodil se z Marye Pane
ny. A proti wšsem protiwníkům a
Kuháčům we wšsich Kostelich zgerw
ně a blasytě spjwā : s což y mý také
wšsycmā sinegššeti a wyznāwati mās
me : Beata es Virgo MARIA, quae
omnium portasti Creatorem : ge
nuisti qui te fecit, & in aeternū per
manens Virgo. Blahoslawena gšy
Panno **MARIA** / kterāz gšy w žiwos
tě swém nosyla wšsich wěcy Stwo
řitele : porodilas / který tebe stwořil /
a na wěky zůstāwās Pannau. W
mnohých též starých Pismich / kterěz
se w Kostelich, podle obyčejge spjwas
gř / zgerwně ta prawda se potrwizugez
3202

že totižto Cyrkeu Swatá raduge se
z Panenstwj Rodičky Boží / jako z ně
gateho drabeho Klénoru. A w těch
rolitěz Písnich mnohé giné chwały o
gegim věčném Panenstwj wypravou
ge / a gi divně gmenuge. Těb w ro
zličných Písnich prawj o m / že gest
Panna předivná / Panna nad Pans
nami / Panna čistotná / nitdá neporu
šená / Panna Swatá Tělem y Dus
them / kteráz čistotau swau tak přes
wyssuge giné Panny / jako Slunce
Blestem swým menšj Planěty / jako
Lilium giná Kwěty / jako Zlato giné
Kovy. Těb byla w prawbě yaká
synowymlybná čistota při této Pans
ně / kterauz Pán Bůh swrchowany
gegimu Tělu z wysofci dáti ráčil.
Uadewšfecto gisté stwoženj (wyčlis
Člowěčenstwj Krysta Pána) ney
wětšj čistoty ona měla. Těcolito
čistotau swau přewyssowala Lidi /
ale také neyčistotněgšj Angely : a
čistotau swau vřazowala na sobě po
dobenstwj Syna / pro něhožto tak
wehita milost / tak hogně gž dána byla.

C

Pro

Pročez tedy mezi lidmi bydlela / a ne
liko nepouřkowała / a neš neymenššij
negatku žádost těle / nau / ale také ani
yate neymenššij pošyruť myšlenij
zleho. Vchoweg tedy vchoweg to
ho Bůh / abychom w tak patrné wěs
cy prawdu zapřeti měli. Odkudž
nic gineho následowatiby nemohlo /
gediné Krysta Gezišse Pána a Spa
sytele našeho / gednorozeneho Syna
Božjho / nedvěřij / w počtwe Marce
geho : kteruž kdo potupuge / komu nez
nijwědomé / že potupuge y Syna ges
gijho : Proti tehdy tolika swědectwjm
vchoweg Bůh abychom měli co a neš
neymenššijho w wěcy tak znamenité /
na nijž záleží žiwot y Spasenij naše /
s Klepčateky Blahoslawené Panny /
s Lidmi gisťe oplakáňj hodnými / kter
ějš ani Boha se neboj / ani Lidj se nez
štyd / smegššeti : Ale podle naučenij
Cyrkwe Swaté / držme se swědectw
vkázaných / a slow Blahoslawené Pan
ny / kľaucy : Aterak se stane toto /
poněwadž yá Muže nepoznáwám ?
Aterýmižto slowy ona sama Blahos
lawená

slavená Panna Maryá nadvoštěd
svědearwj neyvěřšij / světle z svého
slibu (gakž sverchu dorčeno) své vsta-
roičně Panenskvj vřazuge. Czemaž
třetij svodj / (yakž y powinni ysau) a to
zastáwati budáw / nechť wědj / že Krys-
sta Gezisse Pána a Spasýtele našes-
ho / ano Boha wšemohaučýho / a ges-
geho Syna Mary wzdychy čisté Pan-
ny čest a sláwu hágiti / a přitom Wjru
Křestanskau zastáwati a rozšřrowa-
ti budáw. Nad to také nepochybua-
gi / že tudy Boha sverchowaneho / zdo-
y w onom jiworé k sobě učinj milostis-
weho.

Kapitola Třetj.

Ze Blahoslavená Panna Ma-
rya / Syna Božihó Rodička /
právě a nepochybně / wššj
cti a chwály gest
hodná.

S A giné nemám / než že mezy wšses-
mi wěrnými a pobožnými Kře-
stianý

řiany, žádného něm / kterýchžby o něm
slyně newěřil / že blahoslawená a wždy
čy přecista Panna Marya / Syna
Božjho Rodička / po Synu swém ney-
milegšším / wšsy cci a chwały gest hoz-
dná. Nebo o gegj předitwé Swate-
rosti, hednosti a wznešenosti / Duch
Swatý hogně nás napomenul a wy-
wěl. Welikau gisté wážnost magj /
a w Cyrkwi Křesťanské wždycky mi-
ri budau tato slowa: Zdrawas milos-
sti plná / Pán Bůh s tebou. Nalezla
gšy milost w Boha. Učinił mi wes-
liké wěcy ten gěnz mdcný gest. Blas-
hoslawenau imne nazýwati budau
wšsychni Naroddwe. Blahoslawe-
ný život kterýchž tě nosyl. Blahosla-
wene přsy / gichž gšy pozjwal. Od-
kud mi to / že Matka Páně přichází
te mně: Požehnana gšy ty mezy Že-
nami a požehnany plod Břicha twé-
ho. Ať pominu mnohá giná těm
podobná swědectwj / kteráž nám
Swatost a wznešenost Blahoslawe-
ně Panny Marye w Swatém Ewan-
geliūm / buď je od nj samé, aneb od gi-
ných

nych a ni mluwená aneb psaná gsau/
dosti zčeredně vřazuj. Mimo to
gegji pamarka/ čest a chwála/ wssudy
se rozblássuge/ a Cyrkw Křestianstá
po wssem Swětě rozssjřená/ tak welis
ce Kobičku Boží/ podle oné gegji pra
wdivé připowědi: Blahoslawenau
mne nazývati budau wssychni Naroz
dowé/ obzwlássni gatausy pobožno
sti a sluzebnosti po Pánu Bohu nad
giné Swacé/ cayně y zgewně/ ctij a
blahoslawij/ ze o hodnosti a wznesseno
sti gegji newědēti/ gest téměř do konce
němožné. Nebo giž není wjce me
zy Křestiany žádné Země/ žádné
Králowstwj/ žádné Krágin/ kdežby
se nenacházel Kostel Mácky Boží/ a
w něm Obraz gegji zázračný/ před kre
týmžby pro gegji před Pánem Bo
hem zaslauženj/ divy a zázraky se ne
dili. Tenagdeš ani téměř žádné
ho Města/ w němžby nebyl Kostel k
posciwosti Blahoslawené Panny Ma
rye wystawen. Tenj ani žádné
Kostela/ w kterémžby ona gednau
Kaplau neb Oltářem/ aneb negatým

maľováním nebyla poctěna. Přes
to gsau mnohá Kráľowstwj / Knjzet-
stwj a Města pod gegj ochranau zalo-
žen : / kteráž až posawad gessťe w swém
štastném spůsobu a w předestlé slawě
zůstawagj. Gsau y mnozý Duchowé
nj neb Kzecholnj Kžadowé / pod ochra-
nau gegj wyzdwoženi : a sliby wěčné
čistoty / této Panně welmi wzáctnj /
gi ku pocerivosti Pánu Bohu se činj.
Obětj ne syc této Panně / ale Pánu
Bohu na gegj památku se obětugj.
Pautj a ginj pobožnj skutkowé / kte-
rěz od dáwnjch časůw Křestiané k ges-
gj chwále / a k swému Duchownjmu
wzřtku wykonáwali / y tohoto času ge-
stě wykonáwagj. Nadto gessťe
památka gegj mnohými weyročnjmi
Swátky se připomjná : Ano y každě-
ho Týhodne sedmý den , totizto Den
Sobotnj k pocerivosti gegj gest oda-
dán a poswěcen : Gest y to wědomie
že pobožnj předkové nassj / křze gista-
nadánj / tak to spůsobili : aby zde w
Czechách téměř w každém Městě a
Městečku každého Dne ráno Misse
/ Swatá

Svatá o Blahoslavené Panně Ma-
rygi se spjwala. K tomu kerossému
Swatj Předkové nassj / z horliwego
swého náboženstwj / kteréz k Rodičce
Božj měli / našdili a ustanowili y to,
aby třikrát každodenně / ráno / v we-
čer a o polednách se zwonilo : kteréz
to zwonění (genz od starodawná slo-
we Kletánj) y až Otcowé, Dědowé,
Pradědowé, Prapradědowé / a wssy
etni milj Předkové nassj / až do tisý-
cstw potolenj / ráno / v večer / a o pos-
lednách, buď Doma, neb na Poli, w
Kostele neb na Vlacy wslýsseli / y hned
wssého na straně zanechawssé / ku přis-
pomínánj Wřelenj Páně / na Kolena
swé padali / a třikrát pozdrawemj An-
gelské říkali. Při tom stařj Křesťas-
né y to našdili : aby přisahy swé ne-
solitopánu Bohu / ale také Blahoslas-
wené Panně Marygi geho mile Mat-
ce wykonáwali. A naposledy tento
wstawičný / starobylý a Křesťianský
obyčej po wssěcky časy byl / a gess-
gest / že gi wěrnj Křesťiané za přimlu-
wu žádali / aby ona před Pánem Bohem

hem w Tebi byla přimluwee a Spomo-
cownice nasse. Ac pak tento obyčej,
Djra a pobožnost / prawe Karolické
Křestianské Cýrkwe / kterauz od star-
eodáwna měla / a posawád z milostk
Pána Boha mála gi rayně y z gewně
t Błaslawené Panně w lazuge / tak
wssemu Swětu gest známá / že o tom
z dalizby Błahoslawená Panna Mar-
týa od nás ctěna a chwálena býti mē-
la / žádný, lečby samoděť slepým býti
chtěl / pochybowati nemůže. Tlca
méně wssak y pobožněst / y práce tato
předsewzata / t tomu mne wede / abych
o gegi hodnosti, wznessenosti a záslu-
bách / gat t porěssen, tak y t podiwent
črawých wjce tuto něcco předložil.

Předně tehdy proto gi wssyctně
gednomyslně wssj cti a chwály hoda-
nau býti prawjme / že ona gest napra-
witelkyně nasseho Spasenj / kterauz
Bůh wssemohúcy čisto nau a newina
nau stwořiti / a co na Martku po Sy-
nu sluffelo / gi samau z obzwlčissenj
gatěy milostk / ob wsseligatěho hčija-
ču / přirozeněho y kucečného / wždy

čty zachováti ráciť. Duffe Blahob
slavené Panny Marye / čistotná / swa
tá a newinná w Tělo wolita byla / a ni
čdá hějchem sprzněná nebyla / wždy
čty čistotnou zůstávala / a čistotnou
až na věky zůstala. Ač pak mezy
nešťislým počtem wěrných Křesťia
nůw nacházegj se někteří / a těch dosti
málo / kteříž se domjwagj / že Blahob
slavená Panna hějchu přirozeneho
prostá nebyla : resťak yá s Cytkwí
swatou Katholickou / a s ewšjemí doa
brými Křesťiany smegšlegje / podle
přjma Swateho a sameho rozumu
vkazanj / nepochybne wěřim / že Bla
hobslavená Panna Marya / wždyčty
wšřjchwalý g. st. bodná : a že ona ne
roli o co t. i. d. cho skatečného / ale také
od postřwtny hějchu přirozeneho g. st.
zachována. Neb poněwadž wěčná
Boha Otce i. Maudr. st. měla w žiwos
tě Blahobslavené Panny Marye ga
to w nějakém stásku bydlati / a z nj /
působenim Ducha Swateho / Tělo
lidště na se wšyti : takdy g. st. Bla
hobslavená Panna musyla hned w ži
C v wordě

wordě Marthy swé / Swatě Amry / Du-
chem Swatým na Duffy y na Těle po-
poswěcená a očistěná býti / aby byla
hodným Stánkem k přigej toho /
genz gest Swatým nadewšsecy Swa-
te. Třeb tak otom předpowěděl
Kral Dawid w Žalmu 45. rba: Por-
swětil gest stánku swého neywyššij.
Potomně y samý rozum to / že byla
Swatá / na Duffy y na Těle / wlasus
ge. Třeb tak drahý Alénor / rozice
Syna Bozjho / Bůh Otec do gegjho
života bylby nepoložil / kdyby swatý
a čistorný nebyl. Na Dům Boj
přislussij Swatosti / dj Prorok Kras-
lowský w Žalmu 92. Nalezite tedy
bylo / aby ta kteráz za Dům Boj wy-
wolena byla / prwe také nežliby z živo-
ta Marthy swé na tento Swět wysšlat
y od každého hějchu čistá / y welišau
Swatosti obdařena byla. A sám
gednorozený Syn Boj / Otec a Du-
chu Swatému we wšsem rovný / beza
pochyby že gi od wěčnosti za hodnau
Kodičku sobě připravil. Třeb kre-
týz gi w swé wěčnosti nepromānita
Wny zůstāwage / předewššim časem za

Matku wyvolil / prvé také nešla
w času narodila / odewššij posškwrny
hřichu přirozeného zachowati mohl.
Zachowal pak, y zachowati chtěl / po
něwzdž gsa wšsemohaucým to učiniti
mohl: a tak sluffelo / y akž pobožně wěří
me / aby spůsobem našim w hřěššich pa
čatá a narozena nebyla. Sluffně tebe
dy a Křestiansky o nj prawjme / že ho
dná gest wššij cti a chwály / kteráz při
početj swém / z obzwláštneho Daru
Božjho / byla gakožto budaucý Mate
ka Wytupitele Počolenj Lidškeho /
odewššij posškwrny hřichu přirozené
ho zachowána. A z té přičiny / pro
ti wšsem Židům / Pohanům a Kacyá
řům / kterjž na neposškwrněné početj
gegj posškwrnu wvesti chtěgi / Cyr
kew Swata každého Roku slawí
Swátek početj Blahoslawené Pana
ny Marye. Než odstup ro od nás
Křestianůw / abychom měli wvesti
hanbu na Slawu naššij. Než co
Bůh učinil S. Janu Křtiteli / a Ge
remiáššy Proroku / pročby ro ne učinil
pözehnané Matke své / poněwzdž ro
učin

vdíneti mohl / a tať sluselo / aby nepoa
stavená neposkwrněného poroa
rodila.

Druhé / proto též wssij cti a chwá-
ly bodnau gj býti prawjme / že ona ne-
solito bez poskwrny hřichu přiroze-
ného počatá a narozena byla / ale také
že za dnůw žiwota swého byla čistot-
ná odkazdeho hřichu / skutečného / smro-
tedného y wssednjho. Žádným spůs-
obem nezhrěssyla Blahoslavená Pã-
na Marya / proto že byla plná milos-
sti : Milostá pat Bожj ta zachowáwá
y očistunge lidí od hřichůw. Keer-
kauzto obzwlássenj milost / žádný z
Swatých a Wywolenných Bожich nez-
dosáhl / gaž o tom Pjssmo prawj / w
Kanonycě S. Jakuba 3. kapit. W
mnobém gšine přestaupili wssycm.
Byla ona Tělem y mysslenjm čistot-
ná / rozumem naberwffecty lidí obda-
řená / žádostj Srdce wstawičně k Bo-
hu náchylná / a w milowánj geho bez-
přestánj libezně zanopraždněná.
Byla y w mluwenj maudrá / a w čis-
něch wptjmná / Sedcem pokorná / obr-
cowánjm

řowánjm Angelám podobná / a Do-
ba plná. Od počátku Swěta / neby-
lo žádného člověka / aniž nyní jest /
aniž kdy porom bude / w kterémžby do-
brota Božíá toliž znamení ctnosti /
milosti a zásluh vtázala / jako w této
přeblahoslawené Panně. Welikau
tehdy a hodnau příčinu máme k chvá-
lení té Welobné Panny / při kterézž ža-
dného hříchů nepoznáwáme.

Naposledy / poněwadž nám Kry-
sta Bezisse / Spasitele a Wytupisele
Swěta, porodila / Kterze gehožto ne-
winnaú Smrt / Brána Kralowstwí
Nebeského / kterázž od stwoření swěta /
y nejsvětějším lidem / zawčata by-
la / jest nám dřewěná : Džalíž aneb
proco samé / není na wěky požehnána /
a wšší cci y chwály hodná ? Jestliže
w Písmě Swatém chwálij se mnohé
wznesené Ženy / že ctnostmi dobrými
Byly ozdobené / a w činech swých wla-
sti slawné : Džalíž nemá se chwaliti
za / kterázž ony wššecky přewyššyla ?
Neb w žádné y oněch Bůh se neráčil
wčeliti / wšše tak o gedintá / ze wššeho
Swěta

Swěta wywolena / Syna Bozho pod
čala / gey w životě swém nosyla / a na
tento Swět gačo Syna porodila :
pročez y skusně Blahoslawenau se naz
ývá. Nebo wzał gest Krystus Bez
hiss / gednorodzený Syn Boží a Spasý
tel náš / od Blahoslawené Panny Ma
rye / z gegy čistorné Panenské Krwe /
Člworčestwoj swé čistorné a nepor
štworné Tělo : a wšlecht což Matka
ta Dítěti dáti může / ona genu gest
dala / geho w životě swém krmila / a
potom Mlékem y prácy swau wycho
wala. A tak to Tělo / kterýmž od wěs
čného zarraceni gime wykupeni / by
lo Tělo Panny Marye / neb ona dala
ge Krystu Pánu / a ge krmila / a tudy
Bezpochyby nemalé dobrodini k spase
ni a wykupeni našemu prokazala.
A poněwadž tehdy tomu tak gest / nez
může gisté žádný haněti a porupowaz
ti našij milau Matku Cyrkw Kře
stianskau / kteráž po wšlechtý časy Kře
stianswa až do tohoto dne / za dobro
měla a držela / abychom tuto Blahos
lawenau Panmu s radostj a s pobož
nostj

nostj ctili / a gj za takowé dobrodinj
wděčnými se vřazovali. Třeb ona w
prawdě gest neyswětějši Matka Bo
ha wsemohaucýho / kteráz hlavu has
da stareho jetřela / a Králowstwj ges
ho skrze Syna swého wywrátila / a
nás od rěžtého gha Swůdce prwniho
wyswobodila. Slušně tehdy a spraz
wodlivé gest / abychom chwály gegi
wssudy obřassowali: slušně a spravez
dliwe, aby gegimu swatému gurnému y
Cysarowé / y Králowé / y Cleyrowěššij
Biskupowé / y Angelé / y Archangelé / y
wssyčni Třebestj Měštriane / sewššij
wcciwostj poklonu činili. Rakoz pak
také za takowé dobrodinj / chwály gt
na Tebi wssyčni Angelšstj Křárower
a zde na ěmi až do dneššijho dne bla
hoslawenau gj nazýwagj wssyčni nás
rodowe / necoliko wěrnj Křestiane /
ale y Odřezancy : ano gj y Turcy a wa
krucni Pohane wekebj / gegi důstog
nost a swateost slawně wyprattugj.
Rary tehdy / ó wěrnj Czechowé / newyř
tahůgme se z ginych Křárodůw / ale
spokli se wssemi Křárody blahoslawe
me

me tuto předštognaui Panna / měga
me w pociwosti gegi Obrazy / putige
me do gegi Kostelů / k slawě gegi rozs
swěcigme swjećky / k památce gegi sta
wěgme Kaply a Kostely / a přewatě
gméno gegi Pijněmi a Modlitbami /
celým srdcem / a wssemi spůsoby chwals
me po wssěcky dni žiwota nasseho smu
redneho. Neb ta gest wůle Pána
Boha wssem : kterýž chce / abydom
wssěcko dosáhli krze předštognaui
Macku geho.

Kapitola Čtvrtá.

Wkterak Blahoslawená Panna
na Marya / Syna Božjho Rod
dička / důstognosti a hodnosti
wssěcky Angely / a wssěcky lidi /
galkžkoli w Swate / přewý
šowala na Zemi.

Blahoslawená Panna Marya /
Wsaucy od Pána Boha wssemo
haucyho Eneywysšsimu stupni
důstognosti a milosti wywýššená / wsse
cky

chy Angelů, a roflecty kbi hodnosti a
 wzneffenosti swau dalace přewyffowa-
 la. Angely zagiſte přemyffowala
 w tom / ze byſa a geſt Maotku Boží.
 Tlad Maotku pať Boží / gaťá mize ſy-
 ti wéſſij důſtognost a wzneffenost :
 Welikoſt té důſtognosti / wſſectem po-
 drobuge rozum / wſſectu přemáhá oa-
 ſtrowitipnoſt / a to čimaby zádný ſara-
 sedlný Jazyk doſti gi / wychwalicim
 mohł. O Bohu lidſký Jazyk nic wé-
 ſſijho powéďeti nemůze / gedivá je Dů-
 geſt : ponéwadž w tom ſamém gmónu
 w ſſecta / geho ſlawa a wzneffenost ſu
 obſabuge. O Ženě pať nic wéſſijho
 powéďiſt nemůze / gaťo je ká uſon
 Boží geſt. Tim gadimbym ſpůſobem
 důſtognost a hodnoſt téra panny po-
 znati ſe můze : Je totižta Panna ges-
 bna před důſtogná / toho kterýž ſwos-
 ěil Těbe y Zemí / Slunce / Měſýs,
 Zvězdy / Tás, y roſſecty wěcy krasé
 ſau na ſwěťe : toho / Teba ſtého a Angelů
 ſtého Pána : toho / před geho žto obla-
 čenem roſſecty wěcy gíau gaťo přaſſet
 neymoſſij : toho / geho žto ſlémě / ſwra-

šij a důstojnějšij nad Angely gest vs
činěná / čím rozdílněgi nad ně gměno
dědičné obdržela.

Ač pat tímto také spůsobem wšes
cky lidi / Muže / y Ženy / gatkoliw swa
té a pobožné přewyřlowala: wšak ge
st y giněče ge přewyřluge: že totiž
to milostmi a dary nad ně důstojně
šij a dokonalejšij byla. Kteř popaz
tíme na wšescky wzneřšené a sprawes
bliwé lidi obogřho Pohlawj / kteř jz by
li od počátku Swěta / a uhljđame / že
gako při wýchodu Slunce malé žwěz
dy se schowáwagj / tak wšscky swatj
a Swaté / gatkoliw welicy a weliké /
důstojnosti a bleřkem swatosti Blas
hoslawené Panny Marye gsau zastřje
něnj. Ucházjme w Starém Zá
koně Katalog wzneřšených a znames
nitých Žen / z nichž některé byly mno
hými milostmi a dary obdarěné / ga
kžto některé darem Proroctwj / giné
darem síly / giné darem smilowánj :
wšak wšescky tyto : Blahoslawená
Panna Marya milostj a obdarowás
njm přewyřluge: póněwadž tak
D ů byla

byla milostivá plná: a požehnaná / že v
 milosti a v požehnaní po Bohu nemá
 sobě ani na Tebi ani na demitraci
 před: o m^o D^omine: S^ou^oce pravé / ro
 přislouží. **M**nohé Deery shromáží
 dity Dobrotivý / ale ty sama přewýšy
 ka gfy affecty: terra, corisro m^odo
 přwe podobnu sobě sy neměla / aniž
 kdy poteni mjet budeš. Požehnaná
 ona byla mezi ženami / požehnaná y na
 de affecty lidí. Požehnaný sy byl Je
 remiás Prorok Páně / požehnaný byl
 y Swatý Jan Křtitel / Křtíj gessré w
 životě Matky své ostojení gsaucé /
 Bezessú posstorny na tento Swéc
 zrození byli: ale oni požehnaní byli ga
 to služebnicy / tato pak požehnaná g
 ga to Matka Boží. A budemeli dále
 patřiti na newinnost Abelowu / na
 spravedlnost Loelowu / na posluffnost
 Abrahamowu / přikownámeli ge k
 Blahoslavené Panně Marygi / wssy
 ctni gsa. ga to Noc / wssecta gegich
 gsnost gest tina wssecta wchitě gest
 malé: Jako Slunce gasněgi sroze nad
 Měsícem Měsícem nad hvězdy / tak za

co neygalnějši; Panna hodnějši; gest
nad veselč a stvoření. Cy o Panno
slabostavená / přewyslugeš zasluby
Swatých Patriarchů / Wtru Swa-
tých Proroků / nabígi a horlivosť swa-
tých Apoštolůw / stalost Swatých
: i Mucebníkůw / stůjdnost Swatých
Wyznawcůw / Swatých Panen i
: sloru / a swastost wsech Swatých.

Et ta robě se wyplulo co z pčano gest w
Knihách Křezyasbyta w 1. apit: 24.

W přirost Swatých z drjomanj mé.

Al opit: W me gest wselihá milost
z wocany Puanby. Et eš ry gfy mē a
wsechby milosti / a wsech d: což kolio i
milosti přitalej; w robě gest bylo.

Wtkanad Swaty Jeronym onj pna-
coj: Zeginy m Swatým dána gest
milost w čestěch / Panně pát Mary-
gi dána gest plnost milosti od Boha.

W nj gistě byla takowá plnost milo-
sti; y abážni dáne byla ani w Adamo-
wi ani w Ewě / ani w žádném giném
gallém kolio čawěku. : Et ad ro bla-
hostawená Panna Marya byla sate
wěrným spěblam Bohu; i Marya

Pána. Nebo gi Duch Swatý nmo-
hém wšce zgerwíl / nežli giným : a ona
neydokonalegi wéděla o Tarození
Krystowu / o geho Obřízce / o geho do
Chrámu obětowaní / a o giných wěs-
cech k němu náležejících / kteráz wšes-
cký skutky Krysta Pána za třidceři a
tři léta widěla / a wyborně znala.
Pročez y o ni Swatý Lukáš prawí :
Že wšecka ta slowa zachowávala w
Srdcy swém.

Ona též ač pro něho Krew swau
newylila / wšak wšce nežli Mučednis-
ce byla. Nebo wšyctni giní / kteříž
pro Wjru Krysta Gežíše wtrpnau
Smrt podstaučili / ne na Dussy / ale
toliko na Těle trpěli : a Krew wylé-
wagjeme Dussy / než Tělo wydawali.
Blahoslawena pak Panna Marya /
přecista Boží Rodička / weliké trápe-
pení Mučednictwí na Dussy své trs-
pěla : gakž o ni onen starý asprawes-
dliwý Symeon w Chrámě předpo-
wéděl / řka : w S. Lukáše w 2. Kap:
A twau Dussy pronikne ostrý Něk
Bolesti. Nebo gakž radost myslí gest
wěcšší

wětšij nežli radost břicha: tak bez
pochyby wětšij gfaubolesti a trápe
nj Dusse nežli Těla. Ze pak blaho
slawená Panna Marya s welikau
swou žalosti a bolesti stála pod Kří
žem / kdýž neymilogšij Syn gegi na
Kříži pněl / Dusse gegi magje spolu s
nim utepenj / tak těžce žalostj / tešeno
stj / kánjen a pláčem trápená byla / že
žádný z Swatých Mučedlnjkuw těž
šich trápenj na Těle swém nepocýtí.
Widěla ona přehrozně zmrškaného /
kteréhož Pannau gfauc porodila: wi
děla mrzutau nečistotau bezbožných
lidj ohavně vplwaného / kteréhož ža
stáwagje Pannau krogila: widěla tra
nijn nemilostiwě zbodeneho / oněmž je
by newinný byl / dobrau wědomoš
měla: widěla vkrutně w utrpných
mučákch na Kříži rozstazeneho / o němž
žeby prawý Bůh byl nepochybowala
Utenj / nebylo / a nobude člowěka na
Zemi / ani na wšsem Swětě gakeho
stwořenj / kteréžby při Dmučenj Pá
ně wětšij bolest spolu utepenj na své
Dusly pocýciti mohlo / gako pocýčila

Blahoslavená Panna Maria. Těs
ackoliv Tělem netrpěla / rostat že na
Dusky pro Umučení Krysta Panna
velmi bolestně smutná a žalostivá
byla / nepochoybně wjoce nežli mužské
mice byla. A z te přejímá stussiře wšsem
Swatým Mučedníkům slávu a cti
se přednášší. W blahoslavené rchdy
Panně Mariji / byla wšeliká milost /
wšeliká cnost / a wšeliký dar / tak že
thwaly gegřádným způsobem / Byt do
Jazyky lidskými mluwit / y Angelský
m / přáno a málezitě wybožiti se namo
han. O kteréž pusses Cytow Křes
ťtianská spřwa / se wšší cti a thwaby
ge st neyhodnějšší. Těho wjocegi
mám w Krysta Gejssowětjoym pro
špěla / neqli wšwětni / kteréž Bůh wšse
mohaucy od počátku Swěta a z po
šarwad swowěi radil. Žádný Angel /
žádný Ezlowět / žádný Parryartha /
žádný Apossil / žádný Swangelista /
žádný Mučedník / žádný Biskup / ža
dný Paustwonj / žádná Panna / žádná
Wdowa / žádná žine gabětoliv na Tě
lě / žádný wzdemi Swětanj / po Panu
Bohu

Bohu / ratowé dobrodinj nám nepro-
 kazalo / gabé santa gedina Matka Bo-
 žj prokazala litoštemu pobolenj. Zo-
 dné rechy o ni prawjme / že wšsečky
 Angely / wšsečky libi / galkoliw swa-
 té / doštagnošti / milošti / a dary swy-
 mi přewyšlowala. A z té přejiny / ho-
 dne také a sprawedliwé gest / abycho-
 m gabo ona nám k pravému a wěčné-
 mu spasenj / po Pánu Bohu wjce nad-
 giné wšsečky pomohla / rat ob nás po
 Pánu Bohu / nadewšsečky Swaté a
 nad wšfeligabé stwořenj wjce byla mi-
 lowána / chwalená a cěná.

Kapitola Pátá

Kterač Blahoslavená Pan-
 na Marya / Syna Božšho Ko-
 didka / pro zásluby své w Krá-
 lowstw; Nebeském / nadewšse-
 čky Swaté / a Kury Angelsté /
 gest wywyššená.

Budemeli na to prawěšsečstj /
 cozo přebchá z nej joy Kapitole

vlázano gest / kterak Blahoslavená
Panna Marya důstojnějšy byla nad
Angely / a kterak zde na Zemi Wjrau/
Kladěgi / Láskau a wssemi ctnostný
mi skutky / wssecty Swaté dalece pře
wyslowala / snadno porozumjme / že y
odplata gegi o zásluhami stornáwa
ti se bude. Neb poněwadž odplaty
báragi se podle velikosti neb malosti
zásluh ; gisté je blahoslavená Panna
Marya / kteráž mnoho zaslaužila / wes
likau také od wssemohaucýho Pána
Boha odplatu dosáhla. A poněwadž
Každá ctnost má w Tebi swau záslu
benau odplatu / tehdy gisté Blahosla
wená Kodička Boží / kteráž wssemi
ctnostmi w tomto ziwotě nad giné by
la obdařena / nepochybně nynj také w
Tebi nad wssecty wětšj sláwau gest
obdařena. Jakož pak y to wssech swa
tých Otčůw gest stále a gednostegné
wčení / že nemj žádná sláwa / čest aneb
odplata nizádnému z Swatých dána,
kteraužby Krystus Geží své neymio
legjšy Matce také dáti neráčil. A
protož Cyrkem Swatá Wsseobecná

Kře

Křesťanská / spolu se všemi Syny
svými / tak o tom pobožně vzdychy
věřila, a věří / že blahoslavená Paní
na Marya / gsaucy jako čistotná ho-
lubička od všech tohoto Světa zata-
nutku a sauzenij skrze smrt přiroze-
nau wyiwobozena / do Nebeských Pa-
lácuw se odebrala / a tam od svého ge-
dnorozného Syna / Krysta Bezisse
Spasitele nasseho / naděššecy swas-
té / a naděššecy Kůry Angelsté / s
welikau sláwau a weseljm / negináč
než jako Matka Boží / a Králowna
Nebeská / Paní Angelstá / wysoce gest
wywýššena. Neb tak o tom piššij a
včí wššyckni Včítele Cýrkwe swaté /
že ona patnáctého Léta po na Nebe-
sa wstaupenij Krysta Pána / gsaucy
stáří wěku svého ššedesáte tři léta / w
Geruzalemě umřela / a obecni lidkup
smrti piššimufela. Ale wššak smrt ges-
gj od smrti giných lidj w tam byla roz-
dijlná / že ginj lidé umjragi sbolestj / os-
na pač umřela s radostj. A kdys Tě-
lo gegj přecistě w hrobě na hoře Geru-
seimany / tdež byla sobě místo zvolila /
o spěš

o spěvem Apostolským y Anglickým
a s velikým strachem Babelským, po-
řehováno bylo: aby Kristus Pán
Mlatce při gegř smrti lastu swau: we-
tlan ukazal / a gj nad mjru poertl a
Mlatoll / nedopustil aby swate Tělo ge-
gj w prach obrátiti se mělo. Těb pos-
něwad; to byla pokuta onoho stareho
hřichu / gak; Pán Báh dj Adamowi:
Prach gjy a w prach se obrátjjs: pro-
to; Mlatku swau mikau / keráz od kajs-
bého hřichu byla čistá / chečl od této
hanby zachowati / od obecného zloka
Benjroffowobiti / a gj welice poertl /
Tdy; gako on bez porussenj Božstwj
swého z Těbe na zem sšaupil / rak
gj, bezewšeho porussenj gegřho Těla /
do Těbe wnesl.

Třetjho
rehdy dne od pochowánj Těla gegřho /
wzděššena byla Slabostawena Panna /
a s newynlurwau radostí a plešánjem
do Těbo wzata. A gako zde nad Au-
gely bšstogněgšy byla / a wšfecty swa-
sé w cernobech přewyššowala: rak
zannabewšfecty Swatě / anobř; na-
bawšfecty Kliry Anglické gest wywý-
šena /

řena / věčnou slávu obdařena / a na
nejsvětovanějším Tránu podle
Syna svého posazena / y mocnou Krá-
lovnu od Pána Boha gest ustanov-
mena. **T**ím gestliže při vzkrýšení
Krysta Pána / gest v Svatém Euan-
geliu se praví / mnoho Těla Svatých
vstalo z mrtvých / kterážto Tě-
la zase neuměla / ale vzata a vedena
jsau. od Krysta Pána do Tebe, bez
s tím v oslaveném těle Královj: gisté
mnohém slusněgi nejsvětějším Tělo
Blahoslavené Panny Marie mělo
vzato býti : a v pravdě vzato gest
do Tebe. **A** gestliže Bůh mnoho tě-
la Svatých / jakožto S. Pe-
tra / Pavla / Jakuba / a svatě Panny
Kateřiny / y jiných Svatých tak slas-
vona věmil / a ge tak velmi počil / že
chtěl aby jim odovzdáno bylo hodné
místo k gegich ctěnj / a k nim aby pu-
rovali lidé ze vsseho světa : poněvadž
Tělo Blahoslavené Panny Marie na
země se nenachází / a věrnj Křesťane
kdeby k němu purowati měli, newě-
dí : **ř**ky gisté : is oslavené do Tebe
gest

gest wzato/wěřiti máme. A Swatý
Augustýn prawj: Pamatujce my na
lidské přirozenj blahoslawené Panny
Marye / můžeme říci / že smrti pře-
rozenau umřela : ale četnemeli / že w
Jerwoy / w prach a w bláto se obrátila/
musíme na to mysliti / zdaliž to sluff
na swatost takowau. Wždycky Syn
má cti Marku swau: protož aby to
to přewaté Tělo mělo dáno býti čer-
wům k snědenj / tomu mjsta w sebe dá-
ti nemohu / a mluwiti to se hrozým.
A w pravdě wssy Křestianské nemo-
hau toho slyseti / aby to Nesywětěgšj
Tělo / z kteréhož Krystus Sežis Se-
dnorozený Syn Boží Tělo své wzýti,
a ge s swým Božstwjm spogiti ráčil /
mělo dáno býti čerwům za pokrm.
Nad to poněwadž Krystus Pán chtěl
swau Nymilegšj Marku po poro-
du bez poskwrny Pannau zachowati
proč nemáme wěřiti / že Tělo také ge-
gj Nesywětěgšj / před welegným
wssch zmrtwých wstánjm / nesmrt-
elnosti bezewsseho porušenj / ozdobi-
ti a okrástiti ráčil: a přepesse ge sk-

ze swate Angely do swe slawy / nades
wsecky Kury wolenych Bozich / anos
bez y Angeluw, postawiri a porysy
ti. Opet, gestize Krystus Pan
Sluzebnych swych prawj : Budele
kdo mně slauziti / pocti ho Otce móg
kteryz gest w Nebesých : a kde gsem
gá tuť bude y sluzebnjt móg. Ges
stize Sluzebnjt / kteryz malau sluzbu
gemu čini / má w té radosti býti / w kes
réz gest sám Spasitel náš / zdaliz mes
dle Matka geho přecista / kteráz gey
pod swým Panenským a přeswarým
Srdcem se wsi starosti za dcerč
šycůw nosyla / kteráz gey. w Chléwě /
nemagje gineho místa w Hospodě / po
rodila / plenkami obwinula / do Gesly
položila / lačneho krmila / žjzniweho
Panenským Mlékem Prjůw swých na
págela / gey myla / na swých kotrech
chowala / přes celý geho žiwot ká
newymkownau gey milowala / napoc
sledy mrtweho swýma wlastnjma ru
kama do hrobu wložila : Zdaliz tedy
onamnohem wicegi nežli ktery Slu
zebnjt Krystu Pánu neslauzila : a
zda

obalij také tak mnohém hodnějši ne-
byla / oby tam kdež Syn gegj gest / y o-
na se dostala : Protož pobožně věřiti
máme / že tato drhá Panna s tělem
y s Duffy do Nebe gest wzata / a tam
nadewssecko stwořenj / a nadewssecky
Křty Angelský / podle Syna swého /
na Prawicy geho / gest posazena ; a nye-
nj y wzdycy s Synem swým gednoro-
zeným se raduje / nemagje nikdá zara-
maucená býti. Z čehož snadno každý
pobožný Křestian rozumj / že Blaho-
slawená Pána Marya / skrz tu swau
wywýssenost / gest Královnau Nes-
bestau / a po Pánu Bohu wšeho swés-
ta mocnau Panj učiněná : gatž y o-
tom také smegššj a wěřj wšech wěs-
ných Křestianůw Matka Cytkew
Swatá : a z té příčiny w Letanygj a
w Modlitbách swých k Pánu Bos-
hu / předewssemi Swatými /
neyprwě gegj pomocy
žáda.

Kak

Kapitola Šestá

Že Blahoslavená Panna Ma-
rya Syna Božjho Rodička/
gest Prostřednice a Orodow-
nice lidská v Boha/a po Kry-
stu Pánu naděje
nasse.

Máto Blahoslavená Panna
Marya Rodička Božj předeš
wšlemi Swatými pro své zá-
sluhy má w Královstwu Nebeském
přednost: tak v Pána Boha přijmu-
wau swau ona sama wíce může nežli
wšycni Swatj. Neb jako na swě-
tě nebylo žádného Czlowěka/ kterýž
by lépegi poznal Božstwj Krysta Pá-
na/a w něho sylněgi wěřil/a gey wí-
cegi aneb horliwěgi milowal / jako
Blahoslavená Panna Marya: tak
nynj není na Tebi žádného SWA-
tého / kterýžby wětšjmi a slaw-
něššjmi bleskem odplaty se stkwěl /
jako ona. Odtád wšycni wěrnj
Křestiane/ kterjž starostare/ Katoli-
cké

čtěl / všeobecně a Apoštolské Wůry
se přidržj / celým Srdcě y vsty wyzná-
wagj / že po Bohu / a po Krystu Pá-
nu, nemiáme žádného gistěgšjho a bez-
pečněgššyho autociště / jako blaho-
slawenau Pannu Marygi Matku
Božj. Třeb jako po swém Synu Kry-
stu Gežššy mezy wšsemi Swatými
gest neyswětěgššj / tak též žádnému
pochybne býti nemá / že nadewššecy
o Boha gest mocněgššj. Jedno-
rozený Syn Božj chtěl tomu / aby
Matka geho byla přjmluwoce nasse /
na gegjzto přjmluwu mnohá každo-
benně dobrodinj Lidem propůgčuje.
Třeb ona gest Matka - šitowánj a
Kralowna milosrdenstwj / a gi Cyr-
kwe Křestianská nazýwa Třeběg nas-
šj a Pomocnicy Swěta: a ona wzd-
y-
dy odewššech gmina byla za milosrd-
wau Orodownicj před Bohem / a gi
Mužj Swatj po wššecy časj wyzwa-
li / jakožto Matku wššech žiwych Li-
dů, a Ochránce wššeho Lidšeho Po-
kolenj. To počádně od začátku
Cyrkwe Swaté / to gest, počnauce od
Apoštolůw / až do těchto časůw / wššak

zati se může. Swatj Apoffcolé gi-
 ſtē / gaž čtème in liturgia S. Jacobi,
 takto se modlili : Památku činjme
 neyſwětégſſj / neyčistořnégſſj / neyſla-
 wonégſſj / a požehnané Panj naſſj /
 Matky Božj, wzdycy Panny Ma-
 rye / y též wſſech Swatých a ſprawes
 ſliwých / abyhom Modlitbami a O-
 rođowanjm gegich / wſſyčkni doſablé
 miłoſti Božj / a wěčneho Spasenj.
 Po Apoffcoljch gegich Wćedlnjcy a
 Článíſtkowé to též činjwali / wſſyčkni
 Blahoſlawenau Pannu cili a chwálili
 ſi / k nj w potřebách ſwých ſe wřikali /
 gi ſe poraučeli / a od nj w žiwotě y pře-
 ſurti ſwé pomocy žádali. Mezy
 ginými Swatý Jan Staroſtý / Bi-
 ſkup Konſtantynopolitáňſký / a Wćis-
 tel Čyrkwe Swaté / před třinácti ſty-
 lety / Modlitbám Blahoſlawené Ro-
 dičky Božj ſe poraučegje / prawj w Li-
 turgj: Přjmluwal neyſwětégſſj Ro-
 dičky Božj / zachoweg náſ pane.
 Aginde : Zdráwa buď Matko a Pan-
 no / Čyrkwe naſſj čeſt a Sláwo / proſ-
 wzdycy za náſ Geziſſe Syna rwěho
 E ij a Pána

sta Pána nasseho : abychom škrze tebe
w den soudný milosřdenstw najiti /
a ty dobré wěcy / kterěz milugřcým
Boha gřau připraweny / z milosti Pá-
na nasseho Hejšse Kryšťa / dosáhnau-
ti mohli. A Swatý Athanazyus dj-
takto : K tobě woláme / pamatũg na
nás, ó neyswětěgššy Panno : neb ty
gřy požeňana mezy ženami / a pože-
ňuany gř plod břicha twého : Pros za
nás ó Panj a Králowno y Matko
Božj. Swatý Ephrem takto : Buď
nassj Smjrcy a Přjmluocy w hodi-
nu Saudu. S. Germanus Kon-
stancynopolitánský Patryarcha a star-
ý Učitel Cýrkewnj, k Panně ney-
swětěgššy wolal takto : ó Panno swa-
tá / rač dáti spomoženj / buď potěšenj
a ochrana nasse / orodũg za nás / a z kaž-
dé potřeby, nebezpečenšw, nemocy,
y od hnětwu sprawedliwého neymis-
legššjho twého Syna, rač nás ochra-
niti : a potomto bidněm a nuzněm ži-
wotě / škrze twé přičiněnj a prosbu
(ó mileštwá) rač do onoho Chrámu
wrchnjho / to gest, Králowstwj Nes-
bestěho přiwěsti a přigjti. *Nacház*

zý se y welmi stara Messe Mauřenina
ská/terau Canonem gmenugj/wnjz
tato Modlitba se čte: Pros za nás
ó Panj Syna twého Gezijsse Krysta,
aby se smilował nad dussi nassj: pros za
nás před Trůnem Syna twého Gezijsse
Krysta. Wesel se neposstwrněná opra
dová Králowno: Wesel se Sláwo
nassjch Otcůw / neb gsy porodila
Emanuele. O prawá Proskřednis
ce v Pána nasseho Gezijsse Krysta:
tebe pokorně prosýme/abys pamato
wala na nás: pros za nás / ať gsau
shlazenj neprawosti nasse. Opět
S. Augustýn takto se modlj: lib. Medi:
c. 35 ó Do
brotiwý a milosrdný Pane / nezamýš
reg Modlitbu mau pro hčjchy mé /
ale pro dobrotu twau přjgmi prosbu
Služebníka twého / a propůgč mi co
žádám; a to pro přjmluwu a orodo
wánj a obdrženj důstogné Matky
twé / Panj me / se wssemi Swatými
twými, Amen. A opět k blahoslas
wené Panně takto mluwj: Swatá a
neposstwrněná Panno Kobičto Bos
zj Marya / Matko Pána nasseho Ge
zijsse Krysta/rač se za mne k onomu;

Kteréhož ty zastanzila býti Chrá-
mem, přimluviti. Známa jest ta-
ke ona geho Píseň: Sancta MARIA,
succurre miseris, iuua pusillani-
mes, refoue flebiles, ora pro Popu-
lo, interueni pro Clero, intercede
pro deuoto famineo sexu: sentiant
omnes tuum iuamen, quicunque
celebrát tuam sanctam commemo-
rationem. To jest: Swata Marya
příspěj ku pomocy. Bjdným / pomoz,
málomyslným / občeřstwí plačtivé /
orodúg za Lid / přimluw se za Knězs-
řtwó / pros za pobožné poblawj Žens-
ské: nechť wssyčňni poznajj pomoc-
twau / krečj koliw welebj a slawj twú
památku Swatau. Opět před Ti-
šcy Lety Jan Biskup Geruzalemský
w listu swém kteryž psal na Duchow-
nj Sném Konstantynopolitánský /
takto dj: Modlte se s námi neyswě-
tější Panně / neb. obecné wěcy se do-
stýče / a wolejte k neyslawněgšj Ro-
bičce Bozj Panně Marygi / ať wpros-
sí pokoj Cýrkwi Swatě. Opět
Swatý Damascenus před osmi sty-
lety

lery také k ní volal / řka : Já bůdný
 znáge mnohé své nepravosti / k tobě
 se vřítám Swatá / potřebujíc pomo-
 cy : Tawostřow nemocneho / a pros za
 mne Syna twého / ať mne odpustj mé
 hřích, y wsecko zlé kteréž gsem pá-
 chal. Süssij se y nynj w Kostelých
 Katólických ona pětná Antiphona:
 Sub tuum praesidium confugimus
 Sancta Dei genitrix &c. Pod twau
 ochranu se vřítáme Swatá Boží Ko-
 dičko : Nezapmíteg prosb našich w
 potřebách našich / ale od wseligaké-
 ho nebezpečenstwí zachoweg nás
 wždycky, ó Panno přeslawná a pos-
 zebnaná / Panj nasse / Prostřednice nas-
 še / s twým Synem rač nás smjčiti /
 twému Synu rač nás poručiti / k twé-
 mu Synu rač nás přiwesti. Tak
 to také wssudy činj wssyčkmi dobří a
 wěrnj Křestiane / Srdcem pokor-
 ným gi žádajice / aby ona ráčila býti
 přimluwcy gegich w jednorozeného
 Syna swého / Pána Gežísse Krysta,
 Boha a Wykupitele nasseho. / Když
 každodenně pozdrawenij Angelské

tato Modlitba zavraj : Panno
Marya/Matko Boží / pros za nás
břijšně / nyní y w hodinu smrti našij
Amen. A Krátce/wěc to gístá gest/
že tato přecelebná Panna y byla / y
wždycky gest / kteráz podle Boha / spas
senj lidskému / a šťastnému rozinnozes
nj Cýrkwe Swaté / Modlitbami
swými neywjce napomáhala / a mezy
Krystem Pánem a námi, za Prostře
dnicy se stawěla. Neb ačkoliw Kry
stus Pán / gaž mluwj S. Pawel k Ži
dům w 12. Kapitole / gest Prostře
dníkem mezy Otcem a námi : wssak
on též podle toho je Bohem gest / gest
ohněm spalujcým : a podle toho že
Czlowěkem gest / gest Soudcím ži
wých y mrtwých. Nač pozorujc
Swatý Bernard / takto dj : Potře
bj gest prostředníka k tomuto Pro
středníku / žádný pať není nám pla
něgšší gačo blahoslavená Panna
Marya. • W kteréz on též ginde pra
wj : Usslyšij osslem Matku Syn / a
usslyšij Syna Otec. Skrze Matku
Modlitby naše / důwěrně přednáse
gi se

gi se před Syna / a skrze toho pokorně
 gey žádajce / máme přístup k Otce.
 Nebo w Swatém Ewangeliu tak
 nám sám Syn Boží příslibiti řekl :
 Začkoliv prosyti budete Otce we
 gménu mém / dáť wám. Zaslíbení
 toto Krysta Pána prawdiwé gest / a
 niěkda nesklamáwá / gestliže kdo tak
 spůsobný k modlení přichází / aby sil-
 ně wěřil / dobře žiw byl / a důwěrně
 prosyl. Kdo ty tři wěcy má / ten
 wsecko obdrzue. Že pak nejsme
 wždycky tak spůsobnj, a ten kdo nēga-
 kēho hřichu se dopustil / Boha za mi-
 lost důwěrně prosyti nesnj : protož
 kdykoliv gsauce w nēgate potřebě
 postaweni o zásluhách nassich při Pa-
 nu Bohu pochybugeme / tehdáz wždy-
 cky w Duchu pokornem a skrausseném
 Modlitby nasse skrze blahoslawenau
 Pannu Marygi samému Pánu Be-
 hu přednásseme. Nebo ona gest
 mocná wsech Křesťanůw přimlwa-
 ce w Králowstwj Nebeskem : ona
 gest nám gedínka v Syna přestředni-
 ce a spomocnice / ona wssy pomocy

wrch a auociffě. **Wěztež** tomú
splně wssyctni wěrnj **Křestiané** / nebo
nezhruge **Syn Boží** **Markau** swau
za nás se modlily / ani **Bůh** wssemo-
haucý bude kdy mocy oslyseti prosby
tak swaté **Panny**. **Těb** kterýž nám
poručil abychom ctili **Orce** a **Marku**
na **žemi** / on **Marku** swau nadewsse-
cky neyswětěgšy nemálo sobě wčzít
na **Těbi**. **Ona** také blahoslawená
Panna poněwadž gest **Markau** milos-
ředenstwj a študnicy milosti / žádného
nezawrhuge / žádného neodhánj / žádn-
ého neporupuge / ale wssěch, k sobě
pobožně wolačjých, žádosti ráda při-
jímá / a důwěrně wšy wagjým mo-
cně spomáhá. **Těbo** **Markau** **Bo-**
ží gest / w **Těbi** nadewssecky neymo-
cněgšy / kteráz žádného kagjého hře-
šníkta / k nj se wt kagjého / nikdá neo-
puškila / ale wssom swým wěrným štus-
žebníkům pomoc propůgčowala.
Zato rehdy gest / tak y nazýwá se blas-
hoslawená **Panna** **Marya** / **Prostke-**
bnicy a přejimlwoey našj v swého mi-
lého **Syna**.

Kapic

Kapitola Sedmá

I Že Blahoslavenau Pannu
Marygi / yako lastawau
Matku wzywati
máme.

W Kze čistá Boží Kobička wždy
ty Panna Maryá / čím pro
swé zásluby blížší gest na tle-
bi Synu swému / Králi mocnému /
Pánu nassemu Gežíšy Krýstu / čím
že k pomocy nassí w wseligakých
potřebách gest mocnější / wěříme.
Těb po Synu swém má přednost na-
de wselky Křty Angelské / kteráz za-
slaužila Boha, ysaucy Pannau w ži-
wotě swém nosyti / a člověka pro nás
narozeneho / Pannau zůstawajíc, ko-
giti. Odkawád pro gegi wywjše-
nost a důstognost / wssyctni tlebestí
Měšťané, gi gakožto nedůstogně-
ší Matku Krále swého welice ctí /
chwály hodnau býti wyznáwají / a
yako Panj Těbe y Země newýmlywos-
nau poctiwosti welbj a slawj. **Ona**
také

také/gažto Matka milosrdenstw/
 Mateřkau náchylnosti pohnutá/
 welmi ráda / welmi žádostiwě a
 platně / a často / a w neytěžšijch / a w
 neynebezpečněššijch věcech Lidem
 napomáhá. Neb gestliže Swatj a
 Swětice/pro swe dobré skutky/ kteréz
 za žiwobyti swého na Swětě činili/
 to w Boha zaslaužili/ aby Lidé, kte-
 řijžby w některých gistých věcech po-
 mocy gegich žádali / byli / slyšáni / a
 od zlého zachováni : gaž toho přys-
 klad máme na Swaté Panně Barbo-
 ře/ gegjžto pobožnj Služebnjcy/ mřdá
 bez Spowědi/ neb bez Zpráwy Kře-
 stianské/ z tohoto Swěta nescházegj a
 newmřagj. A poněwadž takowá
 milost dana gest Swatým / aby w ne-
 bezpečenstwji chránil Bůh ty / kterijž
 ge etj : čím wjce to nacházeti se bude
 při Rodičce Krysta Pána / kteréz na-
 dewšfecky Swaté wojce sobě wáží Syn-
 gegj ? A njžto on mluwj / co někdy
 mluwil Salomaun k Bersábee Mat-
 2. Reg: 2. ce swé : Pros Matko milá odemne
 což chceš / neb nenj sluffné / abych twá
 swau

swau odwrátil ob tebe. A takowau
gistsau pomoc netoliko Dussem Lid-
ským w nebezpečenstwí postaweným
ona wždy činila / ale také w nebezpe-
čenstwí Těla/Prátele/statkůw/Wla-
sti/cora gakby k křehkosti nassí dosti
bylo/z takowých těžkosti pomohala.
Příkladůw a swědectwí toho / plné
gfsau Kaply/Obrazy / Tabule kteréz
onde a onde jako negaká wjrzána zna-
mení na památku takowého dobro-
dinj gfsau zawěšsené : kteréz wyswěd-
čugj / kterak Bláhoslawená Panna
Marya Milosrdenstwíj swé Lidem
w nebezpečenstwí na Zemi y na Moři
postaweným, milostiwě prořazowa-
la. Ueb ona gest jediná Sstěině
sworchowaného Božstwí / a protož co
koli za nás prosí/Trogice Swatá do-
brotiwě k tomu powolugjc/we wssem
s nje stownáwa. Bůh Otec gisté
nic gi nemůže odepřeti / kterézto dal
Syna swého/aby on kterýž z něho na
Uebí bez Matky gest splozen/ z této
na Zemi bez Otce byl narozen : zdalíž
pak s nim nedá gj wssech wěcy: Uáz
podo-

poobně Syn Bóží k čemu nemá gj
powoliti/ ed kterěžto přigal wšsecpó
co má w swém člowěčenstwj od Ma-
rty: a gjžto také čest a poslussnost/
Matce náležitali/ wzdycfy protazos-
wal: Tak y Duch Swatý čehoby gi
nedal/ kterauz on w takowém čagems-
stwj slowa narozněho za čistornau
Chorj sobě wywolil/ a gjplnost milos-
sti a darůw Bóžských wđělil: A gjžtē
tak mám za to/ že kdysz tato Blahoslas-
wená Panna za naše bdy a porčebý
Pánu Bohu oroduge/ že tehdaž wšse-
cka Křiže Nebeska/ wšsycmi Angele/
wšsycmi Swatj a Nebesstj Městas-
ně na Kolena padagj / hlasůw swých
pzdwošugj/ a spolu s Králownatē
Nebeskau snažně Bohu wšemohau-
cýmu se modlj. A takowé mocy čo-
lika Swatým/ co medle y hned nedá
Bůh/ kterýz z roho welice se raduge/
kdysz se mu mnohé přičiny k odpussče-
nj a k smilowánj podáwagj: A pro-
tož pospěštež k Blahoslawenē Pannē
Marygi Otcowē/ pospěšte Bratřj/
pospěšte Towaryšy/ pospěšte Dřky
pospěš

Kaštroj gegj: neb ona gest Panna,
Kteraz w čistotě Panenské porodila
Synytele Swěta / od něhož snadno/
začkoliv prosyti bude, obdrží. Wěř
ni / a nikterakž o tom nepochybuj / že
čeraž tolik dobrodinj zdravj lidskés
ho tak mnohým / a téměř nescislným /
y také na rozdielných místech gsaucy
wzýwana, prokázala / tobě gednomu /
budessi pobožně / wraucně a důwěrně
gije modliti / zdravj Těla twého nes
ocepře. Gestliže tě ohen smilstwa / a
neb gate koliv zlé žádosti tělesného
pokussenj nepokogj / stůg sylně / a s ces
kau myslí wrec se k blahoslawené Pan
ně Marygi: gžto budessi wěrně a
pobožně slaužiti / gist gsem / že w brz
kém čase lépe semti budess / a slawně
wítězstwj obdržíš: neb ona gest pří
klad rossi čistoty / Kterauž ani přiro
zený ani skutečný hřích nikdá nepos
stkwnil. Gsyli w Wjře tak zapletes
ný / w Táborenstwj tak rozpáčený / že
se newjš na čem ustanowiti: žádassi
poznati prawdu a cestu spasenj / wo
leg k blahoslawené Panně Marygi / a
onať

onať dá tobě spasýtebné wnutřnj /
 čehoby se měl přidržeti / a čeho waros
 wati. Neb ona swau prawau, dokonas
 lau a stálaw Wjrau / někdy od Swaté
 Alžběty předivně schwálenau / wšes
 čky bludné zámysly a odpory dokonz
 ce potřela a zkazyla: kteráz také pro
 so / ze Krysta Gezišse cestu / žiwot a
 prawdu porodila / wšescku Kacířs
 ťkau sfalesš a Bezbožnost / buďto proti
 ragemstwj Božstwj / buďto proti wčes
 nj Wšesobecné Wjry tak zahánj / a
 to gápné swětlo / tmawé noční mráko
 ty. A pro tu přjčinu Cyrkw Křes
 ťtianská o ni spjwá: Gaude Maria
 Virgo, cunctas hereles sola intere
 misti in universo mundo. Radug
 se Radičko Božj Panno Marya / neb
 ty sama zkazyla gsy wšescku Kacířs
 ťwa wšeho Swěta. Sama prawjm,
 neb člowěčenstwj Syna Božjho / kes
 rým se chlubj wšesckni Kacíři / žádně
 ťwočenj nic nepřidalo / gen toliko sa
 ma Matka Božj Panna Marya. O
 pět gestlize se tě protiwj lidé / a stlize
 lživě na počtíwosti twé tobě vtrhagy /

zle o robě mluvj/aneb tě pomlouvaj
gj: nežádeť pomsty od Boha/ale pos
ruč to blahoslawené Panně Maryji/
a bez přestání se modli/ žádeť milosr
denstvj. Vleď ona gest Matka pěkněs
ho milovánj / a napravitelkvně do
brého gména: w gegjzto službě zůsta
nessli stálým/ wšsecky své vtrhace a
nerčásky přemůžes. A ať gednau
wšsecko powjm / nic nemůže býti tak
protivného / šjdného a neschastného/
w čemžby blahoslawená Panna Ma
ria nám spomocí a nás zachowati
nemohla / buďto žeby Wogny nastá
wali/ buďto že Drahota/ nešlad/ neš
Mor/ neš baučky / neš co koliw gině
ho/ wšsecky ty zlé wěcy může Blahos
lawená Panna od nás odwrátiti / a
wšsecky dobré wěcy / gať Duffe tak
Těla/ nám dáti. Tuto pravdu pos
twrzugj mnozý a rozličnj diwowé /
Kterjž twrzýwanj gegho Swateho
gména na rozličných místech se staly.
Kterýchžto diwůw a pomocý / plně
gšau Amby starých Decůw/ plně by
storie a Kronyky wšsech časůw / tak

se žádný čas / žádná Země není / aby
 jim to známé nebylo. Blahoslavená
 tehdy Panna Marya / kteráž tolik
 krát rýšedim lidem w nemocch / w nez
 bezpečenstwjch / w zármutcích / a w
 rozličných auzkostech postaweným
 pomohla / tebe gednoho nebude moci
 zawrceti / gestliže ty dobrým a umyslě /
 w přjinnau pobožnostj / a stálaw Moz
 dlicbau nepřestaneš gegj pomocy žá
 dati. Tichá gest / dobrotiwá gest /
 milostiwá gest / a wšsecko může w Bo
 ha / kteráž gšaucy pobožně prošená /
 nišdá žádnému pomocy své neodpí
 rá. Těpjjši neplatné / a nezastubugi
 negisté wěcy / ale gisté gšau což o Blas
 hoslaweně Panně Marygi zastubugi /
 a wěššij než gá powědjeti mohu. Jas
 to Slunce wšsem wůbec swjctj / tak Blas
 hoslawená Panna Marya wšsem chce
 tu pomocy přispěti: k ništo kdo koliw
 důwěrně se wstá / bezpochyby došahu
 ge potěšenj kterehož žádá: hějššným
 y zlym kdž se k ni obracugj / před ni se
 pokorj / gj celým srdcem ctj a wzywas
 gj / swau milost dáwa. Wššyctni tebr

dy spolu / Bohatj y chudj / spravedlivoj
y hřiffnj / malj y welicý / mladj y stačj /
Blahoslawenau Pannu Marygi po
božně ctěme / gj se důwěrně důwěťug
me / k nj gakožto k gisté a bezpečně pa
wěze se wtjkegme / a w gegj ochranu a
miloftiwau přjmluwu sebo sami y se
wssemi nassjmi wěcmi poraučegme :
poněwadž ona po Synu swém gest
gediná nasse naděge a autočistě / křze
gegjžto zásluby a přjmluwy / wsseliga
čy hřiffnj k práwě kagjcy býwá od hěj
chřw rozhřessen / spravedlivoj w swé
sprawedlnosti posylněn / nemocný pak
a uedůžiwý křze gegj přjmluwu w
zdraven / a chudý w swé potřebě pos
těssen.

Vynj tehdy / ó Panno nad Pannas
mi / ó Matko Krysta Sezišse / ó Spo
mocnice má neymiloftiwěgššy / gá Ka
špar / nehodný Kněz / a neyžitečný
služebnj k twüg / k tobě se wtjčam / k to
bě wolám / a tebe, an to Satanás sly
ššj / s gakau neywěťššj mohu pobož
nostj a ponjzenostj ctjm / chwáljm / we
lebjm / a miluji : twe swaté milofti / ž

gfy mne darůw Božských houbného
 činila / wysoce a welice děkugi. Twým
 probám a zásluhám wsemoháucým /
 wseho sebe na wěčnosti poraučjm: ty
 rač mau milostiwau přejmlucey bý-
 ti před swým milým Synem; ty chraň
 mne w tomto žiwotě; ty těsa mne při
 mém skončenj; ty přjgmi Dussy mau
 kdyz se od Těla oddělj / a gj Synu twé-
 mu rukama twýma odewzdeg / a po-
 ryč gj genu Modlitbami twými / a
 by milostj a milosrdenstwj bogjci mo-
 bla / Amen / Amen.

Kapitola Dsmā

Proč mnozý nic neobdržugi /
 ač Blahoslawenau Pannu
 za pomoc žádagi.

Sžetne snad tuto někdo: Já čas
 sto kráte gsa w zátmuecých a w
 nemocch postaweny / wzywal
 gsem Blahoslawenau Pannu Marys-
 gi / a žádného gsem nepoznal porěsse-
 nj / neš polehčenj. Odpowjdam ge-

S iij

mu:

Eccl. 4.

mu : aby pamatoval na to, co gsem
napřed wšesté Kapitole powěděl / že
kdo sylně wěř / dobře žiw gest / a dūs
wěrně se modl / ten ze wšestého obdrží
ge. Gestliže gsy se modlil / a nic gsy
neobdržel / mohu swobodně říci / že při
něymenšším gedno z toho třeho při
tobě se nedostávalo. Nebo tento
Prowázek tří pramének neshadno
se přerhá / a bez něho nebrzy kdo vslý-
šán býwá. Že pak mnozí se modl / a
málo křež vslýšánj býwagj / nic gině-
ho w tom za přičinau není / než že
mnozí o tomto Prowázku aneb newě-
dij / aneb geho se nechytaj : a tak mo-
dlitebnjcy / že vslýšánj nebýwagj / sa-
mi sobě to přičinai musěj. Chce-
meli pak aby nasse Modlitby Pánu
Bohu a Blahoslavené Panně Ma-
rygi se libily a přjgemné byly / musíme
tyto wěcy zachowati : Předně / mi-
síme míti prawau a dokonalau Wě-
ru. Než bez wjry / (gak dj S. Pawel)
nelze se libiti Bohu : ano cokolim se
běge bez wjry / hūch gest. Nad wj-
ru nic není sylněgšyho / křež kteraž
wěřjcy

wěřícy w Krysta Geziſſe přeměhali
Kralowſtwj / činili ſprawedlnost / a
doſahli žiwot wěčný Swatým zaſlůž-
bený. Muſíme tehdy y my ſylně to-
mu wěriti / že Bůh wſſemohaučný ſkrze
přimluwu Blahoslauené Panny Ma-
rye / může nám we wſſeligakých na-
ſſých potřebách a nedoſtatkých ſpo-
moci.

Ale poněwadž Wjra bez skutkw
mrtwa geſt ; potřebj geſt, aby každy
Křeſtian měl dobré ſwědomj s dobrý-
mi skutky okráſſené / ſauc pedlé Ža-
kona Paně ſprawedlně žiw bez aus-
hony. Třeb prawj S. Dawid : ekle. Pſalm 67
dalli ſem neprawoſt w ſrdcy mém / ne-
wſlyſſýť mne Pán. A ginde dj Pſimod : Prov: 28
Kdo uchyluge ucha ſwěho / aby neſly-
ſſel Žákona / modlitba geho bude pro-
klata. A tak lidé bezbožnj / křečj w
hříſſjch ſwých ſau zerzawěli / nebywa-
gj od Pána Boha w potřebách ſwých
wſlyſſánj / poněwadž nepolepſſugj ži-
wota ſwěho / ale w předſewzetj ſwem
wſtawičně hřeſſýce trwagj. Muſí
tehdy čiſt býti od hříchu ſmrtedlného
[]

ten / kdož chce aby Bůh modlitbu jeho
ho uslyšel. Těb o čem řeč: Wjme,
Jan 9. že Bůh hříšníkům nesluší.

Uapejedy aby modlitba byla mo-
cná / a Pánu Bohu a Blahoslavené
Panně Marie Boží přepoutá / máj
ten kdož je modlí / důvěrnost a sylné
dauřámj mjei / že obdrží zač prosý.

Těbo kdyby se kdo modlil / a nedau-
řal spolu w miłosrdenstwi Božské /
že to zač prosý obdrží / toho gisté prá-
ce gěst daremj; gatž to zčeredně vs

Jakub 1. Kazuje S. J kub / rka: Potrebugeli
kdo z was Maudrosti / žádegž gi od
Boha; Ale wšak nechť žáda s důvěr-
nostj / nic nepochybugje; Těb kdo po-
chybuge / tenť gěst podoben Wlnánu
Moissým / kteréz se wětrem ženau / a
prúdkostj geho zmrtagj. Protož nes-
domnjweg se aby člověk ten měl co
od Pána wzyti. A čím kdo s wětšij
důvěrnostj modliti se bude / tím ináze-
gj y welké a těžké wěcy dojabne.

Wskawád stává se to častokrátě / že
Sedlacy a lidé sprostnj / chytrých wě-
cy neznagjcy / modlitbami swými dia-
wná

oná dobrodinj Božská obdržugj /
 proto samé / že na velikost své prozby
 wšfetečně nesserj / než s velikau spro-
 stnosti důwěrně a dauffanliwě se mo-
 dlj: gessro naproti v lidj včených a
 wšfetečných, dokonce to býwá nemož-
 né. Ale wšak ta důwěrnost proffe-
 nj/musj býti pokorná / od wšfeligaté
 pechy a wšfetečnosti wzdalená. Ueb
 Pán Bůh pyšným se protiwj; pokor-
 né pak s dauffanjm se modlicy rád
 slyšj / a jim dáwá milost swau. Wy-
 swědčuje to Králowšky Prorok / ěka: Psal: 101
 Pán pohleděl na modlitbu pokorných
 a nezhrzel žádosti gegich. A modlit-
 ba pokorná / tak gest třeráž prorážj
 Uebja: a ta wzdycky Pánu Bohu se
 ljbila. Pokorau/wau ona Kananeg-
 ská Žena na Krystu Pánu co chtěla
 obdržela. Nonen Setnjt / kdyz se tak
 pokoril, že není hoden aby Pán wšfel
 pod střechu geho; wšliffel od Krysta
 Pána: Gdi / a gakož se wvěřil / tak se
 stan tobě. Tolikéz onen Syn Mars
 notratný / kdyz z pokory řekl: Otče /
 nejm hoden slauti Synem twým:

Otcec přiběhů / padl na šíji geho / a
 poljbil ho. Procez každý kdož do
 Kostelůw Marfy Boží putuje / chceli
 se dobře pánu Bohu modliti / w své
 modlitbě vlyssán býti / a zač prosy
 obdržeti; má mjeti tyto tři věcy: Pra-
 wau a dokonalau Wjeru / Dobré svědo-
 mj / a pokornú Důvěrnost s Srálostj.
 Při tom ty věcy nacházeti se budou /
 ten bude mocti gíft býti / že začkoliva
 slusného s plným dauffámjm Blaho-
 slawenau Pannu Marygi Kodicťu
 Boží prosyti bude / snadno a konečně
 to obdržj. Ueb poněwadž tato mo-
 ená Orodownice tak mnohym pomo-
 bla / má sylně wěřiti / že y gemu w ges-
 ho porřebách, saucy proffená, pomáje.

Kapitola Dewátá.

¶ Je čest a poctiwost Blaho-
 slawené Panně Marygi či-
 něna / činj se samému
 Krystu Pá-
 nu.

Swacy

Svatý Benart neposlednj Do
ktor a Vcitel Cýrkwe Křestian
ské / o křerémz y ti / genz od wsse
obecne Cýrkwe Křestianské odstau
pili / to swēdectwoj dāwagj / že yal w
giných wěcch / tak co se tkne poctiwo
sti Blahoslawené Panny Marye a
Swatých / wzdycy wyborné rozwa
žliwosti vžjwal: on tehdy w listu 172.
kterýz yako před pěti sty lety psal k
Kanownjckim Lugdunským / o pocti
wosti, křeráz se Blahoslawené Panně
Marygi a Swatým Božim děge /
takto pišse: Kdo ctj Swaté / ctj w
Swatých sameho Křysta Pána: Kdo
chwalj Swaté / chwalj w Swatých
sameho Křysta Pána: Kdo wzywá
Swaté, šrze Swaté wzywá a žádá
pomocy sameho **KŘISTA** Pána:
Kdo následuge Swaté / w Swatých
následuge sameho Křysta Pána:
Kdo poklonu činj Swatým / w Swa
tých činj poklonu darům Božim:
Cjím tehdy mnohém wjcegi činj to,
každý kdo ctj / chwalj a wzywá tu, z ge
gihozto žiwota wyssel ten / šrozenéhož
Swatj včinění gsau / kterýz koli Swa

ti gſau: Milowanj Matky / geſt mī-
lowanj Syna / poněwadž w Matce
Syna / a Matku pro Syna ctjme / tať
aby wſſelitá čeſť Matce prokázaná /
na ſanieho Syna ſe wzťahowala: neſ
on we wſſech a nadewſſecky má ctěn/
ſlawen / následowán a wzywán býti.
Kteréžto wěcy kdýž ſwým giſtým ſpū
ſobem Swatým ſe prokážuj / ſlawa
Božſká bez wmenſſenj w celoſti zůſtá-
wá. Zdanj toto Swateho Bernar-
ta w wěcy tať ſtarc / a obyčegem wſſij
Cyrkwi ſtwizené / hodně a bezpečně
každý následowati může / a zwoľaſtě co
ſe ctne blažowené Panny Marye.
Neb ona gſaucy Žena wjce Božſká a
Nebeká / nežli Žemſká / a we wſſech
wěcech Kryſta Pána geho towary-
ſtá / ſluſſně wždycky s Kryſtem Pá-
nem nerozdjlně chwálena býti má.
Neb deg mi gedno tagemſtwj o Kry-
ſtu Pánu / při němžby Panna Marya
yako potřebná k ſpogenj, ſe nenacháze
la: Kryſtus. Pán byl od wěčnoſti
předzvědjm aby byl Człowěkem / ale
tať, aby byl Synem Panny Marye:
Wtělengſt Kryſtus Pán / ale

w Panně Marygi: Narodil se / ale
z Panny Marye : položen gest w Ge-
slech, ale od Marye Panny: Tři Krá-
lowé a Zvězda gey našli / ale s Mar-
rygi Pannau : Clawssjwen gest od
Pastýřhw / ale ne bez Marye Panny :
poklona se mu činj od Angelhw / ale
prwé od Marye Panny : utjka do Eg-
pta / utjka s njm také y Marya Pan-
na : Pojehnal mu Symeon / pojehnal
y Marygi Panně : seděl w Chráně
mezy Doktory / hledala a našla ho
tam Marya Panna : kázal k Žástus-
pům / poslauchala ho Marya Panna :
počal Divoy a Žáraty činiri / a to k ža-
dosti Marye Panny : wisel na Kříž-
zi / stala pod Křížem Marya Panna :
wstál z mrtwých w Těle oslaweněm /
neyprwé se ukázal Marygi Panně :
wstoupil slawně na Nebesa / Srzy pos-
tom wzał tam y Marygi Pannu : se-
slal Ducha Swatého na Apostoly /
byla s Apostoly y Marya Panna.
O Panno weleslawná / gisté ne bez přj-
činy pozdrawil tě Angel Gabryel :
Děrawas milosti plná / Pán Bůh s te-
bou

baui: neb nikdy nebyla gfy bez Pána
Boha. Bylo fyc slowo wěčné před
Pannau Marygi/ ale slowo wtělené
nikdá nebylo bez Marye Panny. S
cobogiz každý, kdo gen oči má/widěti
máze/ že wšsecka welikost, chwála a
čest Krysta Pána, wztahuje se na
Pannu Marygi / proto že Matka
geho gest. Syn gegi yako Bůh a
Pán wšseho Swěta/w gehožto gměs
nu kletá každé Koleno / dáwa této
Panně welikau sláwu/že ona takowě
ho Syna Matkaui gest. A poně
wadž Syn tak welikým gest/ že wšse
liká čest a sláwa gest w rukau geho/tes
dy gisté on Matku swau učini auča
stnau Sláwy swé / kbyž gemu při
rozený y Božský Zákon dobře gest
známý/ kterýž poraučj Dikám Ma
tky gich ctiti. Protož každý kdož
právě chwáli Krysta Pána/ chwáli
také Pannu Marygi: wšsecko což
má Syn/ to Matka swé býti prawý.
Anaproti též wšseliká chwála/wšseli
ká služba/ wšseliká čest/ kteráz se děje
Panně Marygi/prawj Krystus Pán
že se

se se gemu děje. Co gste koli čimili
jednomu z těchto mých neymenšich/
(di on v Swateho Matausse) mně ste
očinili. Vdělili gste některým Al. Kapit. 5
mužnuy mně gste vdělili: dalili gste
lačnému gisti/mně gste nakrmili: nas
págelili gste žiznivého/mně gste nás
pog dali: vctilili ste některého z mých
neymenšich/Buďto skrze pozdrawenj,
anež skrz něco gineho/mně gste vcti
li/mně gste pozdrawenj učinili. Ges
stliže pak Syn Boží / to co se gednos
mu z neymenšich geho děje/tak wdě
čně přigimá/gakoby se gemu prokás
zalo: y kterakž to nemá geho swate
milosti wzáctné a přigemné býti / co
se dáwa / ne geho neymenšimuy/
ale geho neywětšimuy / neymileg
ššimuy / nevpředněššimuy: Tlic pak
ani na Nebi/ani na Zemi (o stwoře
náj mluwj) nad tu Blahoslawenau
Pannu / Synu Božimuy milegššyho/
přigemněššyho a wzáctněššyho nes
nj/anež kdy býti může. Obkawad
také swrchu dotčený Včitel Cyrkwě
Křestianské Swatý Bernart dobře
otom

otom v toto powěděl : Tenj (prý)
pochybně / že gažau koli poctiwost
Matce činjme / že ta přenášj se na Sy
na / a když Syna ctjme / od Sláwy
Mateřské neodstuhugeme. Pročež
když Angel Gabryel chwálil Pannu
Marygi / éta : Zdráwas milosti plná :
hned také chwálil Syna / do kládage :
Kdy počnesh a porodjsh Syna / a nazů
wesh Siněno geho Bezis. Ten bu
de welikým / a Synem Neywysššjho
slauti bude / a dč gemu Pán Bůh sto
licy Dawida Otce geho / a Kralowati
bude w Domu Jákobowa / a Kralow
stwj geho nebude konce : wčemž také
Panny Marye chwały wyprawuge.
Tak Swata Alžběta / když gi chwá
la / étaucý : Požehnana gšv ty mezy
ženami : hned chwálila v Syna : A
požehnany (prý) plod Břicha twého.
Tak ona žena we Cžtenj swateho Lu
kásse / kteráž neyprwe zgewně, chwá
liti počala B: Pánul Marygi ač chwá
liti chtěla Kryža Pána / wssak ne
chwálila ho / než chwálila Pannu Ma
rygi : gi pak chwáhje / měla za to / že
chwá
lw

chválj y Krysta Pána. Třeb takto
 pravila : Blahoslavený život kres-
 tůž tebe nosyl / a Pejy kterychž gýj pos-
 žíwal. Tenž spůsob zachováwa aš
 posawab Cyrkw Swatá / a wšly
 cšai doběj Křestiané / když wšdycky
 mezy chwalami Matky / chwály Sy-
 na gegjho wyprawugi. A tak wis-
 djte / že gako chwála Panny Marye /
 gest chwála Krysta Pána : na ten spů-
 šob též / že chwála Krysta Pána / gest
 chwála Panny Marye / a na nj se
 wztahuje. To wědauce pobož-
 nj a doběj Křestiané / že Krystus Pán
 wšselitau chwalu / poctiwost a službu
 Panně Marygi prokazanau, sobě pro-
 kazanau býti prawj / z té přjčiny hlej-
 gi yak neywětšj mohau čest / chwalu /
 poctiwost a službu prokazowati.

Kapitola Desátá

¶ Že Obrazy Blahoslavené
 Panny Marye / magi chowáni
 a držáni býti ; a ge poctiwostj
 jim přináležitau ctiti máme.

S Jádny rozumný a maudrý Cžlověk toho nařekne / že nemá to bržáno býti w Cýrkwi Swaté / což Katholického gest; to gest / což hned od Apostolůw / wždycky, wssudy, a odewssech gednosworně we wssem Křestianstwu zachowáwáno a držáno bylo. Třeb to gednosworně pobožných lidí snessenj / kterjz w rozličných místech a časých žiwj byli / wssecko demněm gakeholiw bludu odjmá / a gisté od Boha pocházeti musj. Gest pak to gisté a prawdiwé / že pobožnj Obrazowe a Figúry wždycky, wssudy / a odewssech Katholických gednosworně w Křestianstwu chowanj a držanj býwali / kteréz oni we wssech swých Kostelých mjwali / a ge, obzwláštěně pak Obrazy Křysta Pána a Blahoslawené Panny Marie / na památku gegich před Oci wětjých předstawowali; kudyz oni w wjře a náboženstwj Křestianstém přediwoně se smlili a utworzowali. Před několika pak sty lery / powstali Bauřiwj, Bluzdnj / a nepobožnj lidé / kterjz Obrazy Swatých / Modlám Pohanským přia

Baronius.

Anno

Christ. 57

roznávali / a Kataliky pro chování
 Obrazů z křesťanských poctávali / jako
 by oni obrazy za medli drželi a měli / a
 podobnou čest a poklonu činili a pro-
 kazovali obrazu / jako tomu / křesťan-
 ſkému Obrazu významnému. Ale wy-
 ſſe Oſwícení a ſtarožitní Otcové a
 Učitelové před tisíci lety / jako Řez-
 hoř veliký / Adrianus, Germanus Pa-
 tryarcha Konſtantynopolitánský /
 Ioannes Damascenus, a mnozí jiní,
 kteříž živi byli wyſſeji nežli před tisí-
 cími lety / velmi vdatně proti takovým
 se zaſázeli / a gedněmi ſty, bla-
 ſy, y Perem znamenitě chování a ctění
 Obrazů zúſtávající / bludy jejich
 Kacířské důvodně a podſtatně pora-
 zili a zametli. Geſt před zúſtávající
 veliký hauff příkladům / nimiž ſe do-
 kázati může / anobř y od p. z gmenos-
 wáných Swatých Otců, a Učitelů /
 jako y od blažen. j. du. odwonjho Snes-
 mu aneb Concilium Nycenſkeho pa-
 reně wyſ. věſ. no a ukázáno geſt; že
 Cyrillo Křeſťanská wſdyckny hned
 od začátku ſweho / takový pobožný

Obrazy trpěla a gich užívala. Ano
 y sám Krystus Pán a Spasitel náš;
 Baronijs. přešravy swúg Obličeg na plássi/
 An: Chri. Božskau swau mocý, wytláčil; a ten
 sti. 31. poslal Abagarowi Králi Syrskému.
 Item/ po druhé při Vmučenj swém
 wytláčil obličeg swúg na Kausse/ Kres
 rau; gemu podala Veronyka Měšťes
 njnta a Wdowa Seruzalemská / aby se
 nj větel: Kterýžto obličeg aneb Twát,
 až podnes w Rzymě v weliké wážno
 sti se chová. Měl y Tylodém O
 braz Krysta Pána / Kterýž kdyz ged
 noho času Žide Šod'i / čista Krew z něs
 ho tekla; gať pišse S. Athanasius.
 A tomu ona Žena Krwocola / Smeš
 nem Serophenilla, Měšťka w Ceras
 rij Filipowe / Kteráz nedostatek oby
 čegný, dwanácte let na swém Těle tr
 pěla / a dočknauc se podobltu Páně / y
 hned od swého nedostatku vyzdrawená
 byla; na znameni wděčnosti toho do
 brodinj / gať pišse Eusebius prawdo
 mluxný a S. Kronykať / dala pěkný
 Fufe: lib. Obraz Měsazný / ku podobenstwj Pás
 8. e. 14. na Gezišse / gestře za žiwobyti geho/
 wdě

vdělati / a ten před Domem swým na
Sloupu postavila : Při nobách toho
Obrazu z toho slupu / rostla gačásy
Bylyna / Lékařům do konce neznámá /
Kteráz kdýz se počala dotýkati Podole
ku toho Mořazneho Obrazu / wsseli
gačé nemocy, skrze přigatau moc od
dotknutj Obrazu, vdrawovala; tak
že kdo gj toliko málo w nějakém ná-
pogi omocil / odessech bolesti Těla
swého wyswobozen býwal. Obrazy
S. Petra a S. Pawla / Sylwester Pa-
peš ukázal prwnjmu Cýsaři Křesťan-
skemu Konstantynowi Welikému.
Arýz Konstantýn sa pokřtěn / Kostel-
nj slupy a ždi / kteréž postaviti dal /
okrášlil Obrazy. Amáme o Obra-
zých mnohá a zřetel'ná Swatých Ot-
cůw psaná swědectwj: a mimo to každ-
dodenně zvučný hlas Boží w Cýrkwi
geho slyšíme / a gůsta wůli geho skrze
dívky a zazraký / kteréž onde a onde při
Obrazu Křesťána se děgj, spaccus-
geine. Taký tež dívci / ze při Obrazých
Blahoslavene Panny Maryge a gi-
ných Swatých se staly / w mnohých

Kronykách a Hystorygich. poznáme
náno nacházýme. Tis tehdy nemá
me o tom pochybowati / že Křesťiana
ská pobožnost / kterauž Boha bogjey
lidé magj k Obrazům Křysta Pána a
Swatých geho / y Pánu Bohu se libj /
y gim gest prospěšná a spasýredná.
Tis dy pak y těch divnů / strze kře
réž Bůh wůli swau nám ukazuje, ne
bylo ; nenj pochybné / patřimeli s pil
ností na Obraz Křysta Pána / aneb
požehnané Matky geho / aneb kteréz
ho koliw Swatého / že hned to samé
patřenj divně nas wsbuzuge k milo
wánj a k následowánj ; nemýněgi gja
stě / a časem wjcegi, než abychom kni
hy čeli / aneb se modlili. Tak o sobě
pisse S. Kzehoř Biskup Tysenský / že
kolikrát koliw s pilností patřil na O
braz Abrahama chřegjého obětowa
ti Syna swého Izáka / od pláče zdze
ri se nemohl : což syce kdyz gindy čas
stokráte túz Hystorygi čtal / gemu se
nepřiházelo. A netoliko geden / ale
dwanácte Sněmůw Duchownjch se
wyčítá / kterjz gako gednosworně wj
wánj

wánj a ctěnj Obrazůw patrně schwas-
 lungj: odporhá pať wčěnj a smegstěnj/
 gako wčěnj Křesťianskému protivná/
 do konce zawrhugj. A naposledy Cō-
 cilium aneb weřejný Sněm Trydět-
 ský/oněch předěslych Sněmůw aneb
 Concilij, ano wssy Cyrkwe gedno-
 myslně sněffenj/krátce a zřetedlně ob-
 sáhł/řdyz takto o tom wyřekl a narj-
 dil: Obrazy Krysta Pána a Blaho-
 slowené Panny Marye / tež giných ^{Con: Tri}
 Swatých/chowánj a držánj býti ma- ^{Sels: 25.}
 gi/zwolastě w Kostelých; a gin přj-
 lussná čest a pocrwošť djeti se má: ne
 žebychom wěřili/že w sobě něgake Bož-
 stwój aneb moc magj / pro kterauz ge-
 etjti máme; aneb že od nich něčeho
 máme žádati/aneb že něgake bauřfánj
 w Obrazých zakládati se má; gako to
 někdy činjwali sau Pohane, kterjz nás
 běgi swau zakládali w Moblách/a ge
 bezbojně ctili: ake že pocrwošť/kretá-
 se gin běge / zřenj má na ty / kterěz ti
 Obrazowé podobj a wyznimenáwagj:
 tak že škrze Obrazy/ aneb w Obrazu /
 kterég libáme/a před kterým klobauka

šijnáme, a kletáme/saméinu Krystu
pánu se klanjme/a milé geho Swatý/
w gegich Obrazých, podobenstwjch a
památkách ctjme. Nečinjme pat
toho tomu dřewu/ani Obrazu/ (galk
nas Protiwjcy křiwě penslawagj)
ale tomu co Obraz a dřewo wyzname
nawá : a tak w tom dřewě, a strze ně/
témuž wyznamenánému se klanjme.
Ne Obraz Panny Marye/ za Pannu
Marygi/ani Pannu Marygi za Bo
hyni máme: než gi, gako Marku Bo
žj podle těla/ w tom obrazu/ bez wse
ligakého Modlárstwj, ctjme/ a ctjti
máme, a můžeme. Gina tehdy gť wěc
před obrazě se klaněti a modliti; a gti
ná gest obrazu to učiniti. Neš člo
wěk newěří w obraz/aniž má wěřiti :
a wssak stoge/kleče/sedě/neš leže před
obrazem/ má w Boha wěřiti / gest ož
gest obraz. Tež kdo se před obrazem
klanj/modlj/ kletá/ pláče/ Alobauk
s njmá; nečinj to obrazu / ale Behu
před obrazem/ aneb tomu Swatému
gehož gest obraz. Protož dobře Čes
ky sluge obraz/aby člowěk nestal mo
dles

ſlenjm / klaněnjm, y myſlěnjm k
 něm; ale aby myſl ſwau o něg obrazk,
 zdrowhl yj / a přichylil gi k tě wěcy / giž
 obraz znamena. Ac pak tím ſpůſo-
 bem Obrazy ctjme / wſſak proto na ně
 neſpōlhanie / ani dāuffanj neb nāděge
 naſſj w nich nepōkladame. A tak ſau
 o tom w tenz ſmyſl wſſychni wcmj li-
 de / křekjž před nami byli, pſali ; že
 Křeſtiane necťj Obrazy jako Boha /
 ani gs nazywagi Bohy / ani gaku na-
 degi ſpaſenj w nich zokladagi / ani ga-
 keho Sāudu od nich ocekawagi. A
 geſtlize toj před Obrazy galy diwy ſe-
 degi / a lidem také k nim přichozě-
 cym pomoc aneb zdrowj ſe dawa ; že
 to nedege ſe mocy Obrazů / ale mocy
 Bozj / ſlužbaſu dobrých Anděſů k přj-
 mluwě Swatých. Ac tehdy tuto po-
 mimi ginych Swatých přjklady / ſa-
 mym přjkladem Kobicky Bozj Bla-
 hoſlawene Panny Marie blažuge ſe
 nam / že gectj Obrazy hned w ſarōſit-
 ně Čyrti byli poznanj / a w velké
 wāžnoſti cho- wanj / poetiwě ctěnj / a
 množſtwj rate y diwy oſwěcenj.

Bo S. Glemanus Patriarcha Kou-
stancynopolitanský / a starý Učitel
Cýřewnj / mage s Cýřatem Leonem
Laurem, kterýž se náramně protivil
obrazu / weliké porýkám / tento hlas

Epist. 3 vřt swých wypustil: My sauce v roj-
ad Ioan: te gystj / tělo Krystowo / w obrazu ma-
Episcop. lowane, pozdrawugeme / a genu wsse-
Synhadi: ligatou pocitwost / gaž nalezj, činje
me: a to ne za ginau přjcinau / gedis-
né pro památku Božswj / toho žiwé-
ho a prawého Cžlowičenstwj. A týmž
spůsobem y Tělo geho přčistorné
Mlacky malugeme; sim ubazugjce / že
ona sauce ženau podle přirozenj / a ma-
gje nám podobné Tělo / newiditedl-
ného Boha / genž w dlanj své wsseč-
zawčené má / nadewsseč-
gelské pochopenj / w žiwotě swém po-
čala / a w sobě w těleneho, porodila.
Kteř pro ro gj, gakožto prawau a wlas-
stwj prawého Boha Mlacku ctjme a
welebime, slawjme a wychwalugeme /
a gj nadewsseč-
no widitedlné y newis-
ditedlné stwoření, wyššj a wznesse-
něššj, drage a wysoce sobě wážjme.

Pětná

Pěkná gest gisté tato chwála Kobiča
dy Boží/ gegjhožto obrazu aneb pro
so tím wjce sobě wázlet máme/čim o
šba ta / kterauz obraz významena
wá/gest wzáctněgšsý a wznesšeněgšsý.
Ze pat Kobiča BožíPanna Marya
y dotudž gestě na Swětě bydlela/
mnohým Lidem byla welmi diwná/
kterž gi často a s radostí nawššćěwo
wali : yakož bezpochyby z těch byl gř
S. Zynek/ třetj po S. Petru Apo
stola Biskup Antyochemský / gať se
porozuměwá z psanj geho/ě S. Janu
Ewangelistkowi wěiněného / w tato
řlowa : Uenili proti tobě/čey se o
brátiti do Končin Geruzalemských/
a spatřiti něktare Swatě/kterž tam
řsau : obzwlášeně Pannu Marygi
Matku Božššowau : o nž se prawj/
že gest wšsem diwná / a wššćni gě
widěti žadagj. Ueb řdoby gi nežá
dal widěti/a s nj mluwiti/kterž Bo
ha prawěho wedlé Cřlowěćanstwř
porodila/gestli nassj Wjry a nassěho
řlaboženřtwj Přjtelem Pro tůž přj
čim to řěž wěmil S. Diwřs Arcopa
gistýl

gůstý/ Vcedlně S° Pavla / kterýž
 spolu s mnohými jinými Křesťany
 z Města Achen k nj práci wázil / aby
 gi widěti / a gi mluwjcy slyšeti mohli.
 Poněwadž tehdy mnozí žádoštwi
 byli pána a Boha swého na Tebi
 k dlouhýho Marku widěti / gi ojeti /
 a službu gi prožati : wššycni pak
 odowšad k nj přigjeti a žádoštwau
 n. plniti nemohli ; tento dobrý a po-
 božný prostředek k tomu našli a
 obrali : Aby swatý Obličej blahosla-
 wený Panny Marie / aspon toliko na
 Tabulce wymalowali / a gey gedni
 druhým k spatření pošylali. Cze-
 muž weliké swědectwí wydáwa S.
 Lukáš Ewangelista / a ten též Lékař
 a Maljé Antiochenšý / nejswětější
 Panny důwěrný přítel ; kterýž měl
 a wždycky mjti bude w Cyrkwí Boží
 welikau chwálu. On, gatž wyswěd-
 čuje Metaphrastes, nejprwe na Wós-
 stu způsob a twárnost Křysta pána
 wryštel / a částkami neb částkami po-
 znamenal : a potom také Obraz neb
 Kóntřfekt Kobičky Boží za žiwos-
 bytj

In vita S.
 Lucz.

byti gegiho, swýma rukama, wlastně
galtz ona byla, malowal: Kterýzto
Obraz neb Kontrffekt z Geruzaléma
Cýsařowna Eudoxia ku Panně a spo-
lu Cýsařowně Pulcheri gi poslala. Niceph.
lib: 14.
2.
A kdyz Cýsařowna Pulcheria krásnýc.
Kostel w Konstantynopoli wysta-
wila / do toho Kostela ten Obraz
Márty Boží slozila. A Kjetowé
ten Obraz pilně chowali / a gey u wes-
liké vážnosti měli: a před nim také
mnohé Divy se dali / skrze které Bůh
wsemohaucý ukazowal / že gest mu-
wdecna ta gegich pobožnost / kterauz
eti geho důstognau Maktu. Ac pat
mnoho ginych Obrazůw Blahosla-
wené Panny se nachazy / ne od S. Lu-
kaffe / ale po něm od ginych Maljřů
malowaných: wssak y ti mohau se
připsati S. Lukáffy / poněwadz z pr-
wňho Obrazu neb Mopellu S. Lu-
kaffe gsa přemalowanj: a tak slu-
šně gmeno a pochwalu swau od toho
prwňho půwoda S. Lukaffe / ma-
gj a zachowawagj. Rjzmane nic
otom nepochybugj / že u nich wlastný
Obraz

Obrázneš Kontrffekt Blahoslaveš
 né Panny / který S. Lukás malor
 wal / gíž wíce nežli od Tilyce Let se
 chová : a to mnohými spůsobý dokaz
 zugi. Gest pať to gisté a prawdiwé)
 že kdýž w Rjímě za času S. Kzehoře
 Welikého byl weliký Mor / ať tomu y
 mnozý gini neduhové přistapowali /
 a z poručenj dorčeného Papeže ten
 Obraz S. Lukásse Maljře / buď že gey
 on sám malowal / buď že z toho který
 włastně Kontrffektowal, gest wymaš
 lowán / w Kosteie Matky Boží Sně
 šné zřstřawagjcy / nessen byl s pilností
 na Procesy / na den slawnosti Wzkřiz
 šsenj Kryšp. že tu hned rákové nez
 šsenj toho Obrazu Kobičky Boží
 Panny Marye / Bůh wšsemohaucý
 štedrným diwem potworditi rač il.
 Kteb na Kteraukolim stranu nessen byl
 Obraz ten / tu Morowá Rána byla
 přetrzená ; a rač wšsemu Městu záš
 dostiwé zdrawj propugčeno. Kdýž
 gšati wššyčtni s té milosti Pánu Bos
 hu Klebestému děkowali / hle Anděl
 Páně se wšázal / kterýž z Klebe k blas
 hoslac

Sigonius
 lib. 1. hi
 do. Itali.

posláwené Panně Maryji také mlúo
wif: Regina cæli letare, alleluja :
Quia quem meruisti portare, allelu-
ja: Resurrexit sicut dixit, alleluja :
To gest; Kralowno Nebeska wesel
se/ alleluja: Neb ktereho gsy zaslanzi
la nosyri/ alleluja: Wstati gest yakož
byl powěděl/ alleluja. Kterauz
to Piseň kdyz vslyssel gmenowaný Pa-
pež S. Řehoř/ hned gsa nadchnut a
wzbuzen Duchem Božjm/ gi dokonat
témto slowy: Ora pro nobis DE-
VM, alleluja. Pros za nás Boha/
alleluja. A ta Piseň neb Modlitba
zůstala potom w Církwí Swaté/ a za
gistoru aneb porwzenj Welikonočnj
radošti, každoročně we wšlech Křes-
tjch se spjwala/ a spjwá se až posawad.
Co tehdy gest to divného/ že ten Os-
braz S. Lukáše Maljů az do dnes
šnjho dne w Řjzmě se nacházy/ kdež
tolik Set Let s welikau pobožnosťj
se chowá/ stázuje/ a ctj: o němž žs-
dny, leč některý Kacýř, aneb swárli-
wý, aneb negistý Cšlowěť/ nepochy-
buje. **Mauděj pat a pobožnj Křes-
ťaně**

stiané / nic se nad tím nezastawugi / že
mřezý gini podobnj Obrazowé blas
holl wené Panny Marye na mnoha
místech (jako y w Kostele hlawným
na Hradě Pražském, geden takowý
Obraz býti ma) se sparcugi / a témuz
Mihři S. Lukásky se připisugi.
Aneb gsauli maudrj wědj, že nerak na
Mihře / gako na Osobu wyznamena
nau patřiti a zřeni mjci magj : a ga
to gindy častokráte / rak y tuto na
wěstě předkůw swych přestawugi ;
magice za to, že to gest mnohém lepe
gi a bezpečněgi / nežli o to zbytečně se
hádati ; zmláště poněwadž Cyrkew
S. to nám za Cizanek wjry nepřed
kláda. Obecněmu pak a wšech ges
dpospornému smegšlenj se protiviti
gest znamenj aneb pegchaw naduteho,
aneb newelini maudreho / aneb hrubě
wšetečného Cizowěta.

Aby pak nezdale se komu to býti
nětco noweho a neobycěgneho / kdýž
čteme / prawjme / a wědjme / že před
Obrazy Błohoslawené Panny Ma
rye, mnohé Diwy a Zázraky se daly :

za potřebj gest/ abych tuto položil slo- In Epist:
wa S. Germana Patryarchy Kon- ad Tho: E-
stantynopolitánského: Tenj (prý) pisc: Clau-
otom žádné pochybnosti / že Obrázky diopol.
Swatých weliké Divy znamenagů/
že y nemosným zdrawj škrze ně se ob-
drzuge/ a často kráte we Snách se vka-
zugj/ aby nám dobrau radbu dali.

A dožžanzj toho prawj: že w takow-
ých Obrázých není menššij přjčina
těch Divůw/ jako w Pasu/ w Pasni-
cy neb w Šáctku/ a w štinu Těla Lid-
ského; a wšak čteme/ že ty a takowé
wěcy/ z wůle Božj, k činění Divůw
mnoho napomáhali.

Dlaubáby wěo byla, kdybych tuto
měl wyčjrtati přjklady a divy / kterjž
nám neroliko na samé Blahoslavené
Panně/ ale také na gegjim Obrázu
Boha wšemohaucyho, gisté wlefla-
wneho a předivneho vkazugj.

Gedimický / coliko přjklad přednesu /
aby tudy wšsem bylo patné a zná-
mé/ kterak Diáblowé takowým Oba-
zům welice se protivj/ a Lidi od crěs-
nj gich odwozugj. W Knize genž

In prato
spirituali
cap: 45.

flowe Pratum Spirituale, wyprawu-
ge serato Hystorygo : Ze geden byl
Mnich Pausteronjt / a werný Sluzeba-
njt Krystów / a gijz Czlówět wótem
fesslý / kterýz bydlel na hoře Olitwers-
ke ; a ten snášel welikau těžkost od
nečistého Ducha smúlného. A když
přjlišně byl trápen / počal plakat / a
k Diablu trápici swému praviti : Do-
kud mi nedáš potoge : odegdi ode-
mne / nes gfy se gijz fennau škaral. .
Diabel pak wtáží se mu w widitedls-
ném spíšobu / odpovědel ; Chcessli-
mi sľibici / a w tom se mi přisahau za-
wázati / že žádnému toho neoznámjś /
co tě mluwiti budu : tehdy nechám
tebe na pokogi. A zapřisahľ se Sta-
rec / a sľibil mu / že to chce w tagnosti
zachowati / a řekl : Skrze toho geni-
na wysoftech bydlj / co mi koliw po-
wiśś / žádnému toho nezgewjm. Teh-
dy on řekl : Nesti tento Obraz / a yá
přestanu tebe trápiti. Nes měl týz
Starec w tom mjestě Obraz Blaho-
wene Panny Marye, Děťátko malé
na rukau držjcy / kterémuž častokráte
poctjz

poctivost činil. Takž to pově-
děl Diábel / prve nežli mu odpověd-
dal Starce / žádal aby se mohl na to
rozmysleti : a na druhý den oznámil
to vssěcho swému Oppatu / kterýž nes-
dáleho odtud w Městě zůstával. |
Ten odpověděl Mnichu : Gfě gfy
otlamán / a od Diábla swěden : a zhrěs-
šlys Přisahau se zawazugje Diablu :
ale že gfy toho nezatagil / dobřes včra-
nil. Gfě pak lépegi / abys šel do
ktereho koliv Domku obecných a hrj-
šných žen / nežli abys přestál Boha
a pána našeho Bezisse Krysta, spolu
s Martau geho cejci / a gin se klaněti.
A při tom wícegi mnoho gineho poz-
dobneho mu předkládal : a tak toho
Mnicha, aby w předsewzetj swém
předce trwal / a tu počestnost a poctu
tomu Obrazu stále wdělowal, posylnil
a vpewnil. Tawrátil se tedhdy Diábel
k Mnichu / a s nym se wadíje, četl : Co
gfě to Starce nestecherný z taklis
swé přispowědi dosti včinił : ženecheeš
ragnosti žádně wygewiti : a proč gfy
to wygewil tomu, který krobě pře-
šel :

ffel: Připowjámť za to / že w Den
Saudný poznáš Boha tobě nemilo-
stiwého / a budeš trestán pro tu twau
křiwau Přisáhu. Odpowěděl

Mnich: Wjm owšem , že sem se za-
přisáhl / ale nieméně , předce chcy Pá-
na a Stworitele mého ctiti : twé pař
raddy w ničemž neposlochnu / ačkoliv
sem tě připowěděl. Těto křysto-
rygi nechť se posmjwá kdo chce a gař
chce ; yč wjm že gest od wznessených
a Swatých Muňw giž dáwno / Léta
Páně 788. na Nycenském sedmém
Duchownjm Sněmu neb Concilium
Byla schwálená a stwozená. A samá
wěc wkazuge / že se wnj nic nemůže stj-
hati ; a že se z nj patrně porozumjwá,
že wssyčni kteřj se Obrazum Blaho-
slawené Panny Marye protivj / magj
geden Cech s tím, oněmž sem powěs-
děl / že byl Diábel / kteřýz toho Mně-
cha od ctěnj podobného Obrazu ods-
wozowal.

Ač pař z toho zemšseho gedem každ
bý snadno spatřiti, srozuměti a pogná-
ti může / že Obrazowé Blahoslawené
Panny Marye, a giných S. magj ctěs

nj a chowánj býti / a jim náležita po-
 řestnost a pocta vdělowána býti má :
 nicméně wšak předce nacházegj se ně-
 kteří Lidé / gesso nic tím nebýwagů
 pohnutj / nýbrž zaumyslne se tomu
 protivj. Aby pak sprawedliwým
 Saudem Bozjm nepotkalo ge to / co
 gest giné takowé protivnjty a posně-
 wače potkávalo. Ezteme owšem,
 že kdýž Leo Isaurus Cýsař Oryentál-
 ský / kázal z Kostelůw wšecky Obra-
 zy wyházeči a spáliti ; tak weliký
 Mor se ztrhl / že w samém Měste
 Konstantynopoli třikrát Sto Tisíc
 Lidu zemčelo. A on sám Bož-
 ským Saudem a geho Swatou mocy
 tak gest potřjn a porazen / že rozto-
 naw se na Sauchotiny a čerwenau
 nemoc / gsa welice ztrápený, umčel : a
 že po geho smrti powstala w Obey we-
 liká roztržitost a baučka. Podobný
 konec wzal Syn geho Cýsař Constan-
 tinus Copronymus, kterýž Suidas in
 Obrazům Bla: Panny / ale ygmému Chron: l:
 gegjnu se protivil / a aby gi žádný z z.
 newzýwal, zapowěděl ; potom se ma-

lomocenstwim poražen / a nemocy
welice zstrápen / Dussy paufftege, was
kal: Že žiwý, pro Rodičku Boží Pan-
nu Marygi / oddán gest Ohni neba
sředněmu. Ten byl konec bezbož-
ného Cýsaře / kterýž za žiwobytí swé
ho widěl / že genu připravený gest
Oheň pekelný: a potom Cýsař Mi-
chal Syn Theophila / Cýsaře / kázal
mrtvé jeho Tělo (ó spravedlivý
Saud Boží, mstjcy křivodu své milé
Matky) wykopati, z hrobu vytá-
hnouti / a te spáliti.

Tak y bezbožnj poromcy jeho, Leo
čtvrtý a Patý / též Theophilus swýs
mi Syny / křežj Obrazum Blahoz-
slawené Panny Rodičky Boží se pro-
tawili / téžce byli od pána Boho tres-
tánj / že wssyctni až do gednoho bjdně
a mizerně zhynuli. Tak y ginj Křes-
kové / gesso Obrazy ctjji nechťeli / a
se od wsseobecne Cýrkwe a řádku ge-
gj odděhili / spolu st labozenskwim Cý-
sařstwim Křestiansté Křecké porracili;
a stehnaus se poslussenstwim Cýrkewim
ho / pód rěžtí Mahometsté gho nestar-
stně

stně se dostali. W čerstvé gestře pá-
měti snášijme / gaťý konec žiwotů
swých vsali y ti, genž w čas Rebellij
Directores se gmenowali / krečij ga-
to wzetli w Kostele S. Wjta na hras-
dě Pražském / newázně Oltáře bořili /
Obrazy Dmučenj Krysta Pána a bla-
hoslawené Panny Marye / netoliko
mrzce a hanebně (gaťž to y dnes ge-
stře můž každý na Kamenech swými o-
patřiti očima) z ohawili / ale také na
wymluwné posměchy nad nimi proa-
wozugesce / ge wen z Kostela vyházeti,
sklaucei, rozseřeti a spaliti kázali; ch-
ce tak wsecko nábožestwj Katholické
z toho Kostela wykořeniti. W 1621. 21. Dne Měsíce Czerve-
na / genž byl Pondělj po druhé Wtedě-
li po S. Trogicy / když před Košem /
Léta 1620. (což poznamenánj gest ho-
bné) na týž den, to gest w Pondělj,
kteréhož se držel ochrab památky S.
Wjta Dědice Czestého, a Patrona
Kostela Pražského / stýřán byl w na-
cy spěw Swatých a wywolených Bo-
žjch, w rýmž Kostele / ktery on před
Kz iij sim

tim tak ohavně poruffyli a z obyčdi
li / že byl podobněššý k Chlívou nežli k
Kostelu / Byli stínánj / a hlavy gegich
z Wěže Mostské na Kojně Železném
wystrčeny. Mrozý tehdaž pravili a
za to měli / že S. Wjt, w gehožeo gměs
nu ten Kostel gest založen / též ginj
Swatj / gegichžo Těla tam odpočj
wagj, té noci wołali pro takowau
Křiwdu a potupu / ku Pámu Bohu na
pomstu : Kteráz ge také potom w pl
ném roce na gmenowany čas a den /
sprawedliwým Saudem Božim / pot
kala. Tak gest to woďycj / býwało
lidem škodně / welmi nebezpečně / ano
smrtedlně / s Bohem a Swatými wál
čiti / a starožitně náboženstwj měniti /
a poswátné wěcy ruffyti a kazyti.

Nechť tehdy nynj nam vtrhagj / gač
chtěj posměwáctowe a nepřátele O
brazůw / krečj se od wjry swaté a wšes
obecne Cýrkwi Křestianské nestlech
twe vchegli a oddělili : nechť w ymeg
šlagi a mšuwj co gim nečistá gegich
mysl pošyruge / proti Obrazům ; což
Bezpačyby Sfatanss šerze ně / gačo

to Holomky a nástroje své působí / ať
 by lid správný od ctění Obrazů od-
 vedl. My Katolíci / kteříž před nás
 to kolika sy lety / jako Zlato w ohni /
 to gest / těžkým Kacířským protivens-
 tvám byli sme skuseni / a veslať ob star-
 ré našij k Błahoslavené Panně Ma-
 rygi pobožnosti nic sme nevpustili /
 chcemei sobě a spaseni Dusem našim
 dobře poraditi / wěc hodnat a nále-
 žitau učinime / gestliže ta těch wstes-
 klých, jako Psůw štětání, mimo wšy
 naše pustime; a přestawajce na spro-
 stosti wjry Křestianské / sauce spisy /
 činy / a příklady Swatých předkůw
 našijch uwenění / ne toho což těchto
 časůw tlachaj a plyskaj bezbožnj / ale
 toho / co sau w tolika stech letech, ano
 od počátku wjry Křestianské, činili a
 smegšleli lidé pobožnj a Swatj / nás
 sledowati a se přidržeti budeme.

Kapitola Gedenáctá:

J Rak slusné a spráwedliwé
 gest / a nam welmi prospěšné /

abychom Blahoslavenau Pá-
nu Marygi na mnohá mje-
stech ctili.

S Luffné a spravodlivé widjmi
se býti / a L idškému pokolení
welmi prospěšné / aby Blahos-
lavená Panna Marya / Syna Božj-
ho Rodička / ne na godnom / ani coliko
na některých / ale na mnohá místech od
nás ctěná a chválena byla. Toho
ačbych mohl mnohé hodné přičiny dá-
si / wšak abych pobožnému Cštenáti
zestřidowosti newčinil / krátkými slowy
to wysvětljm.

Předně takdy widjme / že lidé spro-
stni a bez Pjšma Krystu Pánu wěrni
nemalau naděgi k dosáhnutí wěčne-
ho spaseni na zásluhách Rodičky. Bo-
žj zakládagi / gegjzto / přimluwau k
Synu / netoliko odpustění hříchůw /
ale y žiwos wěčný je dosáhnu / sylnau
naděgi magj. Přitom tak mnoho wěr-
ni Křestiane Blahoslavené Panny
Marye sobě wázi / a gj w tak weliké
poctowosti magj / že wšlyctni lidé w
poctě

potřebách svých k mi, jakožto k Orodow-
downicy wolagj/gj, jakožto Přímus-
wcy se modlj/a gj, jakožto gedintau a
welmi moenau / mezy Synem a žáda-
gjcými/gich Prostřednicy / dary a os-
bětmi etj. Což poněwadž tak gest /
kdo newidj/že gest sluffné a sprawedli-
wé / aby w každé Žemi mnoho Koste-
lůw bylo k poctiwosti Blahoslavené
Panny Marye / do nichžby wěrnj
Křestiané putowati/a tam swau po-
božnost k Králowně Nebeské wyko-
nati mohli? A aby putowanj do ta-
kowých Kostelůw daremnj nebylo /
chtěl Bůh wšsemohaucý/aby lidé křes-
tjžby takowau Orodownicy důwěrně
wzýwali/metolito na myslj / ale y na
Těle žádostiwého dosahowali potěše-
nj. A protož není ditoné/že lid sprostý
raděgi a pobožněgi do těch Kostelůw
Marky Bozj putuge/kdež dobrodinj
Božské /z strany tělesneho zdrawj/do-
sáhnauci se naděge. Dobré tehdy gest
Kaply a Kostely k slawné památce
Marky Bozj swětí/a k nawššewos-
wánjgich lid napomjnati. **Ueb čas**
sko

Stokrátě wěrnj Křestané do takowých
Kostelůw s pobožnostj přicházegjce /
vzdraweni swých nemocy přigjmajj /
a bezpochyby weliké též wnitřnj porče
ssenj pocyťugj. Žadný tehdy nebýs
weg rychlý k haněnj takowého puto
wánj / při kterémž nic newidj / aneb ne
slyssj / aby se co dalo proti ustanowe
njm Cýrkwe Swatě.

Druhé / poněwadž Křestiané tomu
wěří / a obyčeg Cýrkwe Swatě to dos
paussj / ano y sřezuge / že Putowánj
k místům swatým gest dobré a spasys
redlné / a za hějchy kagjých lidj k zas
dosti učiněnj, welmi nápomocné / a tak
y od Spowědnjkůw lidem kagjým
býwá ukládáno : Kdo neřekne / že do
bré a slussné gest / aby w každé Zemí
mnoho bylo Kostelůw k pocrivosti
Matky Božj obzwláště wystawe
ných / do kterýchžby Ženy, lidé staří /
rozkošnj / mđlj, a na zdrowj nedosta
tečnj / pro swau k Matce Božj pobo
žnost / autočisseč mjtj mohli ? Neb
neslyssj wšem / ani nenálezj daleko
wen z Země k místům Swatým puto
w stj

wati / pro mnohé nepřiležitosti / překáž
ky a nebezpečností / kterážby odtud
posly.

Třetí / mnozí lidé činí sliby / a pro
tož aby je mohli vyplniti / a chudj a
nemoenj mohli gstaui naděgi a dů
věrnost k Blahoslavené Panně mřiti /
zasluřné mi se widj / aby blizko byly
Kostely / w nichžby sliby své wyko
nati / a takowé Orodowicj službu
prokázati mohli.

Čtvrté / gfaui též mnozí Měšťias
ne a Sedlácy potřebni / kterjž y sebe y
swau Manželku a Dřky každodennj
prácy rukau swých žijí / a nic gneho
nemagj / než co dennj pilnosti a prácy
sobě wydělawagj / kterjž nic méně aneb
z něgatké potřeby / aneb častokráte z
swaté pobožnosti k putowánj pohnu
si býwagj / chtěje se y Krystu Pánu
wětnými / y Marce geho mile služeb
nými ukázati. Těm daleko putow
wati neda chudoba / a žebrati nedo
paussřj hanba. Aby pak od služby
Macky Božj odwrácenj nebyli / pro
gegich dobré a spasenj wěčné / dobré
gesti

gest / tdyz takowý Kostely Blahosla-
wené Rodičky Boží blízko se nacháze-
jí / aby do nich Křestiansé putowali
bez wšeliterakého nebezpečenství.

Naposledy to k schválení takow-
ých Pautí mnau pohýbá / že při nich
Blahoslawená Panna milostiwě k
zdrawí a k spasení lidstwu napomá-
há / abychom my widance znamení a
díwy k wzywání gmena gegího učis-
nění / s wěšší pobožností we wšeliga-
tých našich potřebách k ochraně a
pomocy gegí se wtítali. Nebo ona
gšaucy nad wšecky Swaté wywýšer-
ná / nepotřebuje naší služby / kteráz
gšauc sama sobě dostatečná / na wěky
s Krystem Pánem kraluje Blaho-
slawená: wšak chce nedostatkům na-
šim přispěti / wolaýjícím k sobě milo-
stiwě k zdrawí Těla a k spasení. Dúše
napomáhá: a tudý k službě mnohé
wěrné wzbuzuje Křestiansy.

Z čehož zewšeho patrné gest, že nero-
liko gest, swobodné / ale y swaté sluffné
a sprawedliwé / aby w každé Zemi na-
týzowali se mnohá putowání do Ko-
stelů

stelnw Matky Boží / strze kteráz y
Lidská pobožnost / y čest a chwála
Božská welice se rozmáhá. A tak o
wý Kostely / obzwláště pak wy,
w nichž Bůh wstewohaucý blahoslac
wenau Pannu Marygi, aneb prwe
oslawil, aneb nyni také oslawuje / má
me my w weliké wáznosti mjeti / aby
Křestiané sam se modlicy / a takowau
Pannu wzywajcý / obzwlástinj dob
brodinj buď strze diw / buď bez diwu
dosahowali. Třeb pro gaťe pak Kos
liw přičiny w těch mjstech wice nežli
na giných dobrociny Pán Bůh co čis
niti račj / gehořto cesty, gať dj S. Pa
wel / gsau nespytaredlný ; My nic gi
ného činiti nemáme / gediné abyhom
od swrchowaného Pana Boha wděča
ně takowá dobrodinj přigmas
li / a spolu s ginými kterjz tu yaké
dobrodinj neš pomoc dosahujj /
se radowali : a sami sebe k bogiti pos
dobné milosti tim pilněgi spůsobně se
činili / čím wice gedem každý z nás
w sebe poznává / ze pomocy Božj /
a přjs

a přijmluvy Blahoslawené Panny
Marye potřebuge.

Poněwadž pak tato Země Česká/
Wlast naše milá / z daru a milosti Pá-
na Boha / měla a má w sobě mnoho
Kostelůw k počtivosti Matky Boží
wystawených / kterjz snadno wycjstiby
se mohly: wšak že nezy takowými
Kostely přednj místo mají ti / kterjz
divy a zázraky se stkwějí / slusně
onich řícti můžeme / že jsou přednj oz-
zdoba Kealowstwj tohoto. Kostel
Matky Boží w Staré Boleslawi /
Kostel též důstogné Rodičky v Čes-
kého Krumlowa w Kagowě / a Kos-
tel Blahoslawené Panny pod Měs-
tem Krupkau / w nichžto Gebändi
každém gest Obraz gegj zázračný /
nad jiné Kostely wjcegi pro tu pře-
činu mají se wychwalowati. Jakož
pak těch Kostelůw chwála nezáleží
na tom / že bych já ge chwáčil / a něko-
giny ge byzdil / Edyby sami z sebe wže-
ku chwálibněho nevtázowali / apro-
ten zčeredbný a zgeroný wžitěk chwały
hodni nebyli. **Ueb** w nich (gafj o
tom

kom mnozy wedomost magy) dáwa se
zdrawj nemocny:n/pocessenj zarman
ceným/a spasenj zawedeným. Ra
dügme se z toho wssychni/a poznegne
k sobe welikau lásku Bozj/ ze v nás ne
geden/nebo dwa / ale tří / a to w roza
dijných stranách zázračné Kostely
Panny Marye se nacházej. Máme
právě vprostřed Czeské Země k Wys
chodu Slunce Kostel Matky Bozj
w Staré Boleslawi : máme proti
Poledni Kostel téz blahoslawené Ma
tky v Czeského Krumlowa w Ragos
wě : máme y k Půlnocy pod Krups
kau Kostel podobný: máme y k Zápas
du pobožný Kostel gegj/ do kterehož
mnozy Lidé putugj/ w Kladrubech.
(Ať mlčjm za tím o giných dwau Ko
steljch bliz Prahy / totiž v červeného
Zugezda / a w Bjlowým / nedáwno
wystawených.) Také to zle gest / ges
sto proti nám bude mocy odolati : A
w prawdě kdybychom takowé pamá
tky blahowené Panny Marye/a přis
tom Těla Swatých milých Dědicůw
nassých okolo nás neměli / bogjm se /

že častokrát byloby weta po nassij
 Wjře / po Cyrkwi / po nassij Wlasti /
 po wšem tomto Království Cze-
 ském: gim po Pánu Bohu zewšes-
 ho děkowati máme / oni gsau zwlá-
 stnj a milostiwj před Pánem Bohem
 nassij Orodowjcy / a we wšech po-
 třebách, wlastních y obecných, nassij
 Obráncowé a Spomocnjcy. Ge-
 stě pat, kdo nemá dosti na těchto no-
 vých Kofelích / ale chce také staršij
 mjeti: ty snadno se mu před oči před-
 stawiti mohou. Mimo onen swa-
 tý a we wšij Wlasté Zemi neyslowa-
 něgsšij Kostel Lauretánský / genž byl
 Dům Rodičky Bozj wždycky Panny
 Marye / w kterémž ona byla narozes-
 ná a wychowaná / od Anběla pozdra-
 wená / a Duchem Swatým tak zastý-
 něná / že Syna Bozjho w přecistém
 swém žiwotě počala: a w kterémž
 Bůh Cžlowěkem / a Slowo Tělem
 učiněno gest: po smrti Blahoslawe-
 né Panny / Apossilé Swatj rýž dor-
 čený Dům, takowými tagemstwými
 okrášlený / za Dům Modlitby aneb

Beda de
 loco Sāct.

za Kostel wyzdvihli / a gey slawné
 poswétjce, w něm wssickni Křesťané
 té pilně slaužili; a do kterehož Křesť-
 tiané v welikých Hauffich, gako říj-
 kage, zewsseho Swéta putuj: hle
 S. Petr Aposstol Páně / sám zewssech
 neprwněgšj / dokud gessce blahosla-
 wená Panna Marya na žemi žiwa
 byla / dal postawiti Kapličku ku po-
 ctivosti předústogné Panně Kодиáce. Raphaël
 Božj / w Měste Antaradum, nynj slu- Volatera-
 ge Tortosa, a sám tam neyprwénus lib. II.
 Missy Swataw slaužil. A potom Geograph
 w Křimě nedaleko Kostela S. Paw-
 la / kdež slowe v téj Studáně / nachá-
 zý se giná Kaplička / s takowým ná-
 pisem: Toto gest druhý Kostel Mar-
 ce Božj oddaný a poswěcený. Item
 S. Jakub Aposstol, gsau w Spany-
 elské žemi w Měste Casaraugusta,
 když se mu tam blahoslawená Panna
 w widěnj wšázala / on hned potom uká-
 zanj / Kap. u aneb Kostel ku poctiwe-
 sti a chwále Kодиčky Božj wysta-
 wěti dal / a gey poswétil. O kterémž
 so Kostela Spanyelowé prawj a to

rozličnými spůsoby dokazují, že gest
byl první Kostel w Křesťanstwu :
a ten gest nyní velmi wznesený a slá-
wný. Tak S. Marta s Sestrou
swau S. Marii Magdalenau dostaw-
še se spolu s Bratrem gich Lazarem
a Maximinem, genž byl z sedmdesáti
dwau Vředlníkůw geden / a mnohými
ginými Křesťiany do Frankregchu,
do Města Massyligi / tam dwa Ko-
stely, geden ku poctivosti Krystu
Pánu / a druhý ku poctivosti bla-
hospawené Marty geho postawiti dali.
Týmž spůsobem S. Calixtus Kley-
wýšší Biskup Římský / od S. Pe-
tra w počtu sedmnáctý / w Měste
Říjmě ná tom místě / kdež té Kto-
cy, když se narodil Krystus Pán / z gedné
Studnice místo wody Oleg / a to celý
následující den, w hognosti tekl / dal
wystawěti Kostel ku poctivosti bla-
hospawené Panny Marygi. A at
newyčítám ná sta Kostelůw / kteréž
onino Slawný a Welikomocný Cýsa-
řowé / Konstantýn weliký / Theodo-
fítus weliký / Karel weliký / a giný ne-
wznes

Viacenti-
us. Belra-
centis lib:
8. in spe-
cul:
hist:c. 9 2.

In vit. Pó-
tificum.

wznesenějšij Lidé založiti a wysta-
wěti dali: patřme na Boriwoge pr-
wňho Křestiana / a prwnj Knjze Křes-
tanské w Czechách : On kdýž byl pro
Wjru Křestianskau z Země od Pohar-
nůw wyhnán / hned gakž, se zase do
Czech nawrátil / dal prwnj Kostel w
Praze, genž nynj Tegnský slúge / k po-
ctiwosti blahoslawené Panny Marye
Syna Božjho Rodičky / na Tebe
wzeti, založiti a postawiti : y S. Erbo-
rowi, ginak Cyrillowi, Biskupu Wes-
lehradskému poswětili. Patřme y
na Karla Czwrtého Cýsaře Ržjms-
ského / a Krále Czeského / kolik on Kos-
telůw a Klásterůw ku poctiwosti
důstogne Panně Marygi w tom-
to Králowstwj Czeském postawiti dal :
Dobřeby učinili Czechowé / kdýby to-
ho Otce Wlasti, a Swateho a nepřes-
moženeho Cýsaře a Krále swého, w
Bázi Božj / a w ctěnj blahoslawené
Panny Marye / též w upřjmnosti wj-
ry následowali. Nápodobně Fer-
dynand toho gměna druhý / Ržjmský
Cýsař / Wherstý a Czeský Král / pan-
J iij nás

nás milostivý / slavný a velikomo-
cný / a jako nad jiné přebý své wy-
výšeny / tak welice Blahoslawenau
Pannu Marygi ctiti ráčj ; že gsa Léta
1620. w Ochtáb Wšech Swá-
tých, šťastným od pána Boha nad
Rebellanty a nepřátely swými ob-
dařen wítězstwjm / chtě za to přigate
dobrodinj geho milosti Swaté wdě-
čnost ukázati ; kázal na Bílé Hoře
zaprachau, na témž místě, kde Bitwa
se stala / a nepřátelé porazenj, byli /
Kostel a Klášter k počtivosti pánu
Bohu a Blahoslaweně Marygi Pan-
ně Rodičce geho swaté / chwalitebně
založiti : a rozkázaw před tím Příj-
kopj hluboké kopati / aby w nich za-
kládánj byli toho noweho Kostela
Krumffestowé ; Léta 1628. Dne 15.
April: genj byl Auterý Welikonočnj
a den S. Marka Ewangelisty / on
sám wšed do těch Přjkopůw / tu spolu
s Arnoffem Kardynálem z Harrachu
Arcybiskupem Pražským / y gménem
a na místě Syna swého Ferdynanda
Čerch, Vberskeho a Czeskeho Krá-
le /

Ke s radostí a s velikým Nábožens-
tvojm / prwnj Zámen toho Krumffes-
stu neb Základu téhož nowého Ko-
stela / we gméno Blahoslawené Panny
Marye de Victoria , poctiwě položia
si ráčil ; a kázal gey pilně a bez odra-
hůw stawěti. A ten také s ochotno-
sti dal Bratřjm Řádu Služebnjšw
Blahoslawené Panny Marye ; aby
se ta Pánu Bohu , a gegjmu Swáté-
mu Gménu wěčná poctiwost dala.

To wšsecko chtěl sem tuto krátce pís-
pomenauti k tomu koncy / abych uká-
zal, kterak wšsyctni neyduštogněgšj /
neyznamenígšj, a neyroznesseněg-
šj Lidé / w Duchownjm y w Swět-
ském Stawu / wždycky to za hodné a
spasycedlné y rozumu přjgenně býti
vznáwali / a o to obzwláštnej péči a
pilnost měli / aby neyblahoslaweněgšj
Matku Bozj základánjm a okrášles-
njm Kostelšw, ceili ; a tak zwlá-
štnj pobožnost swan knj přes-
bewššm Swětem
ukázali.

Kapitola Dwanáctá.

● Kdy a kterak putování k O-
brazu Blahoslavené Panny
Marie do Staré Bole-
slavě se začalo.

● A panování Krále Vladislava / okolo Léta tisícého čtyřho šes-
desátého / putování k Obrazu
Matky Boží w Staré Boleslavi /
tímto způsobem se začalo. Byl w Sta-
ré Boleslavi nějaký pracovitý a Ro-
botný Člověk / Matky Boží (gakž
tu těch časů w jiných wšlych byli) w
lity milovník : ten na tom místě kdež
nyní jest Matky Boží Kostel / a wel-
ký Oltář / měl Pole neb Dědinu : Kre-
tauzto Dědinu worage / když na to mi-
sto Welkého Oltáře přišel / zastawil
se Konj / od toho místa spátkem po-
stoupali / a Plauhu dále táhnouti ni-
kterakž nechceli. A když ten Woráč
na tom místě těžce s Konji pracujic
blauhau chrošil skál / prawil sám k so-
bě : Něco tu divného jest. A bigie
Koně

Kone aby táhli / wtekl túze Kadlicy
do Země / a hle maličký k stříbru aneb
k Mosazu nápodobný Obraz Blaho-
slawené Panny Marye / a Obraz Sy-
na gegiho pána Geziſſe / an ho chová
na ſwých rukách / gemu ſe zgewil a vz-
kázal. Kterýz vzřew / podiwil ſe: a
newěda od toho / aneb kdyby tu za-
pán byl / wzal gey s uctiwoſtj / a do do-
mu ſweho neſl. Na ráno chtě ten O-
braz obhřdati / ni kdež ho wjce neſpa-
řowal: gaž pak k práci ſwé wen na
pole wyſſel, Obraz ten na témž miſtě /
kde gey prwé wyworál, ſpatřil.

Wzal gey Domu po druhé / a opět ná-
ſledugjcy noci na to miſto ſám ſe na-
wrátil. Wzal gey y po třeti / a ſtalo
ſe tolikéz. Widil ſe tomu welice / a
rozuměw tomu žeby tu něgáká moc
Božj byla / widělo ſe mu / gaž y nále-
želo / aby takowý Obraz dal do Koſte-
la. Wzaw gey tehdy z toho miſta /
ſſel s nim k Děkanowi a k Kanonj-
kům Koſtela Swateho Wáclawa w
Staré Boleſlawi / a wyprawugj gim-

to se tu přihobilo / dal gímho do Ko-
stela řchowanj. Ale diwná wěc / y
z toho Kostela na dorčenau Dědinu /
na též místo / gednau y po druhé se na-
wrátil. Tu ti na božnj a Boha Bo-
gijcy Kněžj / wěc tu y sebe rozważuj-
ce / ředni ř druhým prawili : Gifťe
diwBožj gest toto / že Obraz tento gij
po tolikráte na to místo sám se nawra-
cuje / bezpochyby, že Blahoslawená
Panna Marya to místo sobě obljbila /
a na něm ctěná býti chce. Protož
musse se natom wssyctni / dali na témž
místě ř poctiwosti gměna gegjho Ka-
plicku kamennau postawiti / aby w něj
Obraz ten poctiwě chowan a ctěn byl.
To když wssyctli wssyctni okolnj oby-
watelé / gajy tu diw Pán Bůh wřáz-
si račil / počali ten Obraz a to místo
w weliké wážnosti a poctiwosti mti :
a mmožy znamenitěgssj / a zwlášťe ti
genž byli milownjcy Blahoslawené
Panny Marye / tam přicházegjce / ná-
božně se modliti / a ctjce w tom Obra-
zu / tu řterauž wyznamenáwá / Blaho-
slawenau Pannu, prawili :
Tys
Matka

Matka Boží / rys naše milostivá
před Pánem Bohem Přijmluwoce: tes
be ctiti a chwaliti budeme / my, y na
šij Sudawoy na wěky. A když to pos
malu den obedne w okolnjch Konci
nách, po Wesnicich a Městech se roze
hlassowalo / mnozy lidé / a mezy těmi
někteřj nemocnj k spatření toho obra
zu tam přicházeli / a nákau pomoc ods
tud očekáwali. Aniz w naběgi své
zklamáni byli. Těb místa toho pobožs
nost a swatost / tělům zdrawým zdra
wau mysl / nedůžiwým pak wzdrawe
nj Nemocy dáwala. Mnozy také
wě wseligatých auzkostech a těžko
stech postaweni / na Paut k Marce Bo
ží do té Kapličky se sljbili a putowa
li: a mnozy z nich w swých Modlit
bách býwali od Pána Boha wslýšas
ni / tak že začkoli z wjry a požory prá
wě žádali / bylo jim pomozeno.
Odtud potom possto / že často kráte
w hauffnjch lidé do té Kapličky puto
wali / netoliko Mužj / ale y Ženy a Pā
ny / y Děri / obogjho pohlawj / Duchos
wnj y Swětštrj: a téměř každj z nich
při

přicházegé tam / swau pobožnost ně-
gakým darem prokazowal. Někte-
ří pro milost / kterauz měli k Marie
Boží / obětowali Wost / některj Peni-
ze / aneb Raucha / aneb jiné divné wě-
cy pokorným Srdcem přednášeli.
Žádný před obličegem Božským / kte-
rýz tu divné wěcy působil / s práz-
dnýma rukama se neukázal / ale geden
každý seč býti mohl / ke cti a chwále
Marie Boží negakau obět učinil.
Wokawad widauce nabožnj Spráws-
cowé té Kapličky / že to wůli Božské
se začalo / bogjce se wůli Božské pro-
stiwiti / z těch offer a obětj wěrných
Křestianůw / dali tu Kapličku rozšij-
ěiti / wdělawosse z něj Kostel : kterýz že
pro množstwj Pautníkůw / genz tam
těchto časůw dwa krát neyméněj kaž-
deho Roku s slawnau Processý / s wes-
litým náboženstwjm / s pokorau srdce
a lástkau k Pánu Bohu / z okolních
Měst a Wescnic přicházeli / gestě ma-
lý byl ; gest nedáwných Let nemálo
rozšjřen a zweleben. Že pak tu při
Obrazu blahoslowené Panny Marie /
gale

gaf s počátku / tak y potom / mnoho a
častj dáli se divové / a mnoho lidj ob
rozličných nemocy vzdraweno býwa
lo: správu o tom činj místa toho li
dē starozitnj / kterjž posawád gfau ži
wi / aneb nedáwno zemčeli : ale že pro
sprostnost aneb nedbanliwost popsánj
nebyli / a lidé aby že w své paměti sná
ššeli, na to nedbali / protož mnoho ge
šstoby bylo hodné paměti / což se tu dá
lo / přišlo w zapomenutj. Kostel
pač toho času wystawený z offér a z
obětj dobrých a pobožných Křestian
nůw / gest na swědectwj divůw čině
ných až do dnešního dne. Odkud
pač, neb kterak ten Obraz na to po
le se dostal ; z spráwy Starých lidj / a
z Kostelnjch paměti se nachází ; Že
ten Obraz byl gest S. milého Wacslá
wa / gemůž on každodenně náležitat
počestnost wdělowal / a ten také, ga
ž to horliwý milowně blahoslaweně
Panny Marye / často při sobě nosyl :
Nako y tehdaž když pro wjru Křsta
Pána Mučedlnictwj w Staré Dole
slawj trpěl / ti dwa lotějkowe Sstyska
a žněwsa

s Zněwa / kterjz gey nemilostiwě bje-
ti a mordowati pomáhali / spatřiwšse
při něm takowý Obraz / gey od něho
wzali / a na swrchu dotčeném Poly
(neb blizko gest od téhoz místa) potu-
pně aby snad tudy gegich neschet-
nost wygerená nebyla, zakopali.

Kdež zůstawal tak dluho zakopaný /
až od toho Woráce / o němž napřed os-
známeno, byl nalezen. Zeby pak

dotčený Obraz S. Wáclawa byl / to-
ho y toto za důwod gest; ze při Kos-
stole StaroBoleslawským spatřuge se
až po dnes Koflíček S. Waeslawa,
právě z podobného Koru (o němž ga-
lkyby byl zábný z Průbýřůw wědět
a poznati nemůže) z galéhoz gest gme-
nowaný Obraz Blahoslavený Pan-
ny Marie; kteréhozto Koflíčku on
k nápogi wjwáwal / a z něho také ten
wěcjt / nežli smrt Umučenj swého tr-
pěl / spolu sedjícím za stolem Služeb-
níkům swým / pro milost S. Michala
Archāgela / aby gal duffy geho / tak y
gegich Duffe donesl do příbytku wě-
čného / lastawě připil. Z čehož snadno

lau

saubiti se může / že poněwad jen Ko-
fflíček spolu s Obrazem gedného a so-
bě právě podobného Kowu gest / že
týž Obraz Blahoslawené Panny měl
gest S. Wáclaw. Jakož pak tomu
nábožně věřiti se může a má.

Kapitola Třináctá.

Již tak mnoho dobrého z tako-
vých Pauti pochází.

Dobrá kdo, chrti tuto swatou
Matky Boží památku / a chvá-
litebnau Pauti do Kostela ges-
gího / wšetečnau řečj stihati / a gi se
protiwiti / ten dosti maudrým a opa-
trným Soudcem nebude. Třeb gísa
mnohá znamení prawdy / které ges-
gíchžto poznání / pobožnost této Pauti
dostí zřetelně gest ukázana. Třeb
nj bezpečně souditi prwe nežli wšetečnau
přegruntowně a dostatečně se pozná-
aní právě Soudce rozsudek a nález-
činj / kterýž prawdu přednessených
wěcy nepoznává / a gi zdravým a
opatrným rozumem nerozvažuje.

Tak

Tak wiď mi se / že newelmi maubře
a opavně činj ti / krejž tuto Paul
wěrných a náboných Křesťanůw do
Kostela Marky Boží w Staré Bos
leslawi / aneb jako zlaui / aneb dar
remnj / aneb powěrečnau nerozdilně
a nerozważliwě hanj a potupuge : při
njzto wstaf nic ffalessného / a neb zlé
ho a nestechetného až posawoď nestla
dali. Nebo wsecko což se kdy až do
tohoto dne tam dalo (očemž já wědět
ti mohu) k samé cti a chwale Pana
Boha wšemohaucýho / a k poctiwos
sti Blahoslawené Panny / Syna Bo
žjho Rodičky / gest činěno / se wssj ucti
wosti a ssetrnosti náboženstwj Křes
ťiánského / s zachowanjm sprawod
nosti / a káznj řadu Cyrkewnjho.
Poněwadž tehdy nic se tam neděge
než wsecko dobré / nic se nečim, než
wsecko poctiwé / žádný o tom nemá
pochybowati / že tato Paul odsaného
Pána Boha swůg přediwný půwod
a počátek má. Neb ačkoliv Pán
Bůh wšemohaucý swau nestihlau
maudrofti / znassich zlych wěcy /
aby

vywobj dobré; wšak my nemáme čia-
niti věci zlé / aby obrud possli dobré z
ale poraučj nā abycho wšickni postez
řach spravedlnosti a pravdy k rácolia
kterj koliv před geho; obličej Božj y
ptigjri chceme. Prawjme tedy důvěr-
ně / že ocom tak zagisté wějme / že ta-
so chwalitebnā Paul k Marce Božj /
w před dorčeném místě / ne odgynub-
nez z obzrelástenjho sparrowání Bož-
řeho / swág začátek wzala / s gegiho z-
to rozmnoženj / achwalitebné wstawis-
ěnosti / Božř á cest nemaly srosti bere.
Tlenj téměř žádný čas Roku / žádný
Mějs / žádný Tegden / aby od někter-
ých pobožných Lidj ten Bostel ne-
byl nawšřěwowán : a činj to netolis-
ko Czechowé / ale y Němcy, Polacy,
Wlassij, y Špányelowé. Třewjcegi
pak so se děge při těchto dwau Glas-
wnostech / swěřřowání, a na Tebe wze-
řj blahoslavené Panny Marye : teh-
dā z gisté na Sta Lidu tam se scházj-
ale ty dni mezy Ochrábem na Tebe
wzřej Blahoslavené Panny / k byž
s Měřř Pražřřých s slawnau a poctia-
wan

Wau Procesy Paurnicy vycházegj /
spatruje se tam veliké množstwj L
du / do dvou tisíc / a někdy y wjcegi :
kterjzto wssyctni gdauce pokorně /
gať z Města tak y přes celau cestu /
s velikau pobožnostj / aneb rozdjlně /
pocriwě a nábožně spjwagj / aneb se
modlj / aneb o dobrých a swatých wěs
cech wespolet rozmławagj. Mno
zý z nich nesau s sebau do toho Kostel
la Swjce / ginj Obrazy Wostkowé / gin
mj Wěnce / ginj Wěssnj Kaucha / Ka
lichy / Sárky / a gině Kostelnj porče
by a ozdoby dosti drabě. Mnozý
také gedau na Konjch a na Wozých :
mnozý zase bosýma nohama z Prahy
až do toho Kostela kráčeti sobě nestý
štagj. A kdýž potom společně do to
ho Kostela přicházegj / tu y hned wssi
ctni na Zem padagj / s slzawými Mo
dlitbami slahoslawenau Pannu poz
zdrawugj / gi Zástupcy / Markau /
Králownau Nebesku / a Kobičku
Božj nazýwagj / oči a ruce své wzhů
ru k Tebi pozdrowjgugj / k opravdowé
mu milowanj Pána Boha se zapalus
gji / wzdychagj / w Prsy se bigj / a Dstý

y Srdcem k Pánu Bohu tak nábožně
volagj / že ginj tu přítomnj / časem y
ti krečjz tam toliko na zvědy přichá-
zegj / příkladě gegich se vzdělávagj /
a tu pobožnosti wzbuzugj / ano y ná-
boženstwjm gegich gsauce pohnutj /
od pláče ledwa se mohau zdrzeti.

Některj přes celau následugjcy Clo-
w rom Kofele zůstávagjce na Mo-
blitách trwagj : některj do pokla-
dnice aneb na Oltář Panny Marye
Penjze a dary offerugj : některj opět
mnoho Swěc rozswěcugj / a slawnau
lužbu Bozj činj. Wšlyctni pak ten
dobrý a swatý obyčej zachowávagj /
se s welikým náboženstwjm a s krau-
šenjm Srdcy swých / Pánu Bohu
s hříchůw swých činjce počet / před
swými řádnými Aněžjmi / Swátost
Těla a Krwe Krysta Gejisse / dle po-
řadku Cýrkwe Swaté Katolické,
přijmagj. Z čehož takowau Cle-
bestau sladkost a potěšenj pocyfugj /
že z té gatžkoliw pracowité Pautj /
weliký vžitek se nabývati poznawac

h A nepochybugi o tom, že Swa-
K ij rých

rých) Angelůw Křowě nad takowan
pobožnosti těch Lidj welice se radu-
gj/ poněwadž bezewstj pochybnosti/
pro zachowanj Dussj swých/ to wesse-
cfo od nich činiti spatřngj.

Co yá mam také tuto wyčjtati / gať
mnozy tam blahoslaweně Panně sli-
by činj : gať mnozy ge y vyplňugj :
Kolik hějssnjtůw powstawa z nepras-
wosti : Kolik gich spausstj zlé nawy/
klosti hřessenj : Kolik gich zanechawa
zastaralé nepřátelstwě a záwisti : Kol-
ik zauffalých lidj z hrdla Draha Pe-
telného býwa wytrženo : Kolik w Se-
křách postawených darem prawě woj-
cy býwa oswojčeno / a k poznánj praw-
wě wseobecne Cyrkwe přiwedeno :
Nevimj yá toho slowy, bych chěl, má-
gatz wyprawiti : to dšsat mohu sně-
le řícti / že z toho geden každý rozuz-
mný a Pána Boha se Bogjcy Křesťan
šnadno může v sebe powážiti / a nepo-
chybně vsauditi/že Pán Bžh wsemo-
haučy zřetedlnau swau moc na tom
místě ukazowati račj. Třeb kbo y
mnohé a rozličné Lidi/ do toho místa
gedine

jedně sám Pán Bůh' storchowaný
schromazduge / a gim dáwa pobožnost
takowau: Kostlo před Lery na mi-
stě toho Kostela Obilj / z něhož se dě-
lá Chleb / kterýž posylňuje Srdec
Cizlowěta: Ale skala se směna w le-
pšij wěc / ze nyní tu na tom místě slyš-
se hlas Božské chwały / a milost Dus-
cha Swateho / Dusse lidstvé k milowá-
nĳ Swotitele swého předivně posyla-
ňuje. pole Zemské Božským řízes
njm obráceno gest w Stránek Ducho-
wanj / z něhož wěrnj Křestiane berau
wieliké potěšenĳ. A ty dobré wě-
sy / kteréz z podobných Pauti na gi-
wých místech pocházegj / nás wzbuzus-
gj / abychom y o této Pauti / že Pánia
Bohu gest milá a wděčná / nepochybo-
wali. Těb kdyby mu milá a wdě-
čná nebyla / gistě žeby tu Modlitby
wěrných Křestianůw Diwy a Žázas-
ty nepotworzował: gistě žeby gsa pro-
ssen a žádan strze Blahoslawenau
Pannu Marygi nedáwał / zač gey
prosy: nemocyby nezdrawował /
a bolestitby nezahanel. Těchť kdyby
K iij pře

přestánu závistivj pomlůváci čer-
pauť / tak swaté wěcy utrhati / a nechť
se wacůgi / aby sprostný Lid Krysto-
wý / od tak chwalitebné pobožnosti
nedrozowali.

Blahoslavena
Panna Marya / Kobička Božj / che-
těchto časůw od sprostného Lidu na
tom místě ctěna, chwálena, a wzywa-
na býti / což ona rozličnými dnůw lids-
ského zdrawj wložowala / a wložug-
až po dnes. Nebo Pan Bůh wses-
mohaucý / Kterýž wsecky Lidi chce
spasena učiniti / wždycky wsem ho-
tow gest pomáhati / a swým newy-
mlůwným Milosrdenstwim / dáwa
wsem prostředky k zdrawj w Spas-
lenij.

1 Tym: 2.

Kapitola Čtrnáctá.

Je Křesťané k tomu swatě-
mu Putowánj / napomjna-
ti se mají.

2 Kor: 9.

W Dněwadš z dobré práce / slaw-
ný wžitěč pocházý / a Swatý
Pawel prawj / že krej rozšy-
wagj.

magj w pozechnanj / z pozechnanj y žít
budan žiwot wěčný: snažně wěrnj
Křesťané napominati se magj / aby se
k tomu wseligat přičinili / by w Wjře
a ctnostech rostli / w pobožnosti pro
spjwali / w dobrých a chwalitebných
skutcích se cwičili / ge zgewně přede
wssemi lidmi / aby tudy Pán Bůh o
dewssetch chwálen byl / činiti se nesty
děli / a w těch až do smrti stále setrowa
li. Třeb ta gest cesta spravedlnosti /
Kterauž nám Starý y Nowý Zákon
wkažuje: zlého se warowati / a dobré
ho se přidržeti. W Starém Záko
ně gisté tak náš Izaiás Prorok nas
pomina: Odegměte zlé wěcy myšle
ni wasseho od očí mych: přestaňte či
niti předbráceně / a naučte se dobře či
niti / by Pán Bůh wssemohaucý. Kapit: 1.
A Král Dawid gednoho každého napo
mína: Wdchyl se od zlého / a čin
dobre. W Nowém pak Zákoně Kry
stus Gezijs Pán a Spasycel náš sám
křez sebe sameho poraučí / což prwe
křez své Proroky w Starém Zákoně
ponaučel: Budřez bedra wasse pře
Salm 36.
Lut: 12.

1. K uij pásaná

pášana / a Swjce hořjcy w rukau waš
šjch. Než co gest to / buďtež Bedra
wasse přepášana? gediné / odchytte si
od zlého / přestaňte přewráceně čini
ti? Co gest? A Swjce hořjcy w Ru
kau waššjch? gediné: Naučte se do
bře činiti? Nebo dobře činiti / a zlé
ho se warowati / gest dořonalá spraw
wednost. Poněwadž pak tu pocti
wosti Krysta Sezišse / a Marty geho
Blahostawene / nowý Kostely stawě
ti / aneb také starý opravowati / roz
šřkowati / rozděláwati a zwelebowas
ti / gest skutek dobrý / a Bohu / wěčné
mu bezpochyby milý a wřácný: do
bře činjte / ó wěrnj Pauthjcy / koli
krátkoliw to místo Swaté s pobožno
stj nawšřtěwugere / a k zwelebenj toho
Kostela něco obětugere. Wěćtež
mi / Bůh prawdomluwný gest / kterýž
za wasse oběti / ke cti a chwále geho
přeciště Marty dané / aneb které gest
šřtě buďaucně od was se dajj / y w tě
to / y w onom žiwotě se odplatj. Než
poněwadž gest sprawedliwý / a swau
sprawedlnostj žádného nepomjgj / gaw
to

Do žádných hřích neněcháwa bez potašty
sať žádný dobrý skutek nenechá bez
odplaty. Protož Křesťiané neymis-
legššij / přigněte tyto mé řeči / a tať
swateho skutku aučasnými se učite.
Žádný z wás nepochybňg / že putowá
wj toho Pánu Bohu gest wděčné / wám
pať Almužny / a tož dobroho k zweles-
benj toho Kofela čínjete / wžitečné / a w
Králowštwj Nebeském bude prospěš-
šné. Žádnému nic se nevláda kdo má
mnoho / nechť dá mnoho do pokladnia
ce Blahoslavené Panny : a kdo má
málo / seč býti máže / k chwále gegi
nechť rád wděl. Lut: 21 Wdowa ona chudič-
lá / kteráž dwa halěro do pokladnia
ce Páně wwrhla / nadewšfečy Bohá-
če / gať toho swědek gest sám Krystus
Pán wjce wwrhla : neš ač mála bylo
soz dala / wšak dala to / čehož samapo-
sčebowala. A protož žádný se nezaa-
šjreg nemožnostj / poněwadž Bůh
wšsemohúcy neschť na to / gať mnoho
ale kterať / to gest / gaťým aumyslem /
a gaťau pobožnostj to obětugeš.
Ten pať kdož nic nemá / uodděluje

K v

se od

se obmáčkosti tohoto swateho **Stu-
tu** / ale napemjná se / aby se modlil za
wsecky wérné Křestiany : nebo ma
malau / ani Bohu newděčnau / Almu
žna činj / kdož se pobožně modlj za Cýr-
kw Křestianskaw. Obkawaď čehy
newás / od tebe se nezáda : a seč býti
nemáješ / činiti tobě se neporaučj.
Abý pať někdo se nedomnywal / že Al-
mužny tomu Swatému mýstu daný /
někam ginam se obracegj / to z potřeby
tuto doložiti musým : že cožkoliw wéri-
nj Křestiane do toho Kostela přiná-
stgj / a pro milost blaho : Panny tomu
Swatému mýstu darugi / wsecko tu
krozmoženj chwály Božj / a na zřeca-
blné toho Kostela potřeby / se wynas-
bláda / aneb gessťe se wynaložj / a gi-
nam nic doložce se neobracuje. Tles
wryhledáwa se tu lidský wšitek / než sa-
ma přeciťe Kobičky Božj / a Syna
ggho pána nasseho Sežisse Křysta /
žest a chwála : poněwadž wi se o tom
dobře / že což gednau pánu Bohu se o-
bětuge / to je wjse k lidským potřebám
třaceti žádným spůsobem se nemá.

A gisťe

Et giste bedaby bylo. tomu choděti
Kterýžby chtěl něco sobě z toho přis
volastňowati. Nebo sám Pán Bůh
gest horlivým toho hřichu mstitelem.
a křivdy Matky své mřda nenechá
wá bez pomsty. Wssyčni tehdy wěr
ni Křestiané / ku pocciwosti Panny
Maty / Syna Božího Rodičky / s ga
kau neywětsi můžete ochotnosti mys
liti, se spolčete / co rukama může / a pos
božnost káže / s chwale gegi učinite: a
Kterýž Peněz nemáte / njmžby Koftek
gegí zwelebici se mohl / na Modlitby
k Pánu Bohu se oddejte. Těb tu
gest místo / Kterýž sobě slaboslawená
Panna Matya wywoliti, a ge w swat
zwołstni ochranu přigři ráčila / na
němž wam pobožně s prawou důwěrs
ností se modlícým / zdrawj Těla wděa
liti / a začkoliw slusného prosyti bu
dete / na Synu swem milostiwě vpra
fyti ráčí. Divoi buďte wprjmně / wěř
te slyně / modlte se důwěrně / a snabno
wřáhnete prosed wassých žádostiwě
ho konce. Kžeči mé prawdu potwě
zugi Diwy / Kterýž na tom místě zama
slych

Spíš časů gfa uvlázanj : o nichž teš
rynj/gať k prospěchu a potěšení přej
tomných/ tať y k poznánj a k naučenj
Sudaucých potomkův našich / a
neytráccěj býti může, oznámim.

Kapitola Patnáctá

I O Divoch lidského zdrau
čteřjž k wzywánj Blahoslawe
né Panny Marie w Sta
ré Boleslawi/w skutku
se stali.

Oněwadž w Kostelě Marie
Božj/w Staré Boleslawi/gi
Obraz gegj/maly syce / ale k
obwáčenj nemocy/gichž létači bogi
ti nevněgj/ též k spomoženj w giných
nezkostech a těžkostech lidských/z wš
le Božj, mocný ; před kterýmžto
Obrazem / k wzywánj Nejblawosla
weněgššj a Nejwelebněgššj Kobišty
Božj Marie Panny wěčné/ strze geg
gj před Pánem Bohem zaslauženj /
mnohé Dwoy tohoto času se děgj / a o
těch

těch Dívých málo křečj vědij; rozváž
sugie to v sebe / že takové Zázraky a
Dívy Bozj / křečj se w prawdě stali /
zatagiti není sluffné / ale ti, wedle swés
vectwj Písmá Swateho / zgewowati a
oznamowati se magj. Protož aby
wšsem Obywatelám Králowstwj to-
hoto známj byli / z prawé w přjinnosti
zgewoně a swětle o nich tuto oznámiti
knjnim / aby, aneb z toho wššycni lidé
to wěrně a prawě wznali / že ta ctná a
milostiwá Panna / Matka Pána na-
šeho Jezisse Krysta / gest zwlášenj a
milostiwá / nade wšsemi hěššnými /
před swým milým Synem / Orodow-
nice : a tak se gegj swaté milosti dš-
wěrně důwěřowali / a w gegj obranu a
milostiwau přjmluwu wzdycny po-
raučeli. Až pak z těch Dívých žá-
dný gšem sám newiděl / ani kdy při kře-
čím přjdomný gšem byl : wšak ty /
křečj mi o nich oznamowali / za takou-
wě mám / že nechťegj / aby Bůh wšse-
mohúcy měl lžj chwálen býti. První
swědek těch Dívů byl neboššit náboš-
ný Kněž Mikuláš Šaffrac / kterýž při-
témž

v němž Koftele Mlady Boji vftavněm
robo času, gako Paustewnjt./bydlet./a
mně Registřjt, w němž mnozy z nich
popřanj byli, ukázal. Cizlowět byl
dobry a poctivy/ kteryz zgewně ozna
mował / že tyto Diwy tak wprawdě
se stali. Druhý swědet byl Ctihodný
Kněz Zacharyas Cruciger, někdegy
šstá Děkan Staroboleslawský. Třetj
swědet gest Welebný Mistr a Kněz
Gust Bilet/ nyněššj Děkan Staro
Boleslawský/ Muž gak učeny, tak y
dobřeho swědomj / a wjry hodny / kte
ryz o těch diwch, gestco se za geho
času stali/ dáma prawdy swědetce j,
K tomu za swědky těchto Diwůw
gšau mnozy w němž Městečku Sany
sedě, křežj aneb gestce až do dnes gšau,
živi/ aneb smrti gę předešli. Gest
gichžto swědetce w / o widěných a sly
šených věcech/ gá zawrecti gako nez
mém/ tak ynemohu a nechcy. Nag
posledy swědcj to sami ti/ křežj tu do
brodinj přigali/ a při sobě takowé di
wy seznali. Takowým a toliká swěd
čim / wjzdyčy dobře zachowalým /

Bo věřiti nechce / patrně věděti dá
vá / že aneb pravdu nezná / aneb pro
běhu Bliznjho záwidj / aneb gisté
hšterečným a peychau nadutým se bý
ti vřazuje. Co se patřkne starých
Divoů / ačkoliw tam se spatřugj Bers
ty / Zole / Sutně a Kaffyle / Rauchy /
Wlasy / Wostowé Wěnce / a rozličnj
čobstj / Obrazowé / krečj vřazugj pa
moc / a na památku takowé pomocy /
čřan tu od těch lidj zanechánj / a sž pos
lward / k slawě Pána Boha wšsemoa
naučyho / a slaboslaweně Panny / Ma
rye / při tom Koftele se chowagj :
čřstát že ta pomoc gěst wogista / a čřs
mámenj nesnadná / paně wabj (gats
wýs dořdnuto) takowé Divoj pro
čřkau / sprošnost / aneb nedbanlěwost /
čřřřau / aby z paměti newyšli / nič dež
čřřřinj / a nic takoweho / cožby se w
gisté pravdě psáti mohlo / w Knihách
se nenalezá / protož o nich také mlčeti
šudu : dosti gěst na těchto nowých /
gats k vřazanj weliké mocy slaboslas
wené Panny / tak y k wzbuzenj poboža
nosti a náboženstwj těch / krečj od to
bo

ho obogho myslu wybaleni. Wsa
tehdy Dimowé cito.

G Blahoslawená Panna Ma-
rya člověka gednoho / magi-
cýho Rohu zlamana /
vzdrawila.

R Dny Pán Bůh wšemohauč /
pro a srye Blahoslawenau P.
Marygi / mnohau milost lidem
w Staré Bolestawi čintki ráčil / a mno-
žy lidé tu zdrawj Zéla swého dosahowa-
li. Stalo se / že Léta Páně 1588.
Karel Compagnion Cysaršký Kofpra-
ter / zlamaw sobé Rohu / weliké a těžké
bolesti za dlouhý čas / nessel / a od žádně-
ho Barwje (neb kulhawým chodě o he-
le wždycky zůstáwal) ac mnoho na lify
wynaložil / zhogen býti nemohl. Wsa
z toho welice testliw / a o tělesném lřkar-
stwi dokonce pochybugje / opowěhl wšer-
sky Flastry a masti: a obratiro se k Bla-
hoslawené Panně Marygi / gi s nafa-
wewětsi pobožnosti mchl za pomoc žá-
dat: nad to / že y do Kostela gegiho w
Staré

Staré Bolestawi (bez žebý mnohý ne-
mocni zdrawj dostávali negebnau sly-
šel) putowati chce / slibem se zawázal.

To když učinil / veliká moc k spomožení
Blahoslawené Panny při něm se vřáza-
la. Neb hned pak tam přišel / a před
Obrazem Blahoslawené Rodičky Bo-
žj Modlicby své wykonal / vslyšan gest/
a bezwosseh masti a fflastrů tak zdraw
wčiněn / že žádné wíce bolesti na zlama-
né své Kozě necytil / rovně a stále bez
wpomocy kerly chodil. Pročež na zna-
menj / a na swědeckwj takowého Dívou
da dobrodinj od Blahoslawené Panny
w Matce přigatého / Berlu tu dřewě-
nau / přitom w Tabuly o té wěcy malo-
wanau / w tom Kosteck budaucy pa-
mátce zawěsyti dal.

Blahoslawená Panna Ma-
rya / Ženy Těhotné od nebez-
pečenskwj smrti wyswo-
bozuge.

W Aho Blahoslawená Panna
Marya / Syna Božjho Rodi-
čla / gest / a nazývá se odwosseh
lidj

libj Matkau milosrdenstwj / tak v ka-
dodenné wérnym Křestianům mnoh
swými zásluhami v Pána Boha vpr
stuge dobrodinj. Léta 1609. dob
paměti Brozená Panj Panj Alžbě
Berkowna / rozená z Žerotina / někt
Brozeného Pána Pána Ladislav
Berky z Dubé a Lippého / Manželk
Panj gisté ctná a sličetná / pobožná
dobrotiwá : ta srze zásluhj Blahosl
wené Panny / takto byla od smrti w
swobozena. Gsaucy Těhotná / kd
přicházela gegj hodiná / w welikau tí
lost vpadla. Neb za několik dnj ná
mné bolesti porodu trpěla / a wss
plod na swět wydati nikterakž nemohl
Pročež kdž bolest a mdloba weliká (
vilnost wsslikteraká přičiněná byla) i
přestávala / a wssyckni giž v o Plodi
o Matce pochybowali. Naposle
Pan Manžel gegj wolal / gsa plný d
wérnosti / k Blahoslawené Panně M
rygi / wérné slibugje / že pomůželi gj P
Bůh / chce s ni / spolu v s Děťatkem /
Kostela gegjho w Staré Boleslawi
towati. Slib ten je z prawe W

č z veliké důvěrnosti pocházel / od Bla-
hoslawené Panny myle přigat gest. . .
Reb hned bolesti nemocne se vmenšso-
wali / těžkost byla polehcena / welice zem-
dlené byla přidaná / a Pán Bůh wsemo-
hacny štiafny a lehky porod gi dáti zá-
čil. . . Kteráž potom / když gi ta oznáme-
no bylo / slib Panna Manžela swého
schwálila / a Blahoslawené Panny z té
pomocy welice děkowala. . . A po dnech
šestistiowánj gegma / oba Manžete s De-
šťátkem slib swouj wzejle vyplnili / a na
wěčnau památku takowé přiwone po-
mocy / Tabuly malowanau / na kterých to
ocíte se spatruje / w témž Kostele Ma-
tky Boží zawěpti dali.

¶ Žena gedna k wzywánj gmě-
na Blahoslawené Panny
Marye / od zapálenj
Tlohy zachowá-
na.

¶ Sta 1 6 0 9. Anna Felcková
řová / Mistrá Wolffa Cypri-
šského Kucháse Manžela / gi
L 4 . . . 69

ty jedného času w Kostele / a gdaucy
mezy množstwim lidu / Słowel népaký
chté gi zcesty Kapirem swým warowati
nerád týmž Kapirem (neb Posswa Ra-
tončj neméla) w Nohu gi vpjchl.

Z čehož ona nemalau škodu a bolest
welikau méla. Pét Reděl porad Bar-
wjiři hogiti se dala: ale z geho hogenj /
bolest byla zwiřšena / tať že gi Noha
otekla / wššeka s čerwenata / na nj niťte-
raťž nastaupiti nemohla / a giž giž zapá-
liti se méla. Odťad y pro welikau bo-

lest we dne y w nocj žalostiwé křičeťka a
nařikala. Y newédauc pakau sobě rad-
du dáti / kdýž lékařswj nepomáhali / mé-
la za to / že od Pána Boha / a Blahos-
lawené Panny pomocy žádati musj.

Počala tehdy s welikau žádosti za spo-
moženi / wsať nebezpečném zdrawj swé-
ho nedostatku / Pána Boha prositi : a
přitom Blahoslawené Panně slib wči-
nila / že chce / wať neyprw bude mocj cho-
diti / do Kostela gegjho w Stare Boles-
lawi přěššy giti / a dle swé chudoby Wo-
skowau Swjctku k sláwě gegj obětowa-
ti. Potom slibu nalezla pomoc : neb

pred

hned počala se lépe míti / otol opadl / a lé-
karstwi byla prospěšna / tak že w brzkém
časú práwě se zhogila / A přisedšy
do Kostela Matky Boží / do kteréhož se
slíbila / milosrdenstwi Božské wypra-
sowala / děkowaní činila / a slib naplni-
la. A na památku takowé pomocy / Wo-
skrowau Kóhu w témž Kostele zanecha-
la / a potom s potěšením odesla.

G O gednom Pachofátku těžce
nemocném / kteráž Blahosta-
wená Panna gsaucy pro-
šena přediwně vzdra-
wila.

S Kozený Pán Pan Jaroslav
Borita z Martinic na Smečné,
Bílém Augerzdey / Wofori a
Malikowicých / S. M. Cysaršké Rade-
da / Mistodržicý a Maršsalk Dwora
Geho milosti w Králowstwi Czešském /
w mnohých swých potřebách, nemocech,
ano y w welikých protiwentstwich a ne-
bezpečných přihodách / kbyž giž w nich
žádného giného prostředku k spomože-

ni nebylo / tehdy pak on sám Pán / tak y
Panj Manželka geho / Brožená Panj
Panj Marya Euzebia z Martinic / ro-
žená z Sternbergla / vtekla se ku Pánu
Bohu / jakožto k Uchráncy a Pomocny-
ku roffemohaucymu / hned gsau Blaho-
slawenau Pannu Marygi / Rodičku
Pána a Wykupitele Swěta / nappřed-
něssi Drodownic swau (též někdy
Swatého Wacslawa y Swatého Ja-
na Křtitele Božsho / a Swatého Jwa-
na) za přimluru wraucně projyli / sli-
bugice přitom / pokudž takowau přimlu-
wau což žádagi dosáhnu / že na znamě-
ni náležite wděčnosti / do Kostelůw též
neyblahoslaweněssi Panny a Matky /
pod Městem Krupkau / a w staré Bo-
leslawi (take do Kostela Swatě Wac-
slawa gednuu práci w též Staré Bo-
leslawi / y někdy do Kostela Swatého
Jana Křtitele při Kláštěre w Skale /
kdež Tělo Swatého Jwana odpočívá)
pobožně putowati / tam se zhrj-
chli w swých spowidagjc / nemywelebně-
ssi Swátost Oltářnj přijmati / y náky
obětowanj Párek zaprechati : nic meně
Dus

Duchovním a Něžolným osobám / v
glným chudým lidem Almužny štědře
vděliti chtějí. Tím způsobem po tako
rých horlivých Modlitbách a slibích
svých / hned brzy / a to negednau / ale po
několikráte / zřegně pomoc gsau seznali /
dokonalé wyswobozeni obdrželi / a mo
dlitebných žádosti svých / skrze platnau
přjmluwu na wěky Blahoslavené Pá
ny Marie / (a někdy přitom Swatého
Wácslawa / y také Swatého Jana
Křtitele a Swatého Jwana) štiaště
a winšowaně dosahli.

Yakož mezy glnými tak obdržany
mi milostmi / když Léta Páně 1609.
w Sobotu den Swatého Štěpána /
to gest 26. dne Měsíce Prašince / ge
gich prworozený Syn / Girj Adam
Borita z Martinic / w těžkau nemoc v
padl / a ystawiénau pálcíwau Zymnic
w životě weliké hrzyenj / a hrubé od w
wnitřnjch wětrůw na dute Bricho ma
ge / den po dnj wždy wětššj bolesti trá
pen byl : a ačkoliw znamenité včenj
a zkusenj Lékarj / yak Doctores Me
dicinae , tak y Chirurgi , nebolžto

Barwiri zběhlj/geh welmi plně s pře-
dně dobrými a drahými wffeliyakými
Lékařstwimi hogili/ y gini mnozj/wes-
dne y w noc / šetrně a vážně opatře-
wali: wšak nic do konce w tom genu
prospěti/ a od té těžké a bolestné nemo-
cy dlouho niyafž spomocí nemohli/wš-
ak dotčení wýbornj Lékáři od něho zá-
hy pustili / a že z lidské pomocy nižá-
ná žiwobýti naděge nepozůstává/ leč
by sám Pán Bůh wšemohaucj / mo-
dlitbami a sliby pobožnými/ sřze oro-
dowanj Swatých/ geho diwné vzdra-
witi milostiwě chtějí ráci: A kdyby
pať y při žiwotě zachowan byl / tehdy
že předce pro následujcý a dlouho tr-
wajcý mdlobu / dřiwě čtyř Neděl z
Lože wstáti / a před šestmi Nedělemi
právě zdráw býti / a z domu wycháze-
mocy nebude / se otewřeně již ohlaso-
waly / a téměř gista smrt geho swobo-
dně předpowj dali. Rodičowé pať wes-
lice zarmaucenj / téhož gedinkého Syná-
čka swého / sotwa osmi let wěku geho sta-
řj / tuž smrt geho / a sřze nj aspoň ge-
dnau z těch nesmýrných bolesti geho wy-
swos

swobozenj /gednát žálostiwé /gednát žás-
dostiwé /ne bez strachu každé hodiny očes-
kávali.

Y tu práwé tehdáž /gmenowaný Pán
Otec /a Panj Máte /newědauce sobě
giž dále paře radby dáti / a na swětě od
lidj w tom žádně pomocy wphledati a
nagiti nemohauce /an giž tak ztrápené /
a na newpřs zemělené Pacholásko /so-
twa slowo nebo dvě promluwiti mo-
hlo : naposledy tjm wps psaným spūsos-
bem Duchownjho lékařstwj i se horliwé
obptili /s lawýma očima pař sami se mo-
dlili /tak y giných / obzwláštěně Křehol-
ných a chudých lidj (s připewjdánjm
jim štědrých Almužen) modlitby a obě-
ti Mssj Swatých snažně wphledávali,
do giž dotčených Kostelůw wděčné Pau-
ty / y spolu s týmž Synáčkem swým
(kterýž také sám toho požádaw /s nema-
lau pobožnosti se spowjdal /a Pána Bo-
ha swého pod gednau spūsobau wctiwé
přigimal) wykonati wctiwé slibowali.

A ey diwné působenj milosrdenstwj
Božského následowalo. Krystus Be-
žjs / Pán Panůw / a Lékar Lékarůw

wissenhauch / sřrže přisluby / předně
Blahoslavené Panny nad Pannami /
a Swatých / takové gich Modlitby w
Nysseti / slyby těch pobožných Pauti a
Almužen k sobě připustiti / nad nimi se
milostiwé sliowati / a jim téhož gedi-
ného Spnáčka ku potěšení zanechati /
a jako znova do žiwobyti na swět nawe-
rátiti a darowati ráčil. Neb od tého-
diny / pakž gsau se zaň od Kodiečůw ty sli-
by modlitby / a oběti Misy Swatých
konali / a podle toho tyž Girj Adam z
Martinic se spowjdał a přigimal / teh-
dy hned on / mimo gisty spůsob nemoc-
ných / a přeswosectu naděgi lidskaw / lé-
pe se wynacházeti / dobře gisti / a wolně
mluwiti / y gináf weselenšsi a čerstwég-
šsi býti počal: třetjho dne z Łože powstá-
wal / a nedyle w týmdni docela vždra-
wený z domu wycházel. Z gehožto ži-
wota zachowánj / a sylnégššjho zdrawj
nabytj / Pán Otec y PanjMátě s Sy-
nem se radugje / aby za newděčnj počte-
ni nebyli / slyby swé neprodlené w br-
kém času naplnili / do oznámených Ko-
stelůw y spolu s nim putowali / a tam
w faž

w každém tom Kosteie spowidaajc se a
prigymajc / Pánu Bohu / Blahoslawe
ne Panné Marygi / a Swatym / z té
milostiwosti náležíte poděkowánjw učinili / na znamení takowé flussné od nich
powinné wděčnosti / obět a památku za
nechali / w ty Almužny také hogné wy-
plnili. Kterýžto tak gisté diwné po-
zdraweny Syn gegich / posawád žiw a
zdráw zůstáwa.

I Druhém mensším Pachos-
látku / také od Blahoslawe-
ne Panny w těžké ne-
mocy v zdrawe-
ním.

W Apodobné stalo se Léta šestná-
ctistého trináctého / w Pondělí
po Swatém Bartoloměji / gi-
ginať šestmécymého dne měsíce Sr-
pna / že gest se téhož Pana Jaroslawa
z Martwic / zc. / Synáček mladší /
gménem Waclaw Frantisek / sedm
čtvrti léta stáři / na červenau nemoc
těžce roznemohl / k kterému samé nebez-
pečné

pečně Remoen / také gessť v Psotnř /
neholižto Božec vkrutný přistaupil / a
též Dětiátko třikráte napadse / přewel
mi hrubě trápil / w něm wsseckny Audy
bolestné trhal a natahowal / tak že čtyry
hodiny pořád jako omámený / a gíž što
ro umrlý ležel / kdež dalššho geho žiwos
byti a vzdrawený žádná wjce nepozusta
wala naděge. W kteréžto žalosti wýss
dotčený Pán z Martinic / zč / se Pami
Manželkau swau / jakožto Rodičowé
hrubě zarmaucený / hned se ku Pánu Bo
hu / a Blahoslawené Panně Marysi /
též k Swatému Wáclawu Mučedník
ku a Dědicý Ežesťemu wtekli / ge za pos
moc a přímluwu / aby Synáček gich zas
se vzdrawen byl / yal sami se modljce /
tak v giných mnohých Duchowných /
Křeholnjeh / v Swětšřých pobožných li
dj / aby se za též Dětiátko modlili / Žada
gice / horliwé prospili / a slib učinili : že
při nepřwnejššj příležitosti spolu s
týmž Synáčkem stoyti na Paut do
Kostelůw též Blahoslawené Panny / a
Swatého Wáclawa / w Staré Bote
slawě ležejých / geši / a tam z té obdržani
milo

milosti dítí své pobožně vzdávati / yťa
ťe na pomoc Staveni tehož Chrámu
přecisté Modlitby Boží (mirno předešle
od nich k tomu učiněnou pomoc) gessťe
gistau summu Peněz přidati chtěgi.

Ta gisté když wšsecka giná wyborná a
znameníťa Lekarstwí prospěti nemohla,
tehdy takowé Modlitby a Sliby nich
žregmau pomoc gsau přinesli / tak že
hned tyž Synáček lépe se míti počal /
Přotnisku wjce nepocýtil / a druhého dne
zase zdawí swého / skoro dokonce nabyť:
Kterýž také posawad žiw a zdawí zůstá-
wá / a od týchž Modliců ge / obzwláštěně
k pobožné služebnosti neyswětějšjí Krá-
lowné Rebecke se wede. Tito dwa po-
řádně sepsaný dosti podivný Příklado-
wé / když tymž Modlicům těch Dacholátek
odemne Autora Knížky této wřázaný / a
ku přečtení podání byli / také sau ge / při-
znáním se k tomu / wewšsem z cela a
zauplna stwardili a schwálili.

¶ Jedna Knížetcy Osoba / těž-
ce na Podágru nemocná / skrze

po.

pomoc Blahoslawené Paně
ny vzdražená.

S Iná v pět pomoc Blahoslawe-
né Panny Marie / vřázala se
Léta Páně 1610. Gies Lud-
wig Swatě Rýsse Lantgrabě z Saich-
tenburgu / někdy Dvora Cysáře Rýms-
kého slavně paměti Rudolffa Druhého
ho Keywssijho R. offmistr / a giž to Pá-
nu odpočívajících / velmi těžce a nebez-
pečně stonal na Dna neb na Podagru-
a tak velikými bolestmi w Krku / w
Kulach a w Pohách trápen byl / že gsa-
wssij sply Těla zbarwen / do konce sebau-
nikterakž wladnauti nemohl. Ač pak
pro polehčení takových bolesti / mno-
hých lékařstwj vžíwal / wysak wssie na dat-
mo bylo. Naposledy welice ztrápen
spomenul na Blahoslawenau Pannu
Marii / o níž častokráte slycháwal / že
w Staré Bolelawi (pakž tam y sám
mnohá znamení gegj pomocy nege-
nau spatřil) mnohým Nemocným z-
drawj na Pánu Bohu wygednátoá
pečal y on o gegj swatě přimluwě we-
likou

litau naděai mjeti/a gji pokorně se porau
četi. Pročež opowrhwo wссеcka lřkar-
řtwj/nábožně Blahoslawenau Pannu
Marygi rozřwal/a powolaw řsobě řwě-
ho Kaplana a Spowědnřka / oznamo-
wal mu o řwě přetěžké bolesti / žádagjc
ho přítom / aby wážil cestu do Kostela
Matky Boží w Staré Boleslawi/a tã
Messy Swatau za něho slaužil/a Pãna
Boha a Blahoslawenau Pannu za
zdrawj geho snažně prosyl: ma gesplnau
naděai ř Blahoslawěne Panně/že řřs-
ze řwãu přřmluwu wprosř mu polechče-
nj bolesti geho. Aby pak před obličeo-
gem Pãne ř prãzdnřma rukama se ne-
vkãzal/dal gemu pěknř Kříž řřřbrnř /
(řterřž při tom Kostele až po dnes zřs-
řřãwã) aby geg tam Kodičce Boží na
mřřřtě geho obětowal. Dotčěnj Kas-
plan wyřkonaw to wссеřo co mu poru-
čeno bylo/domu se nawrátřl. D řtes-
řěmž pak Lantgraběti oznãmeno bylo /
řãzal geg ř hned ř sobě powolati/a nřp-
chãzegjc mu wřřřřic/gla w řřřřř swě oble-
čěnj / a na wссеřch Audech řřãla řwěho
zdrãw / ř radostj řřřl ř němu: Dnes
přes

předivně Božskou moč / a pakž o tom
 sýlně wěřim / přimluwau před Pánem
 Bohem Blahoslavené Panny Marie
 zdráw gsem učiněn. Kteremužto ry-
 chlému zdráwj / a sýle Těla nemálo se
 podiwil často psámý Kaplan : nebo wě-
 děl otom dobře / že gessťe wćeregššihó dne
 kdž od něho odcházal / welmi těžce a ne-
 bezpečně na dna stonal. Ale to wšse-
 cko pomocy Blahoslavené Panny Ma-
 rie bylo připsáno. To kdž potom me-
 zy Kaddami Cypářskými se rozhlásylo /
 počal ten Kostel Matky Boží w Star-
 ré Boleslawi / y v nich w weliké wážno-
 sti býti.

¶ Slehtičně gedné bjdně od
 Psotnyku strápené / skrze Ko-
 dičku Boží zdráwj na-
 wráceno:

W Kž potom téhož swrchu psané-
 ho Lantgrabéte Dcera) nynj giž
 oswojčená Kněžna Albrechtu
 Knížete Baworského Manželka) wel-
 mi vkrutně a bjdně od Psotnyku byla
 strá-

Prápena / tak je háněť gšary wšech
smyslů w rozumu zřawena / wšce t o
mrť nežli t žiwé byla podobná. Wtako
wé weliké těžlosti Pá Dce gegj (poznám
málo před tjm přisobě přediwonau po
moc Matky Boží) napomenul gj / aby
Blahoslavené Panné Marygi něco
obětowati neb offerowati sljbila / a ge
gj pomoc a před Pánem Bohem při
mluwy s celým srdcem žádala / tudžž
zase t prwnjmu swému zdrawj přigjst
mohla. Dcera wposlechla raddy Pána
Dce swého / a přiwpožogenj myslila / co
by tak Blahoslavené Panně offerowas
ti mohla. Rástedugjcy ndcy w t náč
palo widitedlně olázalast gj Blahosla
wená Panna Marya / a řekla t ni : O
bětugj mi co máš nejmilegšsjo. Z
toho ona hned se probudiwššy / dala wo
lati na swého Pána Dce. Kterž kdž
tj přišel / a gj se zaptal / čchody potrebo
wala : Ona pakž mohla w těžlosti swé
wšcedo mu wyprawowala : a přitons
doložila / řkaucy : Mám geden Prsten /
na kterémž gest litera G. w Rubjnu
wprežaná / ten Prsten na dewšcedy gine

Me věcy gest mi nehmilejší / než Pání
Máter má / na smrtedlné Postely ležící
/ mně gey dala / porauče gje mi / aby ch
gey pro lásku na památku gegi chová
la / práwje / že gste tím Prstenem gi so
bě zasnaubiti ráčili. Ten tehdy Pr
sten / mně ze wšech mých věcy nehmileg
ší / chcy přecítte Rodičce Boží obětowa
ti. Pročež hned žádala aby gi dán byl
Kněz. A když powolán byl Kaplan ge
gich domácy / tomu ten Prsten dáda uc
w Modlitby geho se poručila / gey pros
by / aby w Staré Boleslawi / w Kostele
Mátky Boží při Mšsy Swatě Mo
plibamu swými takowy Prsten Králo
wné Nebestě obětował. Kterž bez
messkání / wydaws se nacestu / to wyko
ňal. Nebýlo pak to nadarmo. Neb
kteráž prwe gsauy wšech smyslů zba
wena / jako mrtwá ležela: nyní po odew
zdané oběti / a powyknaných za ni Mo
plibách / jako by obžiwla oči otevřela /
wolně gi dychala / dobře a maudře mlu
wila / a Blahoslawené Panně z přigá
teho dobrodiní / s podivením wšech / dě
lowala: a po málo folitasy dnech doce
la

la z brádu byla. Kteráž kdý potom z
Prahy do Říssa se odebrala / napotvr-
zení toho divu a dobrodiní přigateho /
gestce gnyim mžáctným Darem Obraz
Matky Boží Staroboleslawské pocti-
la.

**Dvě Sestry Nemocné / z
nichž gedna possetilá byla / přes
divoně k wzywání Matky
Boží / gsau v zdra-
wění.**

Dobná moc Blahoslawené
Panny w vyzdráwění nemocy vs-
kázala se w Slézsku při dwáu
sestrách. Leta 1670. prvního dne
Měsíce Čtverence / přigeli z Slézská
do Stare Boleslawi / Mrožený Pán
Jan Weiss na Werlissý / Sausen-
bergku a Rosenberglu. S. M. Cisar-
ské / a Arcbiskúpe Karla Biskupa Bra-
tislawského Kadda; a Důstogny a wy-
soce učeny Doktor Knež Sebestian
Hartman; Kunigschaimu Kanowník
Bratislawský / gsauce od Arcbiskúpe
III 4 Karla

Karla Biskupa Bratislavského
Komisář S. M. Císařské poslání.
A ti y hned ptali se / kdeby byl Kostel
Matky Boží: A když jim vlázan s
otewřen byl / oba do něho wessli / a podě
nich Syn Pana Jana Bess / a služeb
bných gegich. Tu wšpctni na Kola
na swá padšse / za dlabau chwili horli
wě se modlili. Po wytonaně Modlit
bě / powstanauce ptali se odkud začátek
wzjal ten Kostel / a pakěby se tu Dívky
dál. ? Když jim w krátkosti oznáme
no bylo / polibiwšse s welikým nábožen
stwem Obraz Blahoslawené Panny
Marie / Pan Bess počil pakymšy da
rem ten Obraz. Potom oznamowal
Knězy Mikulášowi Šaffradtow / že
když Domu swého wygizděl / zanechal
doma dvě swé dcery w téžté nemocy po
stawené. Poněwadž pak / př / widim / že
Blahoslawená Kocička Boží m nobi
Dívky na tomto Swatém místě / skry
swau před swým milým Synem přis
mluwou / působí : gšem té celé naděge / že
mne také neopustí / a Dcerám mým
drawj wprošy. Žádám také wás Cí
hodná

Podný Kněz / je za ně se modliti / a ge-
dnu Dřív Svatau slaužití budete.
S tím z toho Kostela wyšedše / k wyřa-
zení své Kommissy do Prahy gell.
Dřív potom dwadacého dne Říšpa
Čermence zase do téhož Kostela z Pra-
hy přigeli / a před Oltářem a obrazem
Blahoslavené Panny dlouho se modli-
li. Tu s vrchu gmenovaný Pan Jan
Bess / povolaw s velikau radostj na-
gramu Kněze Mikulasse / řekl k němu :
Předessle nechtěl gsem wám oznamiti /
že gedna Dcera má do konce byla posses-
tilá / tak že pro ni y železný Kjetz / kte-
rýmž by se wázala / dělati dáti gsem mu-
spl. Ale nynj dostal gsem Psani od
své matě Manželky / pačo y od té posses-
tí a na rozumu nestatečné Dcery mé / že
té nemocy gest sproštěna / a podle ni že y
druhá Dcera také gest zdráwa : a pač z
psani gegjch porozumjwám / toho
dne gsau yzdravený / když gsme my zbe-
w tomto Kostele byli / a za ně se modlili.
Ba kteraužto velikau milost / pá Pánu
Bohu chwálu wdávám / a Blahosla-
vené Panné z přimlupy welice děluji.

A na svědeckyj' katowého - dia-
wu oboge Psanj gegich / t' wěčné pamě-
ti / při tomto Kostele zanechávám : a
budeli w tomto wůli Božj / a práce Páně
Mého na překážku mi něbudau / chey co
neydřiwegi s oběma Dcerami mými
sem přigeť / a Dcery mé s ginau oběť
před obličejem Páně a Blahoslavené
Matky geho postaviti. Oboge Psa-
nj w Německém Jazyku / wál Pami Ma-
terě Anny / tak te Dcery gegi possetiť
gměnem Měbety / chowá se in Origina-
li tu při Kostele Matky Božj w Stas-
ré Bolešlawi.

Jámecnj' geden na zlamá-
nan Kufu skrze slib Blahosla-
wené Panně učiněný /
zhogen.

Něhož leta 1610. Bartolo-
měj Exlt' Jámecnj' a Městě
Pana Měnsšho Města Pražsk-
ho / přissel do Kostela Matky Božj w
Staré Bolešlawi / něsa sebau Kufu
wostowau / kterauž ná Ustát položil.
na k. Septán

Reptán gsa Pročby tu Kuku nest. Ode
pověděl : že w Luwoze přibígeje Wo-
kenec / stál na Kzebríku / a nepak nena-
děl, Kzebrí ten sklauz nauc / s nim vpa-
dl / až n ta Wokenice na něj padly ge-
mu Kuku ná dnoy přerazyla. A tu z
veliké bolesti jako za mrtvého gsa
wzat / dán byl w ruce Barwírúw t ho-
genj / a za cele čtyry Reděle takowau bo-
lest snášel / že smyslem pomínauti se mo-
hl. Ač potom po wrchu zahogen byl /
wšak wnitř náramnj bolest zůstáwala
tak že byla svého nítterakž wplonáwaci
nemohl. Pročež t pomocy Matky Bo-
ží se obrátil / a slybie jí / že s gístaw. Obe-
ti chće gí do gegího Swatého Kostela
w Staré Bolestawi / žádal prosebně
aby ona na Pánu Bohu wprosyla mu
ždratj a polehčení bolesti geho. Po
tcerémž to sľibu učiněním (divná wěc)
hned ta bolest přestala / i tak že přech
sľawu dobře / jako kdy přwe do křad celag
Kuku měl / wplonáwaci mohl. A pro-
tož aby sľib swúg wplnil / a toho dobro-
dintj wděčen byl / že Kuku swau / sľrže
blahosláwěhání Pámmu Marygi wdraš
M. n. y.

wenau / w spisoba Kuty Wostowēt
obētuge.

**J Pan Heytman Staroměst-
ský na smrt nemocný v
zdraven.**

Reka Páně 1611. Toho času
když Keythaj Hrabe Dame
Apira Krze Prahu gel / a Lid. w
Městech Pražských gim Škoditi chtěli
Drožený Pan Pan Krystoff Albrecht
z Kaupowa / G. M. Cysácké Radbat
Heytman Starého Města Pražského
w Teywysšij / chtě dle své powinow
sti tomu w cestu wtročiti / a to zlé zha
giti : w nebezpečensťw / tak owem / ge
dnal z welkého letnutí / gdnal z příli
šného vpachtování / hrozné zřenj / w
šivotě swém porýtiw / donu geti mus
el. Tu když se na Lůžku posadil / opě
gíná weliká rážkost naň se uwalila /
tak že wšlecht se proměnil / lidj nea
mal / porá studeným se poril / po wšsem
Těle stydl / a gako Božcem neb Šlas
tě poražený / a odpołu mrtwý wšsem
přístogjým býti se zdal. W takowé
tedy

žebdy nenadále a nebezpečné těžkosti
on drobet se v pamatuje / spomenul z
vnitřní Božího / na velikou pomoc
Blahoslavené Panny Marie / která
ona slauy vzývána , lidem prola-
zuce : protož rychle slib jí učinil / že
pomůže mu z té nenadále těžkosti /
dce s nějakým darem co nejdříve
Kostel její w Staré Boleslawě nawa-
střwiti a postiti. Předivné milosr-
denstwj Boží : kterýž jí jako umo-
ral / učině slib Blahoslavené Panně /
objímal , a vzdraven gost. Těb y hne-
d ten studený pot w teplý se obrátil / a
tudý (an se tomu wšlyctni divili) z má-
losti Boží zase sám k sobě přišel / le-
pěji dychal / přistojící znal / a syta
Tělu jeho nad mjeru zembelenému na-
wrácena byla. Cjím k smrti byl blíž-
ší / tím dwo ukázal se patrněší. Za-
tím wšak předce kázal k sobě spěšně
powolati Spovědníka swého : kter-
ýž kdýž přišel / oznamowal mu swau
přihodu / a která za jiné neměl / než že
hned tu uměti musí : wšak obráces-
n jím se k Blahoslavené Panně / že vřya-

Što gese / a a skutku poznal pomoe ge
gi meli au. Chce pat před oblicem
Spomocnice své se vložati / w bra
hých dnech wyprawil se do Stare Bo
leskwi / a tam Panu Bohu a blahosla
vené Panné Marygi děkujic / zacho
wané Bozským spůsobem zdrowj / da
ren svým wysvědčoval. Dar byl
pěkný šerjbr ohlawový Ornat a An
tependium. A tu on také sám wšes
tvo to některým lidem / tak gat se suco
edanne klade, wyprawoval.

Štábě gedno nemocné štře
pomoc blahoslawené Panny /
zdrowj swému přistlo.

S Temi Kostele Marty Bozji
špatkys se dwá dosti velké
šwice / s sedesati liber šileha
wostu wdělané / kteréš Drožený Pan
Pan Kryštoff Štábě s Fierstenberga
tu rč. s slibu swého do tohoš Kostela /
léta šestnáctistého dwanáctého / da
rem poslat / na šwedeckwj diwu a pom
mocy. Šlibu a Daru přejcina byhor
ze Štábě wtčene škonal pořadi něka

Učte se k tomu na Dnemoc práwě než Bogi
zednau : podle kteréhozto nemocy / tr-
pěl také hrůznej a veliké bolesti. Učte
aby zlé wšeho z Těla wygisti mohli/
museli se na několiká místech dáti řes-
zati. W té tehdy bide postaweny / wia-
da ut mu o zivot běži / wolal k Pánu
Bohu wsemohaucýmu za nawrácenij
zdrawij / aneb nemůzeli to býti / aby as-
spen zivot mu byl probkauen / az by
se mohl z swých hříchůw před Zněž
wyznati / a od něho rozhřešenij přigja-
ti. Přitom poraučel se také w Mst
dliby blahoslawené Panny Marie /
gij prosyc / aby oha za něj k Pánu Bo-
hu orodowala / slibujc gj gestli mu
z té nemocy pomůze / ze chce na pas-
másku takoweho dobrodinij / tu počti /
wofli gegij / do Kostela gegiho w Sta-
re Boleslawi / dwě nálezite Swjete dáti
poskawiti. Učte byl na darmo ten stis-
geho : neb Pan Bůh wsemohaucý /
kterýz pro čest Marty swé wsecko čis-
nij / ráčil hō wšyřeti / a předtíwne z té
nemocy a těžkosti wyswoboditi. Kdyz
pád gja zdraw / s slibem tím odkladas
ge.

je naněg zaponniť / unjuť geti do
Wlach / k narossějwenj SS. Kaply
přecistě Kobičty Boží Panny Marie
w Lorétu. A wydaw se na cestu / hned
na druhém noclehu přišli naně weliké
sestnosti / a čím dále gel / tím wždy wěc
šijmi sestnostmi byl obličen : až na
posledy / nemoha mjei žádného potos
ge spomenuť / že slub swog blahoslawe
né Panně do Staré Boleslawi učině
ný newyplnil. Pročez hned wyč
kauš přemecytma Dukáčim / a wzaw
do rukau papie / Péro a Ingaust /
psal k Otawinšowi Mijeronowi / za
to ge přátelšty žádajš / aby on za ry
penže co neybějwegj dal učelsti dvě
pocině Swjce z šteděšiti liber Bileš
ho Wostu do Kostela Matky Boží w
Staré Boleslawi / a tam dawauc také
ga něho Mšy Swatou slaužiti / gmeš
nem a na místě geho / blahoslawené
Panně ge oběrowal. To když učinil /
dobře spožogowal a weselau myšle
předse wzatou cestu wyřowal.

panj

**Pani gedna na hlavu stonaa
gicy / strze pomoc Blahos
slawene Panny vzdra
wena.**

Rok 1612. Trojena Panj
Danj Marketa Purthrabinta z
Dolina / rozena Trtkowa z Lipe
p. 12. / wehni teje na hlavu stonala :
a kdyz voffekta Lékarstwj y prwe z kuste
ná / nic platná nebyla : naposledy přišla
sta gi na mysl radba dobrá / aby poně
wadž w lidstém lékarstwj žádně nabéje
nemj / pomocy Boží / a Blahoslawené
Panny / obpčegem giných dobrých Křes
tianůw / k zdrawj swému žádala. Sli
bila se tehdy k Matce Boží do Staré
Boleslawi / a tym slibem dlouho neods
kládajc / brzy tam / palžkoli nestatečná
byla / se wypravila. Wšsedšy pak do
toho Kostela / srdečné žádala a prosyla
na modlitbách swých za to Pána Boha
aby pro nesmýrnau swau dobrotu / a pro
zásluby blahoslawené Panny Marje
ráčil se nad ni nemocnau milostiwě smi
lowati / a welikau bolest hlavy gij od

Wj první zahnati. A přitom s velikou
dauřanilivostí kus svých Wřecůw /
kteréž sobě z hlavy své přezala / k
razu blahoslavené Panny zarděšla.

Předironá wěc. Y hned dobrotivý a
milosrdný Pán Bůh / pro čest a slávu
Matky své / Modlitbu její vlyšle
zdravj nawrátil / a božest. hlavy její to
tuž hodinu milosrdně zahnati ráčil.

Kteráž zjauca zdráwa / Pánu Bohu
chwalu tozdata / a Blahoslavené Panna
ně Maryni z přimluwy poděkujic /
wesele s wyprawowáním Božského do
brodiny / domu zdráwa se nawrátila.

O obrácení jedného člověka
ka Stawu Křtířského / kterýž

Blahoslavenau Pannu

Marygi potupo

wal.

W Témž čase / to jest leta 1612.
Blahoslavená Panna Ma-
rya weličau swau hloc neto-
to w uzdrawowání tělestých nemocj
ale také w odvrácení zlostých svéj

Služ

klubbů strany Čáboženských / v Praze
la. W třetici Měsíci po Veliké
Přelom / genz byl 20. Den Měsíce Ma
ge / Drozeného Pana Ondřeje Čany
Balda / slavné paměti Rudolfa Otce
heho Cysáře Římského někdy Čábné
Kadby / Manželka / rozena z Walde
stegna / přigela do Staré Boleslavi
jedwema Paná Manžela svého Dce
rami / a prosyla aby w Kostelě Matky
Boží mohla slyšeti Misy swatou. i
po dokonání Misse / žádala aby z bliz
ka mohla pohledeti na Obraz Bla
hoslawene Panny Marye. A kdyz
gi byl ukazan / yal ona sama / tak y ty
dwe dotčené Dcery / každá z nich offer
rowala Blahoslawene Panně po pe
stenu. S nimi byl tam geben dobyt
ky a poctivy člověk Starou Kytj
ského z Slézske Země / ale ruhač welis
ty a Sektaré zarwordil / (gmeno geho
pro Kodice / gat z nize se porozum / se
neklade) kterémiz kdyz řekl / aby y on
prsten swúg Blahoslawene Panně offer
rowal. Odpowědel / porupně mlá
wjc: Co ge mi po Panně Marye /
dám

hání yč eaběgi Pánu Bohu. A s tijn
Domu se nawracili. Na cestě pat/y
porom doma / wzdycky ten swrchas
gmenowaný Stawu Rytjštěho člo-
wět / nryšlený měl o blahoslawené
Panně Marygi / a Obraz gegi wsta-
wičně na oči mu lež / eak se nemcha
mři žádného potoge / w následugtýcy
Stědu wydal se na cestu / aby přate-
ly své nawstjwil / a eak toho myššlenj
pozbyl. A gsa na cestě / opět wjčěgi
soho pocyťowal : až B posledku pře-
bivně wrenj den / tdyš giz se připozby
walo / do Staré Boleslawi přigel. A
eu claukl na Chalupu Kněze Miku-
laffe Saffradra / šadageho / aby mu
Kostel orewěl. On ač dosti neráb /
wšak dlabým clučenjm a welikým
prosbami gsa přemožen / to učinil. A
yatz do Kostela wessel / tu y hned klekl
před Obrazem blahoslawené Panny
Marye / ano sewššm Tělem rozpro-
střel se na Zem / a gednát wprjmo / ge-
dnát na prawo / gednát na lewo na
ten Obraz wzhledage / težce wzdychal
hoče plakal / ruce k Tebi pozdwih-
wal /

wal/ a velmi nábožně se modlil. Za
nemaudrého/ aneb opileho/ bylby gey
někdo souditi mohl: tak mu toho hro
bylo/ že se kdy směl blahostlaweně Pan
ně protiviti. Po dobré chvil/ ptal
se ho Kněz Mikuláš/ coby myslil/ že
tak velmi tuze na ten Obraz hledj/ a
tak neobyčejným způsobem velmi
dlaúho se modlj: napomjnageho/ aby
toho modlenij / poněwadž giž pozdě
gest/ do zegtréj poobložil. Tehdy on
gednát pro žalost/ gednát pro radost
tekaucými slzami dar Bozj genu wy
prawoval/ kterak minulau Třebéli/
Když od toho Swatého Kostela ode
geli/ ustaroicně ten Obraz p. Marye
gemu na oči lezl/ negináče než yako by
na přjtróný hleděl/ tak že buďto že ges
dl/ nebo pil/ buďto že bděl/ nebo spal/
aneb co koliw gineho činil/ wždycky
ten Obraz před oči mu přicházel/ a z
mysli gey ni kterakž spustiti nemohl: a
to že on za negaké mámenij držel. Třa
nj pak geda čtyry mje/ wždycky/ pry/
až sem ten Obraz před sebau gsem wu
děl/ a gažž sem k tomuto Kostelu přis
gely

gel / Bůh mág semnou na zem padl / a
od tud nikam ginam dále giti nechťel
s yá sám za giné gsem neměl / než je tu
zůstati musým / nepůgduli do tohoto
Swateho Kostela. Poněwadž pak
giš Modlitby swé gsem wykonal / a
sumysl swůg gsem změnil / a to při so-
bě poznávám / že zpaubeho daru a mí-
losti Božské / skrze přimluwu přecisté
a důstojné Kobičky Boží Panny Ma-
rye / to wsecko při mně se stalo. . Na
několik posslý gsem z Kobičků Lu-
teránských / a w Náboženstwj gich
welmi hoctiwých / kteříž kdyby zwědě-
li / že gsem Katolickým učiněn / za Sy-
ná swého nawěkyby mne znáti nechťe-
li. Liemeně / wssak že Pán Bůh wses-
mohaucý co někdy při Szwolowi učinil /
to y při mně tuto věniti ráčil /
protož pogeđu do Prahy / a tá od Ka-
tolických Knězi dokonale Wjée Ka-
tolické wynaučiti se chey. Těs této
hodiny / z wnutknutj Božjho / to gsem
w sebe ustanowil / že chey od Sektář-
stwj odstoupiti / a w prawé wseobec-
né Katolické Cýrkwi pánu Bohu
slau

flautici/a w nj az do mé nejbelší síms
 ri stále setrwati. A na znamení mé
 šťastnosti/a dobrého předsewzetj/y
 ya Prsten swóh (šhaw gey z ruky a na
 Oltář položiw) Králowně Nebeské
 offerugi. Takoz pak přigeu do Pra-
 hy/y hned na druhý deň se k Jezuita-
 rům/a gsa gatž nálezels Wice Karo-
 licke wyučen/z hřichůw swých s welis-
 kým náboženstwim se wyznal/a přige-
 mauc rozbřessenj / Welebnau cať
 Swátost Oltárnj/osvědchnau a hoelis-
 wau pobožnostj / a s pokoriku ucti-
 wostj/přijmal.

O gedné Vrožené Panj těžce
 nemocné/ktedáž k wyzwanj
 Blahosláwené Panny/
 zdráwa gest uči-
 něna.

Srozená Panj panj Lucye De-
 rylie Slawarowa / rozená z
 Hradce/Panj Koda znamení-
 reho/a welim nábožná a přiwetwá,
 Vroženého pána, pána Wyléma
 74 Slaw

Slawaty z Chlumu a z Kassinbergz
ka/na Hradcy / S. M. Cysarſke Rad-
dy ic. Manželka. Ta Léta Páně
1613. vkrutnou nemocy a welikými
Bolestmi za dlouhý čas byla trápená.
A kdyz wſſect a lékařſewj / kteráz lids-
kým ſpůsobem naleznauti se mohla /
málo aneb nie platná nebyla : k žáda-
ní pomocy Blahoslavené Panny
Marye wſſecta se obrátila. S celým
řehdy Srdcem nábožně se modlilo wo-
lala : O weleslawná, důſtogná a wſſi
poctiwosti hodná Králowno Nebe-
ſká / k tobě wolám w tomto nyněgſſim
mém zármutku / genz mne přetěžce
trápi / a proſím pro rozhognějí ſlawy
twé / wſlyšs ponížene wolání mé : zažen
aneb zmeňſſy přetěžku nemoc mau/
na kterauz ſtáti / a ya Swatý Obraz
twůg w Staré Boleslawi s yakú ney-
wětſſy budu mócti pobožnosti , naw-
ſſiwjm / a ge y Modlitbami a obětmi
poctjm. A že práwě wěřila / a důwěti-
ně proſyla / yakž Modlitbu a ſlib bo-
konala / žádost ſwau obdržela. A gſau-
cy zdráwa / w Koſtele Marky Božj

do kteréhož se sljbila / Modlitby Pá-
nu Bohu obětowala / z vdráwenj dě-
kowánj činila / a dary své na Olcáři
při Mšy swaté / Pánu Bohu a Blaho-
slawené Panně, offerowala.

**O gedné Panně na Hlawni
Nemoc stonagjcy / kteréž
Blahoslawená Panna
spomohla.**

Eš gina podobná pomoc včá-
zala se blizko Města Poděbrad
Léta 1613. Drozená Panna
Sabjna Žeydlicowá / welmi těžce čas
su poštňho na Hlawni nemoc stona-
la / a nebezpečny prým w hrdle mē-
la / tak že za tři dni netoliko gysti a pje-
ti / ale ani mluwiti nemohla. Panij
Sestra gegj pozůstala Wdowa po do-
bré paměti P. Janowi Krystoffowi
Gázynowi / dala z Města Tymburgs-
ku powolati Barwijče / kterýž widě ge-
gj nedostatek / a Mādly whrdle od přj-
liffně hortosti rozpuklé / oznámil že ne-
moc gest nebezpečná / a k zhogentj tě-
N ij mě

něč nemožná: Nic méně buďel co mo-
sti swým vměním prospěti / že se chce
k tomu wšseligat přičiniti. Když pak
wšsecto geho lékařstwj bylo při nj da-
remné / a sýla Těla gegjho na každau
chwjli wjce zemdliwala / tak že giž nez-
wice Barwj / jako gegj domácí a
Přátele wera byri o gegim žiwotu se
domyšlwali. Ona znagje welikau po-
moc blahoslawené Rodičky Boží /
wšsectu swau naděgi na nj wložila.
Kázala se tehdy Děweče swé z Koz-
podypřhnauti / a blesnau na swá ko-
lena / a pokornau důwěrnostj wzywá-
la Matku Boží / gi snažně se modlje a
prošyc / aby Modlitbu gegj wšlyšela /
swawj popřála / by z milosti Boží mo-
hla dopraby geti / a gessé gednau Pa-
ni Mátsě a Panj Sestru swau widě-
ti. A podle toho učinila slib blaho-
slawené Panně Marygi / že pro čest a
chwálu gegj / za sedm Měsýoňw po-
křt nechce žádné jiné Barwy Oděwu
na swém Těle nosyti / jen toliko Bar-
wy modré : a uadro je každého Mě-
sýe chce se spawjdati / a Welikau
Swá =

Swátost Oltářní přijímati: a po-
tom též ze Prahy do gegřho swateho
Kostela w Staré Boleslawi chce pře-
stý půtowati. Diwná wěc/hned yal-
ten slib věnila/gestře potud na swých
Kolenách klečela/yako okamženj při-
mluwau a zásluhami Králowny Ctes-
besté z milosrdenstwj Božského gest w-
zdrawená. A ačkoliw to w noci bylo,
wssak žádala aby se gi dalo gřiti a
přiti/a hned také té hodiny bez boleští
gedla a pila / gessesu prwe za celé tři
dni žádného gřida ani nápoje neobru-
šyla/ša ani téměř nemlawila. Pročes
Božj a blahoslawené Panny bar pos-
znawšy / wyprawí a rychle ělowěta
gednoho do Staré Boleslawi / a tam
žadostj/aby ke cci a chwale Pána Bo-
ha wssemohaucyho/a Marky Božj/w
Kostele gegim Nisse swatá se slauzi-
la / a při té Nisse na místě gegim bla-
hoslawené Panně /že gi z tak nebezpe-
čné nemocy/wytrchla/ a zdrawim wys-
borným zase obdatila/djky činěny bys-
li / a přitom y za to bylo proffeno / aby
blagoslawená Panna gi nápomocná

Býti ráčila / aby šlib svůj ke cti a
chvále gegj / a Syna gegjho. Kryšto
Gejzisse / Pána nasseho na měky pozis
hnaného / y též k špaseň své milé Du
še / náležitě wykonati mohla. Po
šla též do Prahy k Panj Mateři
swe / gi žádagje / aby gi odeslala dvě
Swjce a Slaupek Wostowý, z něhož
by udělala Wēnec / k obětowanj toho
wšeho Matce Boží do Staré Boles
lawi. O tomto patrném Diwu swě
decjny, wydawa Drozena Panj Anně
Zejdlicowa / Sestra dotčené Panny
Sahny Zejdlicowj / pozůstala Wdo
wa po dobré paměti Drozeněni Pa
nu Janowi Kryštoffowi Ganzyno
wi / sewšj Czeládkau swau / kterjž to
wšecpo / tak jak se nadpisuje / očima
swýma widěli.

O gednom Muži / kterýž k
wzýwánj Blahoslawené Pan
ny Marje / přediwně po
wstal z nemocy.

Wzdychajíc swau milost a milo
steden

srdenstwj / tēm, křečjz gij wzywagi, w
Kazowala. Gest w Messijn Mě-
stě Pražském Muž geden / křečjz léta
1626. težce stonal na hlavu: a když
Doktor spolu s přítomným Barwys-
tēm uznal, žeby ta holest byla nezhogi-
redlna a smrtedlna: Nemocný wida,
že lidé o geho zdrawj pochybugi / wses-
cku swau naděgi w Králowně Nebě-
ské slozil / a gi s plnau dauffánliwosti
w srdecy swém se modlil: ó blahosla-
wena Marko Boží / mnozý tě wzywas-
gje / našli pomoc; prosím smilug se
sake nademnu / a přimluw se za mne;
a ga buduli skrze twau přimluwu w-
zdrawen / slibugit wěrně, že chcy do
Staré Boleslawy, do Kostela twého
putowati / a tam wostrowau hlavu / co
nejsyššegj obětowati. Po wykonané
Modlitbě a slibu / ačkoliw při témž
člowěku žádné wjce naděge k nawrás-
cenj předšlému zdrawj nebylo; neb
ani žádného pokrmu / ani nápoge / ani
Lazyku k mluwenj vzywati nemohl;
wšak hle Pán Bůh wšlissel modlitbu
geho / že ga to w ošamzenj před poled-
nem

nem, mezy desáta a gednácnu hodinu lépe se mjeti počjal / zacpané trubičky hedla se odewřeli / tať že wola ně mluwil, gedl, pil / a mimo naděgi lidstau, w krátkém času, po welikých bolestech k zdrawj předešlému byl na wrácen. A přijgdauc do Staré Boleslawy / hlavu Moskowau / dle slibu swého, obětował / a blahoslawenau Pannu Marygi / srdečně gj děkugie, oslawował. A že toma w skutku tať gest / na znamenj prawdy / památku toho diwu na desřcepřanau tu zanechal.

O Gednom Neywyššim / kterýž z widěnj a poljbenj Obrazu Blahoslawené Panny / od těžké nemocy byl v zdrawen.

Blahoslawenau Rodičku Božj / wždycky Pannu Marygi / nemožených Lidj, mocnau Spomocnicy / wssychni Křestiane s právem ctiti magj. Dwa nábožnj Patres z Towarystwa Gežissowa / krejš po smrti Dětkana Staroboleslawského / k wykonáwán

manj tam služeb Božjch / wyžádání bý
li / spěaru toho učinili : že léta 1627.
prvního Týhodne po Welkonocy / V
rozený Pán, Pan Wylim Waldrao z
Wyrtenhorst / lidu Wogenského Cley
wyžšší / gja na myslí své zbauřený / a
přewelítau mozku svého mdlobu / giž
žádný z lékařů / neřku, zahrati / ale ani
žádným lékařstwjm / giž prwé zkusse
ným / polehčiti nemohl / pocytugje ; z
raddy některých swých Přátel přigel
do Staré Bolestawy ; a tu, gatzkoliw
byl nestatečný / nic méně y Boha wesse
mohaucýho / y požehnane Marky ge
ho / pomocy wyhledáwal : a přitom
s hlubokau potorau / modlitbau pobo
žnau / a wjrau hořjcy Obraz Rodičky
Božj Panny Marye widěti žádal.
Prwé wssak nezli mu byl wšázán / z
hřichůw swých se wyssowjdel / a Wes
lebnau Stráost Otráemj přigjnal.
Což kdyz wesse s nálezitau pobožnostj
wykonal / a potom také dotčený obraz
zbljzka widěti žádal. Ten gatz ublj
dal / hned gey k sobě, danffagje w setce
wa milosřdenstwj Rodičky Božj Pana
ny

ny Marye, přitačil / a vrancnan po-
božností poljbil. A hle Pán Bůh vesse-
mohancý z své Božské dobrotivosti /
a na přimluru blahoslavené Panny
rospůsobiti ráčil / že nadepsaný Pan
Wylm Waldrao z Wyttenhorst / y
hned vtiffený na myslí a posylněnj moz-
kusového w skutku poznal. Z čehož on
srdečně wzdechł ku Pánu Bohu / a ga-
tē neyvěstší mohl poděťowanj, včr-
nil welebně Panně. K tomu na do-
řazanj wděčnosti za takové w tom
místě přigatē dobrodinj / pěkný přestě-
s Dyamantem na Zlatým čerizku zas-
věšeny / blahoslavené Panně oběto-
wał; na stawenj pak Kostela gegho
Sto Regnštých Zlatých darował. A
že nádro gessťe wjcegj hotowě učinil
thce / se welice zakázal : často až posas-
wad to swaté místo nawěstěwugjc / a
o milosti gemu tu protázané s welis-
tým potěšenjm wyprawugjc.

O Ženě, kteráž z dotknutj raw-
chy / n)ž Obraz Blahoslavené
Pann

Panny zastrýjn byl / boleſt hrdla
dla pozbyla.

Q Etá paně 1627. o Pauti při počtis
wé Procesy / která se z Prahy o ſlas
wnoſti na Nebesa Wzerj Blahoſlawes
né Panny Marye Konala / Žena gedna
z Prahy / kteráž nezhogitedknau bole
ſti hrdla ſwoeho, za dlauhý čas chéas
dla; žádała Kaplana a Starſſiho
Kofelnjka StaroBoleſlawſkého / a
by gj négaka Kaucha / která se toho
Swateho Obrazu dotýkala, k potře
nj boleſti hrdla gegjho zapučená by
la. Což kdýž k žádofli gegj učinili / a
Kauchu takowau gj podali / (diwne
moc miſoſtdenſtwj Božſkého) hned
gakž se miſtra bolawého dotkla / pomos
dlivoſſy se před Oltářem / kdež ta raus
cha položena byla / k dotčenému Kas
planu a Kofelnjku se nawrátila / a
gim že gjž na ſwau težkau nemoc vs
zdrawená geſt, oznamowala; a Kas
plana y Starſſiho Kofelnjka / aby čeſt
a djky pánu Bohu a Blahoſlawené
Panně Marygi wzdáwali, nabýzela;
a aby

a aby o tom, kdež nalezj oznámili, poraučela.

O gedné osobě Duchownj / kteráž na Kuku zdřewenilau / přimistě Mučedlnictwj S. Wácslawa předironě byla vzdrawená.

Třech léta 1627. Křábožný Muž Pater Wácslaw Kaußer z Towarystwa Gejssowého / měl za dlouhý čas Kuku wšecku strnulau / a gako zdřewenilau ; a giž pochybowal aby mu kdo z lidj na nj spomocci a geho vzdrawiti mohl. Když pak sobě přiwedl ku paměti / kterak mnohým lidem nemocným / skrze zásluby S. milého Wácslawa / zdrawj se propůgčowalo ; wydal se spolu s ginými na Paut do Staré Bolestawy / w Třeběli mezy Ochtábem na Třebě Wzest blahoslavené Panny Maryě ; a tam přigdauc / wšeho se S. Wácslawu poručil. A wstaw w noci / šel k tomu místu / kdež S. milý Wácslaw byl zabí-

bit / a swau Swatau Krew pro Kry-
sta Pána wycedil. A magé dobrau
naděgi / že přjmluwa S. Wáclawa
genemu nápomocná a prospěšná bude /
Kufu swau nedůžiwau tam do toho
mista wložil / a za to stdečně vpřjmně,
Krausseně a nábožně Pána Boha žá-
dal a prosyl / aby mu škrze zásluhy a
přjmluwu swého S. mučedlnjka zdra-
wj předesse nawrátiti ráčil. Utebyť
Kloman w swé naděgi: Uteb kdýž se
poručená učinil takowému mučedla-
njku / poznal skutečně pomoc geho; ro-
tízto / že Kameno geho obzilo / a wšes-
třo tenutj celé ruky geho přestalo.
S toho on sa welice potěssen / přissed k
gimým / gim co se mu stalo wyprawo-
wal / a aby se Pánu Bohu a S. Wácl-
lawu čest a chwála wzdáwala, žádal.
Utechtěl wšsat nábožný Pater pro po-
šoru, kterauž od Boha obdařen byl /
aby se ta wěc před smrti geho wyges-
wila: nynj pat kdýž gij Utebostjť w
Pánu vsnuw, odpočjwá / to wšse / že k
wětššjmu oslawenj Pána Boha a mu-
čedlnjka geho S. Wáclawa slauzij /
na swětlo přicházzj. O ge-

O gednom Dĕwĕti / kterĕž str.
ze sliβ Blahoslavenĕ Pannĕ
vĕinĕnĕy / od welkeho nebezpe-
ĕenstwĭ bylo wyswobozeno.

¶ Kta Pĕnĕ 1628. Barboře Dĕrce
Barbory Gruberynowy Mĕssky
Mĕnssyho Mĕsta Prazskeho / na Sftĕs-
dry Weĕer / Sspendĭjt w hrdle tak v-
wazl / ze ĕtrnĕcte hodin gj w hrdle do-
sti nebezpeĕnĕ wĕzel. A kd yz ŗadnĕ
lidskĕ pomoc nepostaĕowala / a dĕr-
ka s smrti zapĕseti poĕala : powolan
byl k nj Spowĕdnĭjt / aby gegj Spo-
wĕd sliβel / a gj k smrti pĕiprawil a o-
pactil. Dĕrka ; gaĕ tehda z mohla
promluwjic / za pomoc blahoslavenau
Pannu ŗadala / a sliβ do gegjho Ko-
stela w Starĕ Boleslawi vĕinila. Po
vĕinĕnĕm sliβu / hned ten Sspendĭjt
kterĕy welmi nebezpeĕnĕ w hrdle wĕ-
zel / a gj ŗartausyĕi mĕl / newidĕtedl-
nau pomocy dolu se podal / a spodkem
wysšel. Dĕrka wzdrawena po nĕkte-
rĕm ĕasu s Matkau swau na Paut d
Starĕ Boleslawy pĕišla / a to sama
ga

gat gese gj Bůh wšemohaucý skrze
přimluwu blahoslawené Panny Ma-
rye pomohl, wyprawowala; a Kodic-
ce Boží z té milostí při tom nálezitě
békowala.

O Pacholeti těžce od Psočnisku
strápeném / kterehož Blahosla-
wená Panna Marya / sauc
wzýwaná, vzdrawila.

S Eta Páně / 1629. Na den Swěsto-
wánj Panny Marye / gedna Měste-
ka Plzenská, přigmjm Koznarka / při-
šedšy na paut do Kostela Marky
B. w Staré Boleslawi / Spowědmku
swému přjčimú swého purowánj do to-
ho swateho místa oznámila: kterať,
totizto Synáček gégjho maleho těžký
Psočnik napadal / a niš tak pomcowal
že ho sotwa žiwého zaňechal. A když
wobhá Máte Dítěti swému žádným
ljkářstwjím ni gatkž pomoci nemohla /
k Pánu Bohu a k blahoslawené Pan-
ně Marygi o pomoc se wtekla / a dítě
do Staré Boleslawi s pokornau dře-

věrnosti zaslíbila. Znebo Synáček
gegi počal se lépe mjeti / a wyffel z té
nemocy. Kdyz potom ona Marka
geho / pro domácý zaneprázdnění sli-
ben wykonati prodliwala / a den po-
dnj odtrahowala / Bůh wšemohaucý
pomstil gegi nestálost / že předestá
nemoc zase na gegi dítě se nawrátíla /
a hůře nežli kdy prwe ge trápíla.
Kdyz pak opět smutná Máře Pánu
Bohu, a ney důstogněgssý Panně / že
giz wíce s wyplněním sliwu odkladatě
nechce / připowěděla; y hned zase Dítě
nemoc přestala. S kterýmž po-
tom ona do Staré Boleslawi pobož-
ně putowala / a tam Pánu Bohu a
blahoslawené Panně Marygi za wo-
zdrawení Dítěte swého děkowala : a
odtud s radostí zase domu se nawrátí-
řila.

Pochwálen buď Pán Bůh wšemo-
haucý / kterýž šerze zásluhy swé Kley-
swětěgssy Marky w nás hříšných tak
přediwná dobrodini působiti ráč; a
děkujeme za to wšsyctni geho milosti
Swaré / že zde w Czechách ráčil nám
báti

dáti místa takowa / kdež nemocní a ná-
obřizivj velikého potřešeni na Těle y
na Duffy nabývají.

¶ A to gest pobožný Čtenáři / což jsem
w krátkosti o Divých w Staré Boleslawi /
E wyřwánj Blaboslaweně Panny Marye /
střezni učiněných / psáti mohi. W kterýchž
co / za svědka berauc Boba / a přeblabosla-
wenas Matku geho / nic wědomé sfalesně bo
gsem nepoložil / nic lživě smysleného gsem
nepřipsal / ale že wšedky w prawdě tak se
stali / z spráwy hodnowěrných lidi / a některé
z gich samých / gichž se dotýče / gsem poznal.
Šádný pať se nedomníweg / že gsem w tomto
Spisu obsabl wšedky Divy / ktekž řoy E
wyřwánj Blaboslaweně Rodičky Božj w
Staré Boleslawi se stali / nebo wšedky pos-
psáti y máe byloby obtížně / y čtaucým také
tesklivé. Šmnohých tyto toliko některé
gsem wybral / nechcjc nic psáti / než coby gis-
stěho bylo. Nebo není pochybně / že
mnohý pti gnance tu dobrodinj / raděgi
za ně mlčěky pánu Bobu a Blaboslaweně
panně Marygi děkowali / než aby o nich
mnoho oznamowati měli. Wy tebdy wšys-
čni wěrnj Křesťané / zvláště wy milj Pau-
znicy / a Blaboslaweně Panny Marye ná-
božnj milowncy / práce tuto mau / dobrotis-
was myslj přigměte / pobožným přemysle-
wánjm přečtete / a k užitku y E potřešeni was
stema pilně choweyte. Jakož y já na Mo-
dliebách swých za to pokorně Blaboslawe-
nau Pannu prosým / aby taso má icharná
práce / wám / y mnohým givým / užiteč přince

¶

slat

Na/táE aby každý/Božgi pro gegi ža a sta
wa čísti bude/w milowánj gegim rostl/mia
lofti Božstau se množil/a škre ne j pte
oblíeg Syna gegibo f spatenj
gebo Božského přirozenj
přimeden byl. Amen.

Letanye ku Panně Ma- rygi Lauretánské.

K

Krye cleyson.

Kryste cleyson.

Krye cleyson.

Kryste vslyš nás.

Kryste wyslyš nás.

Óče z Nebes Bože / Smilág se nad námi.

Syna Wykupiteli Swěta Bože/

Smilág se nad námi.

Dusse Swatý Bože/Smilág se nad námi.

Swatá Trojicegeđen Bože/

Smilág se nad námi.

Swatá Marya/pros za nás .

Swatá Ději Rodičko / pros za nás.

Swatá Panna Panen/pros za nás.

Matko Krystova/

Matko mílosti Božské/

Matko neyčistší/

Matko neyčistotnéjší/

Matko bez aubony/

Matko bez posstwrny/

Matko Milostiwá/

Matko předizóná/

Matko Swotitele/

Matko Spasýtele/

Pros za nás

Panna

Panno Neymaudtegfifi /
 Panno Uctiwá /
 Panno Slawná /
 Panno Mocná /
 Panno Dobrotiwá /
 Panno Wěrná /
 Zrcadlo Sprawedlnosti /
 Sýdlo Maudrofti /
 Ptjčino naffi Radosti /
 Nádobo Duchowni /
 Nádobo Welebná /
 Nádobo wyáctné Pobožnosti /
 Kúže Tagemstwy plná /
 Wěže Dawidowa /
 Wěže Slonowa /
 Dome Starý /
 Erublo Umlwy /
 Dwěte Nebesté /
 Swědo Ranni /
 Zdrawi Nledžiwých /
 Autoliffé bříšnych /
 Potěffeni sažených /
 Pomocy Křesťanská /
 Králowno Angelstá /
 Králowno Accyotcowstá /
 Králowno Proročá /
 Králowno Aposstolská /
 Králowno Mucedlnstá /
 Králowno Wyznawactá /
 Králowno Panenská /
 Králowno wšech Swatých /
 Matko Boží / pros za nás
 Beránku Boží genj smířnáš bříchy Swěta /
 Odpořt nám Pane.
 Beránku Boží genj smířnáš bříchy Swěta /
 Wlyšs nás Pane.

Pros za nás.

Berán

Drávas Matya/ milosti plná/ Pán Báb
o teba: tať y sy buš semna/nym/ y wždy
čny/y w poslednj hodinu mau/a we wšlech
nebezpečnstwích a potřebách mých/ Těla y
Dusse mé. Jiádám té za to we wšsi dáwee
nosti ponizení/ přimlwo se za mne k gednos
rozenému Synu twému Pánu našemu Ge
žissu Krystu/ a pro neyswětěgšsi přimlwo
a zásluby twé/ oskrež a zachoweg mne od zlé
a náhle smrti / od wšeliké Zymnice/ a Mor
njho nakázení/ od zarmáuceni a poboršení/
od posměchu/lebkosti a banby/y odewšech
aukladaw a osydel Diábelstých / y wšlech
mých nepřátel widomých y newidomých.
Wčiň také / o neymoěněgšsi Orodowice a
Spomocnice má/ ať pro tebe Syn twog
neymilegššij popřege mi času k prawému
Polání/ a dá wšlech mých hřěchaw odpus
štění/ a žiwot wěčný. Požehnaná gsy ty
mezy ženami / a požehnaný plod Břicha
twébo Gežiss Kristus. Panno Matya /
Matko Boži/pros za mne Bžněho bžissij
ka/nynj/ y w hodinu smrti mé. Amen

Budiz čest a chwála Krystu Pás
nu/ Pánu našemu na wěky požehna
nému ; a Marygi Matce geho/ čisté
Panně a slawné Rodičce Sy
na Božjho.

